

Občina Ivančna Gorica
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica
T 01 781 21 00

Klasje

Aktualno dogajanje v občini.
Vabljeni na internetne strani:
www.ivancna-gorica.si

Prijetno domače. Občina Ivančna Gorica

»Jurčičevi častilci«

S temi besedami so člani muljavskega kulturnega društva pozdravili obiskovalce na prireditvi na predvečer letošnjega Jurčičevega pohoda in obletnice pisateljevega rojstva. Vsi, ki se na kakršen koli način prizadevajo za ohranjanje Jurčičeve dediščine, kakor tudi vsi, ki iz te njegove literarne zakladnice črpajo ustvarjalni navdih, družbeni razmislek in življenjske nauke, so neke vrste pisateljevi častilci. Kakor tudi tisoči, ki so se tudi letos na prvo soboto v marcu zopet podali na Jurčičevo pot.

In Jurčičevih častilcev je vedno več. Kako Jurčič pre-sega ozke lokalne in celo nacionalne meje govori tudi projekt prevodov Jurčičeve Kozlovske sodbe v Višnji Gori. Zdaj se bo ta poučna humoreska lahko brala tudi v srbskem jeziku. Jurčič nas povezuje. To je bilo tudi geslo nedavnega leta Josipa Jurčiča, ki ga v občini Ivančna Gorica nismo nehali praznovati.

Matej Štej, urednik

str. 5

Jurčičev rojstni dan počastilo več kot 5000 pohodnikov

str. 3

Ivančna Gorica bo dobila novo tržnico

str. 16

Pustno rajanje v Dobu

str. 26

Predstavljamo letošnje Jurčičeve nagrajence

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER
**S SRCEM NA POTI –
brezplačni prevozi za starostnike**
Brezplačna številka 080 10 10

Velikonočni Ivankin sejem

sobota, 1. april
Sokolska ulica, Ivančna Gorica

Kakovost bivanja

Kljub zimi, ki nas je letos obilno obiskala, smo leto in s tem nov mandat začeli s številnimi načrtovanimi investicijami. To nam je v prvi vrsti omogočilo dejstvo, da je Občinski svet še v prejšnji sestavi sprejel proračun za leto 2023. Izvajanje projektov in številnih zakonskih obveznosti torej teče nemoteno. Novi občinski svet pa bo, če bo potrebno, sprejel dopolnitve in spremembe z rebalansom proračuna.

Eden takšnih projektov, ki se je pred kratkim začel izvajati, je izgradnja sodobnega športnega parka v Ivančni Gorici. Ob koncu poletja se bomo že lahko veselili novih sodobnih površin za šport in rekreacijo pri vzgojno-izobraževalnem centru v Ivančni Gorici. Morda se bo kdo vprašal, ali je takšna investicija potrebna in smiselna oz. ali ne bi bilo bolj potrebno sredstva vlagati v razvoj in pospeševanje gospodarstva. Odgovor na takšne pomisleke je enostaven. Pomembno poslanstvo lokalne skupnosti je zagotavljati kar najboljše bivalne pogoje za občanke in občane na eni strani in ugodne razmere za razvoj gospodarstva, ki prinaša davčne prihodke na drugi strani. Urejene športne in rekreacijske površine so samo eden izmed številnih dejavnikov, ki vplivajo na splošno zadovoljstvo. Tak objekt v neposredni bližini naših vzgojnih in izobraževalnih ustanov bo izjemnega pomena za naše otroke in mladino. Aktivno in zdravo preživljanje prostega časa jih bo odvrčalo od negativnih vplivov družbe v času mladostniškega odraščanja, kar je ključno za pravičen fizični in psihični razvoj. In nenazadnje, višja kakovost bivanja in zadovoljstva je tisto, kar vpliva tudi na ugodno rast prebivalstva, priseljevanje, ustvarjanje novih delovnih mest in s tem tudi rast gospodarstva. Celoten krog družbenih deležnikov se mora skleniti, da v določenem časovnem obdobju vse tovrstne investicije dosežejo ustrezne učinke. Prepričan sem, da bo nova pridobitev izjemnega pomena in se je že veselijo številni naši občani in občanke. Po številnih infrastrukturnih in razvojnih projektih si Ivančna Gorica in občina zaslužita tovrstni objekt.

Še ne dolgo nazaj je občino pobelil sneg, toda pomlad je že na obzoru, začele so se priprave na letošnjo setev. Lepo je stopiti vsako soboto na tržnico v Ivančni Gorici in začutiti utrip med stojnicami naših pridelovalcev in ponudnikov najrazličnejših domačih pridelkov in izdelkov. Potrošniki znajo ceniti lokalno pridelano hrano, tržnica pa je tudi prostor srečevanja in utrjevanje socialnega sobivanja. Zato so tudi naši načrti, da uredimo novo tržnico, vse bližji uresničitvi. Na tem mestu pa že sedaj vabim na praznično velikonočno tržnico, ki bo potekala na soboto pred cvetno nedeljo, 1. aprila. Tradicionalni Ivankin sejem se bo pokazal v vsej svoji veličini.

Veseli me, da je Občina Ivančna Gorica po večletnem prizadevanju pred kratkim pridobila certifikat Mladim prijazna občina. Očitno je bila ustanovitev Komisije za mladinska vprašanja prava poteza. Hvaležen sem tudi prizadevnim sodelavkam v občinski upravi za odlično pripravljeno vlogo in strokovno pomoč.

V teh dneh je izšel tudi Zbornik treh občin, ki opisuje pomembne dogodke in dosežke v preteklih letih. Pomembno je, da smo kljub preranemu slovesu urednika dr. Mihaela Glavana ohranili tradicijo in nadaljujemo s poslanstvom, ki je unikum na naših tleh. Kot veliki poznavalec Josipa Jurčiča, je bil v naših mislih tudi ob letošnjem tradicionalnem pohodu po Jurčičevi poti, ki se ga je udeležilo preko pet tisoč pohodnikov, pravih Jurčičevih »častilcev«. Bodimo ponosni na svojega rojaka Jurčiča, ki nas tudi danes, po več kot 140 letih povezuje in navdihuje.

Dušan Strnad, župan

V letu 2023 bo vloženi 3,5 milijona evrov v energetske prenovne šol, vrtcev in javnih stavb

Občina Ivančna Gorica bo v letošnjem letu del sredstev iz občinskega proračuna namenila tudi energetskim prenovam javnih stavb in objektov. Od skupne vrednosti investicije (3.408.825,82 EUR) je Občina Ivančna Gorica z uspešno prijavo na Javnem razpisu za sofinanciranje energetske prenove stavb v lasti in rabi občin prejela sklep Ministrstva za infrastrukturo o dodelitvi do 1.670.324,65 EUR nepovratnih sredstev iz naslova Evropske kohezijske politike.

S prenovami ogrevalnih sistemov in prehoda na toplotne črpalke, obnovami kotlovnice, prenovo razsvetljav in instalacij, vgradnjo termostatskih ventilov, izolacijo podstrešij in prenovami sistemov prezračevanj se bodo še izboljšali pogoji za uporabnike stavb. Izboljšala se bo tudi funkcionalnost ter podaljšala življenjska doba javnih stavb.

Občina Ivančna Gorica je trenutno v postopku javnega razpisa za podelitev koncesije »Javno-zasebno partnerstvo za izvedbo projekta pogodbenega zagotavljanja prihrankov rabe energije z namenom energetske sanacije javnih objektov v lasti občine Ivančna Gorica«. Trenutno se izvaja pregled prejetih prijav. Prva faza se bo zaključila z izdajo odločitve o priznanju sposobnosti prijaviteljem, ki so predložili dopustne prijave. Sledita še dve fazi; faza dialoga, kjer se uskladi obseg in način izvedbe ukrepov po posameznih objektih ter še tretja, zadnja faza javnega razpisa, oddaja končnih ponudb ter izbira ponudnika, s katerim se podpiše koncesijska pogodba za izvedbo javnega razpisa. Po končanem postopku javnega razpisa sledi izvedba del, ki mora biti dokončana do konca septembra 2023.

V projekt celovite energetske prenove stavb Občine Ivančna Gorica so uvrščeni naslednji javni objekti:

- Podružnična šola Višnja Gora,
- Podružnična šola Krka in Vrtec Krka,
- OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični,

- Podružnična šola Temenica,
- Vrtec Ivančna Gorica, enota Čebelica Šentvid pri Stični,
- Knjižnica Ivančna Gorica,
- Zdravstveni dom Ivančna Gorica.

Objekti, ki so bili v zadnjih letih že deležni celovite energetske prenove, pa bodo deležni naslednjih prenov:

- Osnovna šola Stična – matična šola (Energetsko upravljanje objekta, namestitve varčnih LED svetil vključno s telovadnico),
- Podružnična šola Muljava (Energetsko upravljanje objekta, namestitve varčnih LED svetil),
- Podružnična šola Stična in Vrtec Miška (Energetsko upravljanje objekta, namestitve varčnih LED svetil),
- Podružnična šola Ambrus (Energetsko upravljanje objekta, namestitve varčnih LED svetil),
- Osnovna šola Zagradec (Energetsko upravljanje objekta),
- Vrtec Ivančna Gorica, enota Marjetica (Energetsko upravljanje objekta, namestitve varčnih LED svetil),
- Vrtec Ivančna Gorica, enota Polžek Višnja Gora (Energetsko upravljanje objekta, namestitve varčnih LED svetil),
- Vrtec Ivančna Gorica, enota Sonček Zagradec (Energetsko upravljanje objekta).

Gašper Stopar

Bliža se tradicionalni Ivankin Velikonočni sejem

Občina Ivančna Gorica in organizator tržnice v Ivančni Gorici vabita na tradicionalni 14. Velikonočni Ivankin sejem, ki bo potekal v soboto, 1. aprila 2023, od 8. do 12. ure na Sokolski ulici v Ivančni Gorici.

Tudi letos bo na osrednjem pomladanskem dogodku na ivanški tržnici na voljo pestra ponudba, ki bo naznanjala prihajajoče velikonočne praznike. S svojim programom bodo sodelovala društva, predšolski otroci, izvajale se bodo razne delavnice.

Lepo vabljeni, da se nam pridružite v soboto, 1. aprila 2023, na Ivankini velikonočni tržnici, na Sokolski ulici v Ivančni Gorici.

Občina Ivančna Gorica

Kolofon

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica; **Ustanovitelj časopisa:** Občinski svet Občine Ivančna Gorica; **Sedež uredništva:** Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net; **Uredniški odbor:** Matej Šteh - glavni in odgovorni urednik, Simon Bregar, Magdalena Butkovič, Irena Goršič, Leon Mirtič, Franc Fritz Murgelj, Dušan Štepec; **Jezikovni pregled:** Mateja D. Murgelj; **Oblikovna zasnova:** Robert Kuhar; **Priprava za tisk:** AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Tiskarsko središče d.o.o., Časopis KLASJE izhaja v 6.500 izvodih mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 30. marca.

Tako bo izgledal sodoben športni park v Ivančni Gorici

Na območju športnega igrišča pri Vzgojno izobraževalnem centru Ivančna Gorica bo do letošnje jeseni zgrajen sodoben Športni park Ivančna Gorica. Gre za osrednji občinski rekreacijski center in enega največjih projektov v občini Ivančna Gorica v letošnjem letu. Izvajalec del je zaključil s pripravljalnimi deli na terenu, kjer trenutno potekajo zemeljska dela.

Športni park obsega obnovo in izgradnjo:

- 300 metrski atletski krog s tantom,
- 5 stezno tekališče,
- pokrite tribune za 300 gledal-

- cev,
- dve igrišči za roket/mali nogomet,
- igrišče za košarko,
- dve odbojarski igrišči na mivki in
- dve tenis igrišči.

Športni park bo obsegal še površine za atletske discipline:

- skok v daljino z zaletom,
- met krogle ter
- skok v višino.

V bodočem športnem parku bodo zunanji športni prostor dobili športniki rekreativci, športna društva in klubi, v dopoldanskem času pa bo predvsem namenjen dejavnostim

bližnje osnovne in srednje šole ter vrtca.

V okviru športnega parka bodo postavljeni prostori za garderobo s tuš kabinami, manjši pisarniški objekt, igrala za najmlajše ter objekt za skladiščenje športne opreme. Celoten objekt bo ustrezno varnostno ograjen.

Vrednost projekta znaša slaba 2 milijona evrov, ki bo večini financirana iz občinskega proračuna, manjši del sredstev pa bo namenila Fundacija za šport.

Gašper Stopar

Računalniška umestitev bodočega športnega parka v prostor.

Športni park bo imel 300 metrski atletski krog, igrišča za roket, mali nogomet, košarko, odbojko in tenis ter površine za atletske discipline

Ivančna Gorica bo dobila novo tržnico

Spodbujanje lokalne samooskrbe je v današnjem času bistvenega pomena. Občina Ivančna Gorica vse od vzpostavitve tržnice v Ivančni Gorici (leta 2011) spodbuja občanke in občane k nakupu doma pridelane hrane.

Poleg spodbujanja uživanja domačih živil, pa si je Občina Ivančna Gorica že dalj časa prizadevala pridobiti stalni tržni prostor ob vstopu v občinsko središče v Ivančni Gorici. Zdajšnji prostor tržnice ob kulturnem domu v Ivančni Gorici zaradi prihajajoče gradnje Kulturno upravnega centra Ivančna Gorica tega ne bo več dopuščal.

V ta namen je občina v letu 2021 izvedla natečaj za vzpostavitev stalne tržnice v središču Ivančne Gorice. Lokacija tržnice je bila določena že v Občinskem podrobnem prostorskem načrtu I3 SC Ivančna Gorica – center (Uradni list RS, št.

7/13, 81/16 in 25/17) na območju parkirnega prostora pri banki NLB in trgovini TUŠ. Na omenjenem območju se na levi strani ohranja pas z vodnjakom, na desni strani (pri banki) pa bo na novo urejenih do 10 parkirnih mest. Osrednji del bo namenjen ureditvi tlakovanja in postavitvi tržnice.

Tržni prostor se bo razprostiral na 250 kvadratnih metrih in bo vseboval pokriti prostor s fiksno postavitvijo stojnih mest za prodajo, servisnim objektom z notranjimi prostori (shramba stojnic, hladilnikov ...), prostorom za avtomate in sanitarijami. Objekt tržnice bo ob

večjih sejemeskih dogajanjih imel možnost dodatnega pokritega tržnega prostora s premično streho.

Z novo tržnico bo pridobljen nov prostor za prodajo na tržnici, izvedbo tematskih dni in drugih vrst prireditve ter družabnega dogajanja v centru kraja. Nadomestna parkirna mesta se bodo zagotovila z ureditvijo peščenega parkirišča na območju med trgovino TUŠ, stanovanjskimi bloki in pošto.

Začetek gradnje nove sodobne tržnice je predvidena v sredini letošnjega leta in dokončanje do konca leta 2023.

Gašper Stopar

Vizualizacija bodoče tržnice pri banki

Župan se je sestal z novimi predsedniki svetov krajevnih skupnosti

Župan Dušan Strnad se je sestal s predsedniki svetov krajevnih skupnosti za mandatno obdobje 2022–2026 na prvem delovnem sestanku.

Na sestanku so bili poleg župana in podžupana Tomaža Smoleta, ki bo tudi v tem mandatnem obdobju koordinator dela s predsedniki svetov krajevnih skupnosti, prisotni še direktorica občinske uprave dr. Andrejka Miše Glavič in vodje oddelkov v občinski upravi. Prisotne predsednike so seznanili z načinom sodelovanja med KS in Občino ter s posameznimi operativnimi aktivnostmi. Seznanjeni so bili še z vzdrževanjem in asfaltiranjem krajevnih in občinskih cest, z načrtom postavitve javne razsvetljave, z zimsko službo, pogrebni in pokopališki dejavnosti ..., ter o večjih infrastrukturnih projektih v novem mandatnem obdobju.

Izmed dvanajstih krajevnih skupnosti v občini je kar osem takšnih, ki imajo v novem mandatnem obdobju novega predsednika oziroma predsednico. Novi predsedniki svetov v posameznih KS so: KS Ambrus (Robert Hočevar), KS Dob (Mitja Selan), KS Ivančna Gorica (Refik Hodžić), KS Krka (Klemen Oblak), KS Muljava (Gregor Leinfellner), KS Sobrače (Klemen Zupančič), KS Višnja Gora (Jurij Omahen) in predsednica KS Zagradec (Petra Perko). Novi – stari predsedniki pa ostajajo v KS Metnaj (Aleš Janežič), KS Stična (Klemen Ceglar), KS Šentvid pri Stični (Silvo Praznik) in KS Temenica (Ignacij Kastelic).

Gašper Stopar

Občinski svetniki o novih cenah komunalnih storitev in vrtca

Občinski svet se je sešel na svoji 3. redni seji 13. februarja, na obsežnem dnevnem redu pa sta bili tudi točki o novih cenah komunalnih storitev in Vrtca Ivančna Gorica. Prvič v novem mandatu se je seje udeležila tudi predsednica nadzornega odbora Magdalena Urbančič.

Uvodoma je župan Dušan Strnad predstavil aktivnosti minulega meseca in drugo aktualno dogajanje v občini. Med številnimi informacijami je bila tudi novica o sestanku, ki je nedavno potekal na podružnični šoli v Temenici. Šola, kateri je pred leti grozilo celo zaprtje, sedaj nima težav s vpisom otrok, občina pa letos načrtuje tudi energetsko sanacijo in obnovo. Sicer pa so na seji strokovne službe občinske uprave predstavile dve letošnji večji občinski investiciji. Gradnja športnega parka Ivančna Gorica, ki se je že začela in kako bo izgledala nova tržnica v Ivančni Gorici. Obe investiciji sta podrobneje predstavljene tudi v prispevkih v tokratnem Klasju.

Prvič v novem mandatu je bila na seji prisotna predsednica nadzornega odbora, Magdalena Urbančič, ki je nadzorni odbor vodila že v prejšnjem mandatu. Občinskemu svetu je predstavila poročilo o delu nadzornega odbora v lanskem letu. Iz poročila je razvidno, da je nadzorni odbor opravil devet nadzorov in sicer pregled dokumentacije nekaterih občinskih investicij (prenova objekta stare šole v Višnji Gori v Hišo kranjske čebele, obnova športnega igrišča Muljava, gradnja kolesarskih povezav, zunanja obnova kulturnega doma na Muljavi), javno naročilo ogrevanja, nabave električne energije in zavarovanja v svetih krajevnih skupnosti, namensko porabo proračunskih sredstev namenjenih Nogometnemu klubu Ivančna Gorica za leto 2021, javni razpis programov in projektov izvajalcev, ki niso predmet drugih javnih razpisov iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2018, dokumentacije javnega razpisa za vzdrževanje stadiona Nogometnega kluba Ivančna Gorica in javni razpis za dodeljevanje proračunskih sredstev s področja štipendij za leto 2021/2022. Nadzorni svet ni zasledil nepravilnosti, vsa poročila so objavljena tudi na spletni strani občine.

Vpliv dražjih energentov in inflacije

Prvič se je novi občinski svet srečal z obsežnimi elaborati o oblikovanju cen obveznih občinskih javnih služb, kamor spadajo komunalne storitve. Uvodoma je direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, Stane Stopar pojasnil, da je aktualno dogajanje na trgu cen energentov in goriv povzročalo vrsto težav pri planiranju stroškov za leto 2023, elaborate je namreč običajno občinski svet obravnaval že pred začetkom novega leta. In ja, višanje cen energentov in val inflacije je prineslo podražitve materialov in storitev, kar pa bo posledično vplivalo tudi na podražitve komunalnih storitev. Kakšne spremembe čakajo uporabnike, torej občanke in občane, je podrobneje predstavila sodelavka JKP Grosuplje Maja Perme. Pri komunalnih storitvah gre za obve-

zne gospodarske javne službe, ki ne smejo biti prepuščene trgu in za te službe poskrbi občina s svojimi podjetji. Storitve morajo biti enako dostopne vsem občanom in pod enakimi pogoji. Izvajalec pa ne sme ustvarjati dobička ali izgube. JKP Grosuplje cene usklajuje enkrat letno in sicer v skladu s predpisano zakonodajo in metodologijo za izračun cene. Pri tem se upošteva predvidene stroške in količine storitev ter poračun z vrednostmi iz preteklih let. Za cene v letu 2023 se dela poračun s cenami za leto 2021.

Permetova je na primeru povprečnega gospodinjstva s porabo 16 m³ pitne vode, vodomerom DN 20, ki ima 120 l zabojnik za mešane komunalne odpadke oz. tudi 120 l zabojnik za biološke odpadke, predstavila kakšne bodo spremembe cen na mesečni ravni. Pri oskrbi s pitno vodo bodo mesečno v povprečju višje cene za 2,5 €. Gospodinjstvo, ki je priklopljeno na javno kanalizacijo in odvaja v kanalizacijo tudi padavinske vode iz streh ter imajo tudi zabojnik za biološke odpadke se mesečni strošek zviša za 6,28 €, oz. za 5,97 €, če nimajo odvoza bioloških odpadkov. Pri tistih, ki padavinsko odpadno vodo ne odvajajo v javno kanalizacijo za 6,94 €, oz. za 6,63 €, če nimajo odvoza bioloških odpadkov. Pri tistih gospodinjstvih, ki uporabljajo greznico ali imajo malo komunalno čistilno napravo pa se mesečni strošek zviša za 6,17 €, oz. če nimajo odvoza bioloških odpadkov za 5,86 €.

Občane se tiče tudi izvajanje javne 24-urne dežurne službe v okviru pogrebne dejavnosti, ki zajema ceno prvega prevoza pokojnika od kraja smrti na območju naše občine, do hladilnih prostorov izvajalca javne službe (v Šmarju Sap) ali do zdravstvene zavoda zaradi obdukcije ali odvzema organov. Tudi pri tej storitvi je cilj se približati ničelnemu rezultatu, torej kritju stroškov in zagotavljanju kvalitetnih storitev. Dosedanja cena 150,29 €/prevoz se povečuje za 16,07 €. Svojci vse nadaljnje prevoze in pogrebne storitve izbirajo po lastni izbiri pri izvajalcih pogrebniških storitev, ki so na trgu. Poudariti še velja, da svojci vedno plačajo tisto ceno prvega prevoza, ki velja v občini smrti pokojnika. Torej prvi prevoz pokojnika, ki umre npr. v bolnišnici v Ljubljani se zaračuna po ljubljanski ceni.

Občinski svet je sprejel tudi elaborat o cenah ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami, ki velja za prevzemnike odpadnih sveč. Pooblaščen prevzemniki namreč od JKP odkupijo odpadne sveče iz naših pokopališč. Cena se povečuje za 25 evrov na tono odpadnih sveč in znaša 275,75 eur/t.

Sprejete tudi nove cene vrtca. Še ena, obsežna in pomembna tema tokratne seje pa je bilo sprejemanje cen programov v javnem vrtcu in zasebnem vrtcu s koncesijo za prvo (1-3 leta) in drugo

(3-6 let) starostno obdobje ter za razvojni oddelek. Da se podražitvam vrtca ne bo dalo izogniti narekujejo trenutne razmere, o tem se tudi v medijih veliko piše in govori. V naši občini tako ekstremnih podražitev sicer ne bo. Kot je pojasnila ravnateljica Vrtca Ivančna Gorica Branka Kovaček na ceno programov vrtca največ vplivajo stroški dela, kar 80 %. Ostalo pa so še stroški materiala in storitev ter stroški prehrane. Vrtec Ivančna Gorica trenutno zaposluje 151 zaposlenih. Kot je pojasnila ravnateljica se povečuje strošek plač za 11,6 %, kar je posledica sprememb vrednostni plačnih razredov, dvig minimalne plače v RS (kar velik delež pomočnic vzgojiteljic je še vedno pod pragom minimalne plače), dvignili so se osnovni plačni razredi v javnem sektorju, spremembe so prinesle tudi nove zaposlitve v novem vrtcu v Šentvidu, redna napredovanja ter zvišanje premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in invalidske premije. Pri oblikovanju cene se upoštevajo tudi jubilejne nagrade, solidarnostna pomoč in odpravnine ob upokojitvi. Materialni stroški in stroški storitev so funkcionalni stroški objektov in osnovne dejavnosti ter drugi specifični stroški, kot so prispevek za spodbujanje zaposlovanja invalidov. Tudi pri prehrani so pogodbe o dobavi živil kar za 40 % višje, vrtec ima sicer lastne kuhinje, delno pa naročajo prehrano tudi v srednji šoli ter na šoli v Zagradcu in na Krki.

In kakšne spremembe prinašajo nove cene? Občina Ivančna Gorica krije 60 % cene vrtca, ca. 23% starši, ostalo pa subvencionira ministrstvo staršem, ki imajo v vrtcu več otrok. Starši so razvrščeni v plačilne razrede glede ena njihovo ekonomsko stanje. Tisti, ki so razvrščeni v 9. plačilni razred plačajo največ, toda ne več kot 77 % vrtčevske cene. V naši občini je takšnih staršev 5 %. Največ naših staršev je razporejenih v 5. plačilni razred, kar pomeni, da se bo njihov mesečni strošek povečal za 30 evrov, če imajo enega otroka v prvi starostni dobi, oz. za 26 evrov za otroka v drugi starostni dobi. Veljavna cena javnega vrtca je tudi izhodišče za ceno zasebnega Vrtca pod Lipo, ki ima občinsko koncesijo.

Kot je po razpravi povedal župan Strnad, podražitve vplivajo tudi na obveznosti občine, ki bo plačevala stroške za približno 270.000 evrov na mesec več kot do sedaj in bo sredstva potrebno še zagotoviti z rebalansom letošnjega proračuna. V nadaljevanju je občinski svet obravnaval še nekaj točk dnevnega reda; spremembe odloka o ustanovitvi Javnega vzgojno-varstvenega zavoda Vrtec Ivančna Gorica, sklep o podelitvi pooblastila za soglasje k aktom o sistemizaciji delovnih mest v Vrtcu Ivančna Gorica za obdobje mandata 2022-2026 in sklep o podelitvi pooblastila za podajo ali zavrnitev soglasja k do-

delitvi dela plače za redno delovno uspešnost direktorjev, ravnateljjev, tajnikov javnih zavodov za obdobje mandata 2022-2026 (oba pooblastila sta podeljena županu, tako kot je bila praksa že v prejšnjem mandatu), letni program športa za leto 2023, ki je podlaga za javni razpis za sofinanciranje športnih društev in klubov. Občinski svet je sprejel tudi spremembe odloka o denarni pomoči za novorojence iz

proračuna Občine Ivančna Gorica in sicer po novem sta do pomoči v višini 200 evrov upravičena starša, če imata stalno prebivališče v naši občini na dan otrokovega rojstva in ne več kot do sedaj, že eno leto pred rojstvom. Občinski svet se je na seji seznanil tudi z izredno delitvijo neprofitnega stanovanja v najem.

Matej Šteh

KOMISIJA ZA MANDATNA VPRAŠANJA, VOLITVE, IMENOVANJA IN PRIZNANJA OBČINE IVANČNA GORICA

Številka: 9002-0002/2023-1

Datum: 8.3.2023

V skladu s 16. členom Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 91/2015-UPB2 in 162/21) in 19. členom Odloka o priznanjih in nagradah Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 20/2012-UPB in 21/2016) Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Občine Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za podelitev priznanj in nagrad Občine Ivančna Gorica za leto 2023

Občina Ivančna Gorica bo ob občinskem prazniku podeljevala priznanja in nagrade za izjemne uspehe na posameznih področjih družbenega življenja in dela, ki prispevajo k razvoju in ugledu občine, življenja v njej in njeni podobi.

Priznanja in nagrade občine so:

- Častni občan, naziv Častni občan občine se lahko podeli posamezniku, ki je zaslužen za izjemne trajne dosežke na posameznem področju človekove ustvarjalnosti, ki pomembno vplivajo na predstavitev občine doma in po svetu.
- Zlati grb Občine, kot najvišja nagrada občine, podeljena za življenjsko delo, večletne dosežke ali enkratne izjemne uspehe na družbenem ali gospodarskem področju, ki so izrednega pomena za razvoj in ugled občine.
- Nagrada Josipa Jurčiča, za izjemne enkratne dosežke in pomembnejše trajne uspehe, ki pospešujejo razvoj posameznih dejavnosti v občini.
- Plaketa Antona Tomšiča, za delovna prizadevanja in uspehe, ki so pomembno prispevali h gospodarskemu, kulturnemu in družbenemu razvoju občine, za posebne zasluge na področju kulturnega, športnega in drugega družbenega razvoja ter za večletno uspešno delo ob njihovih jubilejih.
- Plaketa Miha Kastelica, za delovna prizadevanja in uspehe, ki so pomembno prispevali k ohranjanju naše kulturne in etnološke dediščine, ki s svojim delovanjem in požrtvovalnostjo opravljajo tudi vzgojno in izobraževalno poslanstvo pri ohranjanju materialnih in duhovnih dobrin naših prednikov.

Priznanja in nagrade bo župan podelil na proslavi za občinski praznik, ki ga občina praznuje 29. maja.

Pobudniki za podelitev nagrad in priznanj občine so lahko organi občine, ter posamezniki in organizacije z območja občine.

Pobuda za podelitev mora vsebovati:

- podatke o pobudniku;
- podatke o pravni ali fizični osebi, ki naj bi to nagrado prejela;
- podrobno utemeljitev, zakaj naj bi bila ta oseba upravičena do nagrade.

Pobudo izpolnite na obrazcu, s podpisano izjavo kandidata, ki je ob tem razpisu objavljen na spletni strani občine; obrazec lahko dvignete tudi v sprejemni pisarni občine.

Pisne predloge z obrazložitvijo posredujte, ne glede na vrsto prenosa pošiljke, najkasneje do 8. aprila do 13. ure na naslov: Občina Ivančna Gorica, KMVI, Sokolska ulica 8, Ivančna Gorica - s pripisom "nagrade in priznanja 2023" ali na elektronski naslov: obc.ivancna.gorica@siol.net. Vsi predlogi, ki bodo prispeli po tem datumu in uri, se ne bodo obravnavali.

O podelitvi priznanj in nagrad bo odločal Občinski svet Občine Ivančna Gorica na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja.

PRESEDNIK KOMISIJE
Janez Mežan

Praznik slovenske kulture praznovali z mladimi ustvarjalci

»Pod lipo zeleno«

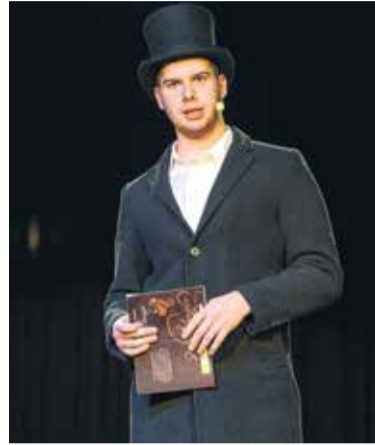
Letošnja osrednja prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku v občini Ivančna Gorica je zaradi bližajočih počitnic potekala že na predpraznični petek, 3. februarja. Na odru kulturnega doma v Stični so prireditev z naslovom »Pod lipo zeleno« pripravili Občina Ivančna Gorica, Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica, Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica in KD Stična.

Po slovenski himni, ki sta jo zapeli Teja Zaletelj in mentorica Polona Kopač Trontelj iz Glasbene šole Grosuplje, podružnica Ivančna Gorica, je goste in obiskovalce ob prazniku slovenske kulture slavno-stno nagovorila predsednica Zveze kulturnih društev občine Ivančna Gorica Saša Koleča. Izrekla je iskrene čestitke in zahvalo vsem, ki kakorkoli gojijo kulturo. »V naši občini imamo posebno srečo, da deluje veliko število aktivnih kulturnih društev, ki ustvarjajo odmev v svojem lokalnem okolju, nekateri tudi širše. Vsake vaje, nastop, razstava so pomnik in opomnik slovenske kulture. Ponudba kulturnih dogodkov na dosegu dlanj ima prav poseben pomen, saj deluje vključujoče in povezujoče. Nudi varno zavetje za izražanje in razvoj potencialov. V zavetju kulturnih društev ustvarjajo, razvijajo svoje talente in med drugim predstavljajo gonilno moč tudi današnji prejemniki nagrad.« Predsednica ivanške ZKD je med drugim povedala, da dejavnosti društev diha tudi ob stabilni opori Občine Ivančna Gorica. Z zavedanjem, da kultura ni samo proračunski odhodek, ampak investicija, ki bogati kulturno življenje v občini. Poudarila je tudi dosežke nedavnega jubilejnega leta Josipa Jurčiča in se v nagovoru spomnila tudi preminulega častnega občana dr. Mihaela Glavana, izjemnega poznavalca muljavskega rojaka Josipa Jurčiča. »Nalezimo se njegove radovednosti in stopimo v Jurčičeve čevlje na

Predsednica ZKD občine Ivančna Gorica Saša Koleča

domači Muljavi, ali pa se z Jurčičem podajmo na literarno pot, ki bo utrjena v začetku marca ob že 29. Jurčičevem pohodu. Naj nas Jurčič povezuje in krepi naš zgodovinski spomin. Vsega, kar smo prejeli od prednikov, ne moremo jemati kot samoumevno, ampak moramo nežno in pozorno negovati,« je še povedala Saša Koleča. Ob letošnjem prazniku slovenske kulture so bila podeljena tudi Jurčičeva priznanja in plakete za izjemne zasluge na področju ljubiteljske kulture v občini Ivančna Gorica. Priznanja ZKD občine Ivančna Gorica, ki se podeljujejo bienalno, so podeljevali župan Dušan Strnad, predsednica ZKD občine Ivančna Gorica Saša Koleča in ambasadorka občine Ivančna Gorica Dragica Šteh. Jurčičevo priznanje za mlade sta prejela godec pri Otroški folklorni skupini Vidovo Martin Vencelj in

Povodni mož

vsestranska mlada kulturnica z Murljave Gaja Adamič. Jurčičevo plaketo med odraslimi so prejeli: Miroslav Sever, aktivni član skupine Pevcev in godcev ljudskih pesmi Studenček iz Ivančne Gorice, Pavla Jakopič, likovna umetnica iz Ambrusa, Polona Udovič, violinistka, profesorica violine, pevka ter umetniška vodja Godalnega orkestra KD Stična, Jožica Lampret, predsednica ŽPZ Harmonija in Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica ter Marija Jurca, plesalka in mentorica številnih plesnih generacij na Krki. V njenem imenu je plaketo prevzel njen brat Marko Trunkelj. Jurčičeva plaketa skupini je bila podeljena Gledališču Vidovo iz KD Vidovo. Plaketo je prevzela predsednica skupine Alina Cunk Perklj. Ustvarjalnost ivanških srednješolcev navdušila občinstvo Kulturni program letošnje osrednje

Plesno-gledališka interpretacija brezčasne zgodbe o Povodnem možu

občinske slovesnosti ob slovenskem kulturnem prazniku so pripravili mladi ustvarjalci, dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. Po slovesni podelitvi priznanj in nagrad se je številčno občinstvo predalo plesno-gledališkimi interpretacijami brezčasne zgodbe o Povodnem možu. Mladi so navdušili z interpretacijami zgodbe, kot jo je zapisal France Prešeren, nato pa še sodobnejše verzije izpod peresa Andreja Rozmana Roze. Za doda-

tek sta poskrbeli še zgodbi, ki ju »iz prve roke« povesta Urška in Povodni mož. Plesno gledališka predstava je nastala po scenariju in režiji profesorice Marije Majzelj Oven in Dragice Šteh, ki sta tudi mentorici vseh nastopajočih. Prijetne počitniške dni in lepo praznovanje prihajajočega slovenskega kulturnega praznika sta ob zaključku zaželeli voditeljici prireditve, dijakinja Lina Sekirnik in Alja Božič.

Gašper Stopar

Nova številka zbornika treh občin posvečena tudi preminulemu uredniku dr. Mihaelu Glavanu

V Koščakovi sobi Mestne knjižnice Grosuplje je minuli teden potekala predstavitev 32. številke Zbornika občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Zbornik ima dolgo tradicijo in izhaja že več kot 50 let. Po besedah direktorice knjižnice Urške Emeršič, zbornik, kljub vsem spremembam ohranja kontinuiteto in je edinstven na slovenskem območju s tako dolgim obdobjem izhajanja. Novo, 32. izdajo, knjigo zbornika je o vsebinski zasnovi in nastanku predstavila nova urednica Roža Kek, ki je nasledila pokojnega dr. Mihaela Glavana. Slednji je nepričakovano preminil sredi priprav na izid 32. številke. Delo glavnega urednika je opravljal več kot 30 let, vse od izida 16. številke zbornika dalje. Zbornik treh občin je ena od publikacij, ki prinaša podatke o življenju ljudi na območju treh občin, o dosežkih na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti, o kulturnih dosežkih in naravnih danostih. Zbornik je do leta 1978 izhajal vsako leto, nato vsako drugo leto. Predstavitve se je s strani Občine Ivančna Gorica udeležil podžupan Tomaž Smole, ki je čestital uredniškemu odboru, da je kljub nepričakovanemu slovesu dr. Glavana,

uspešno pripravil novo številko Zbornika. »Na Občini Ivančna Gorica smo si ob slovesu dr. Glavana, častnega občana Občine Ivančna Gorica, dali zavezo, da bomo z njegovim bogatim delom nadaljevali in poskrbeli, da bodo še naprej izhajale nove številke zbornika,« je dejal Smole ter dodal: »Pomembno je, da zapisi ostajajo in bodo bogatili naše znanjce. V tem je dejanska vrednost teh zbornikov, kjer se lahko sprehodimo čez dober del naše pretekle zgodovine,« je zaključil Smole. Zbornik je razdeljen na šest večjih vsebinskih poglavij. V prvem področju je predstavljena področna politična, gospodarska in kulturna zgodovina, tudi s predstavitvijo prispevkov o samostojni Osnovni šoli

Zagradec, začetkih turizma v Višnji Gori in drugih zgodovinskih zapisih. V drugem področju sledi predstavitev pomembnih dosežkov in dela treh sosednjih občin v letih 2020–2021, v tretjem večjem področju znanost, kultura in književnost pa najdemo prispevke o muljavskem rojaku Josipu Jurčiču in o zgodovini Višnje Gore. Obsežno je tudi področje kronika, jubileji, kulturni dogodki, poglavje Odšli so, kjer se spominjamo posameznikov iz javnega življenja, ki so nas zapustili v zadnjih obdobjih in na koncu še poglavje Bibliografija. Pod slednjega sta se z bibliografskim kazalom Zbornikov od 16. do 31. izdaje podpisala zakonca Samec.

Gašper Stopar

Občina Ivančna Gorica prejemnica certifikata Mladim prijazna občina

Inštitut za mladinsko politiko je v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije že enajstič podelila certifikat Mladim prijazna občina. Certifikat se podeljuje tistim lokalnim skupnostim, ki zavzeto ustvarjajo svetlo in trajnostno prihodnost mladih. S ponosom prvič med prejemniki tudi Občina Ivančna Gorica. Prejeto priznanje nam daje spodbudo in hkrati obvezo, kako še izboljšati pogoje za mlade v naši občini.

Certifikat Mladim prijazna občina 2022 – 2026 je prejelo šest občin, med katerimi je laskavi naziv prvič pridobila tudi Občina Ivančna Gorica. Poleg naše občine so prejemnice še Občina Brežice, Mestna občina Kranj, Mestna občina Murska Sobota, Občina Pivka in Občina Ribnica. Prvo podaljšanje certifikata so prejele: Občina Črnomelj, Občina Domžale, Občina Postojna in Občina Slovenske Konjice, drugo podaljšanje pa so prejele: Mestna občina Celje, Občina Črna na Koroškem, Občina Idrija, Občina Kamnik, Občina Ljutomer in Občina Trbovlje.

Certifikat je na prireditvi v Cekinovem gradu v Ljubljani v imenu občank in občanov prevzel podžupan Tomaž Smole. Na slovesni podelitvi so se mu pridružili še direktorica občinske uprave dr. Andrejka Miše Glavič in strokovna sodelavka iz občinske uprave Rozalija Smrekar.

O certifikatu Mladim prijazna občina:

Certifikat Mladim prijazna občina je priznanje samoupravnim lokalnim skupnostim, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik. Tovrstni ukrepi so usmerjeni v integracijo vedno novih generacij mladih v posamezne dele življenja družbe, predvsem pa v spodbujanje čim hitrejšega osamosvajanja.

Certifikat Mladim prijazna občina s štiriletno veljavnostjo se letno podeljuje lokalnim skupnostim, ki jih strokovna komisija prepozna kot mladim prijazne, ker uspešno izvajajo po vsaj en ukrep iz vseh prioritarnih področij mladinskih politik.

S pridobitvijo certifikata se občina, ki se je pri svojem delu na področju mladih sicer že izkazala za uspešno, zaveže, da bo področje mladih še naprej sistemsko urejala in nivo učinkovitosti v štiriletnem obdobju dvignila oziroma ohranila.

Gašper Stopar

Jurčičev rojstni dan počastilo več kot 5000 pohodnikov

Letošnji, 29. pohod po Jurčičevi poti so pričakale prave zimske razmere, udeležence pohoda pa so nagradili tudi žarki pomladanskega sonca. Pohod, ki vsako leto velja za nekakšno otvoritev množičnih pohodov v Sloveniji, je v našo občino znova privabil več tisoč pohodnikov iz vseh koncev Slovenije. Pod organizacijo pohoda so se uspešno podpisali Občina Ivančna Gorica, Planinsko društvo Polž Višnja Gora in Zavod za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica, skupaj s številnimi lokalnimi društvi in javnimi zavodi iz ivanške občine.

Tradicionalni 29. pohod po Jurčičevi poti, z začetkom v starem mestnem jedru Višnje Gore, je letos potekal 4. marca, torej ravno na rojstni dan pisatelja Josipa Jurčiča. Približno 12 kilometrov dolgo pot med Višnjo Goro in Muljavo je tudi Jurčič v svojih otroških letih verjetno večkrat prehodil, ko je obiskoval šolo v Višnji Gori. Danes sta oba kraja pomembna tudi na turističnem zemljevidu Slovenije, zato pohod že dolgo velja za zelo priljubljenega med slovenskimi pohodniki.

Za Jurčičevo pot, ki je vpisana tudi v register planinskih poti, skrbi Planinsko društvo Polž Višnja Gora, ki je tudi letos s člani prostovoljci poskrbelo, da je pohod lahko kljub vremenskim razmeram potekal varno in brez zapletov. Jurčičeva pot je obiskana vse leto, zato je pomembno, da je očiščena in dobro označena. Pred leti so dodatno uredili in označili še podaljšano Jurčičevo pot preko Znojil do Krke in tudi letos je bilo kar nekaj takšnih pohodnikov, ki so si ogledali še izvir reke Krke in Krško jamo.

Organizatorji si prizadevajo, da pohod poleg aktivnega in zdravega preživljanja časa v naravi, ponuja tudi svojevrstno kulturno izkušnjo na prostem. To s številnimi vsebinami odlično uspeva Zavodu za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica, pod okriljem katerega delujeta Hiša kranjske čebele v Višnji Gori in Jurčičeva domačija na Muljavi. Pohodnike so na poti pričakale številne zanimive spremljevalne dejavnosti, kot je nagradni kviz,

medeni zajtrk, razstava ilustracij novega srbskega prevoda Jurčičeve Kozlovske sodbe v Višnji Gori in drugih prevodov, delavnice na temo zgodovine knjige na Slovenskem in seveda zaključno dogajanje na Jurčičevi domačiji. Poleg bogate kulinarčne ponudbe in ponudbe na stojnicah domače in umetnostne obrti, je bila na cilju pohoda za ogled odprta pisateljeva rojstna hiša, za najmlajše so bile pripravljene različne animacije, družabne igre in obisk mini kamišibaj gledališča. Za prešerno vzdušje sta na pohodu skrbela nepogrešljiva Godba Stična in pevec ter radijski voditelj France Peternel.

Najbolj srečni pohodniki so si s sodelovanjem v nagradnem kvizu prislužili tudi bogate Jurčičeve nagrade. Letošnja Jurčičeva pot je namreč minila v iskanju gesla naslova Jurčičevega romana. Iskano geslo Lepa Vida je tudi naslov letošnje predstave, ki jo bodo domači gledališčniki uprizorjali junija in julija v letnem gledališču na Jurčičevi do-

mačiji. Župan Dušan Strnad je v imenu organizatorjev izrazil zadovoljstvo, da se pokoronski časi odražajo tudi pri pohodnikih, saj se je pohoda udeležilo več kot 5.000 pohodnikov iz vseh koncev Slovenije. Pohod je namreč odlična promocija občine in njene kulturno-turistične ponudbe. Da pohod res mine tako kot pravi občinski slogan, prijetno in domače, pa so poleg občine, planincev in zaposlenih na ZKT Prijetno domače zaslužni tudi prijazni in aktivni domačini. Od članov svetov krajevnih skupnosti Višnja Gora, Muljava in

Krka, Knjižnice Ivančna Gorica in izpostave JSKD, do turističnih društev Višnja Gora, Polževo, Muljava in Krka, Kulturnega društva Josipa Jurčiča Muljava, gasilskih društev iz Višnje Gore, Kriške vasi in Muljave, Čebelarskega društva Stična, Jarmarskega kluba Krka in ZŠAM Ivančna Gorica. Vsi se že ozirajo v prihodnje leto, ko se bomo ob jubilejnih 30. pohodu spominjali 180-letnice Jurčičevega rojstva in 160-letnice Jurčičevih povesti Domen in Jurij Kozjak.

Matej Šteh

Že trinajsti prevod Kozlovske sodbe v Višnji Gori; tokrat v srbskem jeziku

Turistično društvo Višnja Gora, Hiša kranjske čebele – ApiLab in JSKD OI Ivančna Gorica so na predvečer 29. pohoda po Jurčičevi poti pripravili odprtje razstave ilustracij ob izidu srbskega prevoda Kozlovske sodbe v Višnji Gori. Jurčičevo humoresko je v srbski jezik prevedel Bogdan Rakić, pod razstavljenе ilustracije v Mestni hiši Višnje Gore pa se je podpisala mlada srbska ilustratorka Marija Ranković.

Razstava je bila postavljena v prostorih mestne hiše, spremljal pa jo je kulturni program v izvedbi Višnjanskih fantov in mladih glasbenic. Kako so nastajale ilustracije za nov prevod, je v pogovoru predstavila mlada ilustratorka Marija Ranković, navzoče pa je v imenu organizatorjev nagovorila predsednica TD Višnja Gora Marijeta Lovric Simoniti. Po odprtju razstave so se obiskovalci preselili v kavarno Hiše kranjske čebele, kjer so si lahko ogledali še razstavo vseh 13 prevodov kozlovske sodbe v Višnji Gori. Od angleškega, francoskega, španskega, nemškega, hrvaškega, italijanskega, ruskega, grškega, danskega, madžarskega, poljskega, kitajskega in sedaj še srbskega. Projekt prevodov je leta 2007 zasnovala vodja izpostave JSKD v Ivančni Gorici mag. Barbara Rigler. Zbrane so na dogodku nagovorili, direktorica ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica Maja Lampret in župan Dušan Strnad, ki je poudaril pomen tega literarnega projekta, saj pleče najrazličnejše vezi z evropskimi narodi, prizadeval pa si bo, da Jurčičevi prevodi postanejo neke vrste protokolarno darilo na državnem nivoju.

Gašper Stopar

Tradicionalni, letos že 29. Jurčičev pohod

29. Jurčičev pohod je bil v znamenju praznovanja 179. rojstnega dne prvega slovenskega pisateljskega novinarja in prvega romanopisca. Še posebej si ga bodo zapomnili nagrajenci, ki bodo lahko prejete nagrade iz nagradne igre izkoristili vse do konca leta 2023. Podeljenih je bilo sicer 16 nagrad, ker so nagrade družinskega tipa, pa je nagrajencev v resnici najmanj še enkrat toliko. Vsem dobitnikom čestitamo in jim želimo prijetno popotovanje po kulturno – turističnem doživetju Prijetno domače. Imena nagrajencev – ker jih kar nekaj še ni prevzelo nagrade in ste mogoče med njimi tudi vi – lahko preverite na naši spletni strani: <https://prijetnodomače.si/top-doživetja/jurcicev-pohod/jurcicev-pohod-2023/>.

Na pohodu je bilo – prešerno!

Tudi po zaslugi prizadevnosti in dobri organiziranosti vseh, ki so pohodnike sprejeli na poti in Planinskega društva Polž Višnja Gora, uspešno ga že več let vodi Aleš Erjavec, ki je z neumornimi člani, tudi večični pohodniki, poskrbelo, da je bila pot v teh razmerah optimalno urejena. Pot ni njihova skrb le pred pohodom, za urejenost trase skrbijo čez celo leto. Njihova zavzetost in srčnost se zrcali v izjavi člana Janeza Čebularja: »Pot je za pohodnike pripravljena z označbami, tako kot smo si od nekdaj želeli, je primerno očiščena in če bo sneg, bomo utrli tudi gaz po njej, kjer bo potrebno!« Res, pohvala prav vsem. Tudi gonilni ekipi Občine Ivančna Gorica, ki vezivo prostovoljcev in profesionalcev, ki soustvarjamo Jurčičev pohod, trajnostno in premišljeno vodi čez vsa ta desetletja.

Stojnice ob poti so živele z željami in akcijo pohodnikov in začutili so gostoljubje prav vseh, ki so jim nudili različne vsebine in tudi jestvine. Pa če se pošalimo: na JURČIČEVEM POHODU je bilo vzdušje PREŠERNO! Pot se je tradicionalno začela v Višnji Gori. Verjetno sta k zdravemu pohodništvu dodali nekaj Jurčičevega humora tudi razstavi: v mestni hiši še sveže ilustracije pravkar izdanega srbskega prevoda Jurčičeve slovite Kozlovske sodbe v Višnji Gori, v kavarni Hiše kranjske čebele pa pregled vseh njenih naslovnih do sedaj izdanih prevodov (mislim, da jih je skupaj kar 13). K temu lahko dodamo še krepčilni medeni zajtrk za pohodnike, ki so ga skupaj pripravili člani Čebelarskega društva Stična in zaposleni v Hiši kranjske čebele. Pohodnike je na pot pospremila maskota kranjska sivka in pohod je bil utirjen v najboljše možne korake.

Na stojnicah, kot so povedali naši kolegi projekta POTI KNJIGE, je bilo dovolj pohodnikov, ki so se preizkusili v pisanju, knjigovestvu in bakrotisku. Seveda pa so jim postregli tudi z namigi za rešitve zabavnega nagradnega kviza na Kazalki poti. To vzdušje se je stopnjevalo na Jurčičevi domačiji, kjer je bilo poskrbljeno prav za vse. Za tiste, ki so želeli le tople napitke in nekaj za pod zob. Za tiste, ki so se želeli preizkusiti v družabno-literarni igri LiteraTura z Josipom Jurčičem JSKD OI Ivančna Gorica, pa tudi za ljubitelje starih družabnih iger, ki so se pomerili s člani TD Muljava v špani. Veliko se jih je zadržalo na rokodelskih stojnicah, kjer so lahko občudovali intuidi kupili izdelke redkih rokodelskih obrti: polhovke, koše, lončarske izdelke, zdravilne čaje ... Tudi za ljubitelje knjig je bilo poskrbljeno, ker so bili tradicionalno na stojnici tudi bibliotekarji Knjižnice Ivančna Gorica. Tu posebej izpostavljamo domačinko Marušo Pušnik, ki je v Etno zbirki izvedla dokumentarni kamišibaj o mitu Lepe Vide in še svoj najnovejši kamišibaj »Božje štenge«, po pripovedi njenega očeta, ki jo je v ljudski pripovedi Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo zapisal tudi Josip Jurčič. Bilo je veliko pohodnikov, ki so želeli vstopiti v zavetje rojstnega doma Josipa Jurčiča, prisluhniti posebej za to priložnost izdelanemu kamišibaju. V programski shemi pohoda smo imeli v načrtu tri izvedbe vodenja in kamišibaja, pa smo izvedbo potrojili. Bili smo presenečeni nad voljo in zanimanjem. In po komentarih pohodnikov lahko zaključimo, da se je to vzdušje začelo graditi že na poti sami. S startom pri Višnjanih – tako v Mestni hiši kot v Hiši kranjske čebele. Je bilo pa tudi nekaj stare romantike pri nas, na Jurčičevi domačiji. Pred vstopom v vse naše objekte, ki so bili odprti za obiskovalce, je član TD Muljava Stane Kovačič predlagal, da poskrbimo za predpražnike kot v Jurčičevih časih – smrekove veje. Spet nekaj srčno-

sti in zavzetosti. Mnogi so to opazili in pohvalili naravno izvirnost. Med dogajanjem smo pohodnike obveščali in usmerjali po časovnicah programa, jim predstavili ponudbo rokodelskih izdelkov in tudi ostalo ponudbo. Za glasbo in klepet z rokodelci in ostalimi kreativnimi stojnicami je poskrbel voditelj in pevec Franc Peternel.

Vrhunec dogajanja je napovedala Godba Stična pod vodstvom kapelnika Vladimirja Škrleca. Vse navzoče je pozdravil župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad, ki je na Muljavo prišel z gostoma: Romano Tomc, poslanko Evropskega parlamenta in županom občine Bohinj Jožetom Sodjo. Spremljali so jih tudi Maja Lampret, direktorica ZKT Prijetno domače, Aleš Erjavec, predsednik PD Polž, predstavniki muzejev in društev, ki so prispevali v kakovosten nabor nagrad: Luka Mlekuž, kustos Muzeja krščanstva na Slovenskem, Metka Starič iz Trubarjeve domačije, Petra Bolha iz Gradu Bogenšperk (skupaj oživljamo projekt POTI KNJIGE), Roman Rozina, bibliotekar Knjižnice Ivančna Gorica, Lidija Zajc, predsednica KD Josipa Jurčiča Muljava, Simona Zorko in Ana Porenta, pesnica in snovateljica družabno-literarne igre JSKD OI Ivančna Gorica, Gašper Erjavec, predsednik TD Muljava in Saša Koleša, predsednica ZKD Ivančna Gorica. Vsi že pripravljene za žrebanje nagrajencev. Pred žrebanjem so člani igralskega ansambla KD Josipa Jurčiča Muljava z igrano miniaturo, po zamisli Lidije Zajc, napovedali krstno izvedbo Lepe Vide, ki je bila hkrati tudi iskano geslo nagradne igre. Igralci miniaturre so bili: Lepa Vida, Josip Jurčič in Marija Jurčič – Josipova mama, ki so se pred ključno prireditvijo, vsak v svoji vlogi, sprehajali med obiskovalci. Že tudi na začetku poti v Višnji Gori. Po razkritju iskanega gesla je sledilo še žrebanje dobitnikov nagrad zabavne nagradne igre ob Lepi literarni poti. Zdaj je razkrita, zakaj smo prirednik lep tako pogosto uporabljali v napovedi pohoda. Vsi darovalci nagrad so bili vključeni v žrebanje. Pohodniki, ki so bili prisotni, so prejeli vrednostne bone ali vstopnice, družabne igre. Ostalim bomo nagrade posredovali po pošti. Nagrade dokazujejo, da sodelujemo. Z njimi smo pokazali na bogato produkcijo – od knjig preko zabavnih iger do turističnih in kulturnih doživetij, ki jih skrbno snujemo. Pokazali smo, da smo prijetno zavetje medgeneracijskih izkustvenih doživetij, da sobivamo v spodbudnem okolju. Pod krošnjami, med travniki ...

In še epilog

Komentarji pohodnikov so bili skoraj brez izjeme pohvalni. Urejena pot, dobra organizacija, ki je brez težav obvladala krepko množico pohodnikov. Kocmanova dolinica, zaključena s Tokčevim borštom, pa pravo zavetje dobrih energij. Zadovoljni so bili tudi ponudniki, rokodelci. Posebno smo bili veseli radosti, ki so jo s plesom v letnem gledališču in radovednostjo v Jurčičevi rojstni hiši z nami delili mladi člani planinskega krožka OŠ Leskovec pri Krškem, bili prevzeti z odzivnostjo dijakov drugega letnika SŠ Josipa Jurčiča, ki so ekipno »reševali« LiteraTuro z Josipom Jurčičem. Bilo je pravo medgeneracijsko vrvenje, in da je bilo vzdušje še boljše, se je ravno ob začetku žreba, ki ga je otvorila evropska parlamentarka Romana Tomc, sonce prebilo čez oblake in nagradilo vse nas s toplim sijem. Fotoreportažo dogajanja na domačiji si lahko ogledate tudi na spletni strani občine in STA. Utrinke z letošnjega pohoda pa so širom po Sloveniji ponesli tudi naši nacionalni mediji.

Na koncu pa, ker pišem iz Jurčičeve domačije: dragi Muljavci, hvala za dobro sodelovanje prostovoljcev vseh treh društev: kulturnega, turističnega in gasilskega. Kot vedno ob večjih dogodkih smo tudi tokrat harmonično soustvarjali vzdušje, kakršno je bilo pri Pajštbarjevih doma - kulturno in podjetnostno. Ko je Jurčičeva domačija spet ujela svoj mir po pohodu, smo ugotovili, da je bilo smeti zelo malo, da niti ni bilo toliko blata, kot smo ga pričakovali, in da je bilo naše dogovorjeno sodelovanje dobro opravljeno. Tako. 29. pohod je za nami, ideje za 30. pa že potihoma kreiramo. Bo leto obletnic, ki že nakazujejo, da bo pohod drugo leto posebno slovesen. Z dogajanjem na pohodu smo destinacijo Prijetno domače približali več kot 5000 pohodnikom, z vso našo ponudbo kot njeno identiteto. Navdihujočo in svežo. Mi smo in ostajamo v tej zgodbi, ker spreminjamo tok življenja na lepše.

Simona Zorc Ramovš
in ekipa Jurčičeve domačije
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica

Tradicionalni poklon rojaku na Muljavi

Na predvečer rojstnega dne Josipa Jurčiča so se pred rojstno hišo že tradicionalno poklonili muljavskemu rojaku.

Moški pevski zbor je z ubranim petjem zapel podoknico in naredil uvod v pozdravni nagovor predsednice Kulturno društvo Josipa Jurčiča Muljava Lidije Zajc, ki je pozdravila vse navzoče, še posebno župana Dušana Strnada, direktorico zavoda Prijetno domače Majo Lampret, vodjo Jurčičeve domačije Simono Zorc Ramovš ter predstavnike muljavskih društev.

V kratkem kulturnem programu se je Danijel Zupančič spomnil pokojnega Mihaela Glavana, ki je pustil neizbrisan pečat na Muljavi in v raziskovanjih, ki jih je namenil Josipu Jurčiču, predsednik TD Muljava Gašper Erjavec pa je pozornost namenil dr. Urški Perenič in njenemu sodelovanjem z Muljavo in Muljavci v jubilejnem letu Josipa Jurčiča. Prijeten večer je s pesmijo zaključila letošnja Jurčičeva nagrajenska Gaja Adamič.

Maruša Pušnik

Čebelnjak zgodb. Tudi po Jurčičevem izzivu ostaja v središču doživetja Jurčičeve domačije.

ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica in ekipa Jurčičeve domačije smo začetek leta 2023 na Jurčičevi domačiji otvorili z organizacijo dveh večjih dogodkov, da med nas privabimo ljubitelje kulturne dediščine in književnosti. V mesecu februarju smo na dan kulturnega praznika odprli vrata Jurčičeve domačije, ob koncu meseca pa smo navdušence kulturnega turizma privabili na stojnico Občinske turistične zveze skupaj z lokalnimi ponudniki občine Ivančna Gorica na sejmu Alpe-Adria.

Na dan kulturnega praznika, 8. februarja, je bilo na Jurčičevi domačiji živahno od jutra do večera. Dopoldan smo začeli z vodenimi ogledi za različne generacije. V pozornem poslušanju zgodb so se nam pridružili otroci, starši, babice in dedki - obiskovalci z željo po tistem več o Jurčiču. Rdeča nit vodenja je bil bogat literarni opus Josipa Jurčiča ter s tem tudi poglobitev v čas 19. stoletja. Razkrivali smo zanimive podrobnosti življenja našega pisatelja in novinarja, se pogovarjali o takratnih ljudskih običajih in spoznavali prvine gradnje stare kmečke stavbe. Dopoldan smo za najmlajše obiskovalce pripravili doživetje pravljice sveta, ki smo ga popestrili z galejsko postavitvijo mobilov, sojenic in vilink, ki jih je ustvarila umetnica Maja Peterlin. V pravem ambientu smo se prepustili domišljiskemu svetu bitij, jim prisluhnili če so med nami in z njimi vstopili v čas Jurčičevega otroštva. Na koncu smo poslušali še pravljico, v kateri bajeslovna bitja nagradijo dečka Marka zaradi njegovih dobrih dejanj z dobrim. Popoldan ob dogodku Knjiga Pristrčnica, smo vsi, mladi in starejši, ob domačem čaju in piškotih začutili srčnost iskrene pripovedi ter spontano moč medgeneracijskega povezovanja. Pogovore sta pogumno otvorili najmlajši obiskovalci. Za oba dogodka smo ugotovili, da ju moramo ohraniti in pripovedovanje ter poslušanje spet obuditi na Jurčičevi domačiji.

Na 33. sejmu Alpe Adria, ki je potekal od 15. do 18. februarja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, smo bili vključeni v program predstavitev Občinske turistične zveze Ivančna Gorica. Zaposleni ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica smo promovirali in predstavili našo pestro turistično-kulturno ponudbo različnim interesnim skupinam. Na naši stojnici so obiskovalci sejma lahko poskusili medenjake iz Hiše kranjske čebele, spoznali zgodbo kranjske sivke, doživetja Čebelnjaka zgodb ter zanimivosti narave in dobrote lokalnih turističnih ponudnikov, ki oživljajo tradicionalno kulinariko. Presenečeni so bili nad aktivnostmi obeh lokacij ZKT Prijetno

domače in ugotovili, da je mlada destinacija v svoji ponudbi dovolj izvirna. Obiskovalci so imeli na voljo tudi promocijske materiale, kjer si lahko podrobneje ogledajo program, ki ga ponujata Hiša kranjske čebele in Jurčičeva domačija. Ob koncu sejma Alpe Adria smo se utrdili v prepričanju, da ustvarjamo in živimo zgodbo zelene in povezane destinacije, ki jo v temeljih povezujemo z dvema slovenskima ponosoma - Josipom Jurčičem in kranjsko sivko. Naj ta ponos začuti tudi naši obiskovalci.

Ekipa Jurčičeve domačije,
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica

Naša turistična ponudba na sejmu Alpe Adria v Ljubljani

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je februarja potekal že 33. sejem turizma, kampinga in karavaninga Alpe Adria, na katerem se je predstavljala tudi turistična ponudba občine Ivančna Gorica. Po okriljem Občinske turistične zveze Ivančna Gorica so na sejmu nastopila turistična društva iz Ambrusa, Krke, Zagradca, Lučarjevega Kala, Polževega, Višnje Gore, Muljave, Krke in Debelega hriba. Na sejmu se je predstavljala tudi Turistična vas Pristava, Hiša kranjske čebele, Jurčičeva domačija z muljavskimi kulturniki, podjetje Sitik in drugi ponudniki. Na sejmu se je prvič predstavljala tudi Doživljajski park Cukarca iz Šentvida pri Stični, sejemski utrip pa si je poleg številnih obiskovalcev ogledal tudi župan Dušan Strnad.

Gašper Stopar

Z Lepo Vido na 29. Jurčičevem pohodu

Naš rojak Josip Jurčič se je rodil 4. marca 1884 in natanko 179 let pozneje je potekal tradicionalni, že 29. pohod po Jurčičevi poti. V starodavnem mestecu Višnja Gora, kjer zdaj kraljuje Hiša kranjske čebele, edinstvena taka hiša na svetu, je pohodnike pričakalo megleno zimsko jutro. Pred Hišo kranjske čebele so se lahko še okrepčali in dobre volje zakorakali v strmino proti razvalinam starega višnjegorskega gradu. Po dveh oziroma treh letih koronskih omejitev je bil letošnji pohod končno spet tak kot pred letom 2020, to je brez omejitev in raznih priporočil. Na vrhu klanca v vasi Pristava smo pohodnike s svojo stojnico pričakali tudi predstavniki Turističnega društva Polzevo. Vroč čaj ter nekaj slan in sladkih prigrizkov so mnogim zelo prijali. Nekatere je ta najbolj strm del poti na Jurčičevem pohodu kar malce utrudil, zato so rade volje poklepetali z našimi člani s kozarcem toplega čaja v rokah. Druga stojnica našega društva je bila pri ta dan odprtem hotelu Polzevo, kjer smo pohodnikom ponujali promocijski material in informacije v zvezi delom in življenjem na Kriško - polzevski planoti, gasilci iz Kriške vasi pa okrepčilne napitke. Nato so se pohodniki odpravili na vrh Polževega do cerkvice sv. Duha

in nadaljevali pot proti svojemu cilju na Muljavi. Organizatorji Jurčičevega pohoda so tudi letos pohodnikom namenili iskanje posebnega nagradnega gesla. Ja, tudi tega so do naše polzevske planote pohodniki že uganili, saj je šlo za znan Jurčičev roman Lepa Vida. Nekateri so se tudi ozirali naokoli ali je morda Lepa Vida prisotna med pohodniki, toda na Zavrtačah in Polževeju je mi nismo odkrili. Verjamemo pa, da je bila kakšna Lepa Vida gotovo med pohodniki in če ne prej, so jo na Muljavi, ki jo je sredi dneva prijazno obsijalo sonce, prav gotovo našli. Del bolj vztrajnih pohodnikov je pot nadaljeval še do

Krke, kjer so si lahko ogledali tudi Krško jamo in izvir reke Krke. Za letošnji pohod bi lahko tudi rekli: ne sodi dneva po jutranji megli in malce blatni poti, korajžno nad izziv in na koncu poti te prekrasno, spomladansko sonce nagradi. Naslednje leto bo Jurčičev pohod obeležil jubilej, saj bo že 30. po vrsti. Obenem pa bomo praznovali tudi 180 let rojstva našega rojaka Josipa Jurčiča, zato že zdaj velja povabiti – na Jurčičevem pohodu se skupaj s Turističnim društvom Polzevo vidimo spet prvo soboto v marcu leta 2024.

Jaže Ulčar, TD Polzevo

Februarja je Hiša kranjske čebele dihala v znamenju kulture

Letošnji februar je v Hiši kranjske čebele potekal v znamenju kulture. Še posebej smo se kulturi poklonili 8. februarja, na slovenski kulturni praznik, ko smo na široko odprli svoja vrata in sprejeli skoraj 300 obiskovalcev.

Le kako bi lepše praznovali dan kulture kot z odprtjem likovne razstave v hišni kavarni? Tokrat smo kavarniške obogatili z likovnimi deli članov Kulturnega društva likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični. Društvo deluje že vse od leta 1995, ko je nastalo na pobudo, danes žal že pokojnega slikarja, Toneta Draba. Sprva je delovalo kot sekcija pri KUD Šentvid pri Stični (danes Kulturno društvo Vidovo), po dveh letih pa so likovniki ustvarjali že v samostojnem društvu. Za likovno ustvarjanje se je pokazalo precejšnje zanimanje in Tone Drab je kot mentor prenašal svoje znanje na člane. Društvo, ki trenutno šteje 17 članov, vodi slikarjeva nečakinja, gospa Milka Gruden, ki je predsednica od leta 2017. Likovna tehnika, v kateri ustvarjajo, je olje na platno in razstava, ki so jo pripravili, nosi naslov »Zasnežena pokrajina«. Odprtje je potekalo

v polni predavalnici obiskovalcev, nato pa je v kavarni sledilo druženje z umetnicami. Cel dan pa so hišo polnili tudi obiskovalci, ki jih zanima kranjske čebela. Na doživljajski razstavi so spoznavali kranjsko čebelo, znamenito čebelarsko družino Rothschild ter pomen čebel in drugih opravevalcev. Najmlajši obiskovalci so kranjske sivke spoznavali s pomočjo otroškega vodnika in v družbi čebelic animatorok, ki so za konec z njimi ustvarile čudovite izdelke. Dan smo zaključili na čisto poseben način, saj smo v našo družbo smo povabili dva nadvse zanimiva gosta. Pisateljica Irma Jančar je prebrala svojo slikanico »Čebelica Sivka v deželi Medelandiji«, ob njeni pripovedi pa je domači umetnik Gabriel Vrhovec ustvarjal čudovite ilustracije. V drugi polovici meseca smo pripra-

vili dva literarna večera, ki sta med poslušalci doživela izjemen sprejem. Hiša kranjske čebele je ena izmed demenci prijaznih točk v občini Ivančna Gorica. Tako smo skupaj s Podružnico Ivankine Spominčice organizirali pogovorno – literarni večer, na katerem je avtorica Tanja Mlakar predstavila svoje knjižno delo z naslovom "Vsiljivka v družini: ko se prikrade demenca". Teden kasneje pa smo gostili še en izjemen literarni dogodek. Avtor Lojze Grčman in duhovnik Martin Golob sta predstavila knjižno uspešnico »Na spletni prižnici«, pogovor pa je povezovala Dragica Šteh. Večer je bil nepozaben, saj ni manjkalo smeha, veselja in presenečenj. Tudi v prihodnjih mesecih bo pri nas živahno kot v panju, zato vabljeni v Višnjo Goro, v Hišo kranjske čebele.

Petra Peunik Okorn

Predstavniki kitajskega veleposlaništva obiskali Hišo kranjske čebele

Ekselencija Zhao Binghui iz kitajskega veleposlaništva v Sloveniji, je v četrtek, 9. februarja, s sodelavci obiskal Višnjo Goro. Visokega gosta, predstavnika največje države na svetu, sta sprejela župan Dušan Strnad in direktorica Zavoda za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica Maja Lampret. Gostje so bili navdušeni nad vsebino, ki jo nudi Hiša kranjske čebele, in nad gostoljubnostjo gostiteljev. Všeč jim je bila tudi starodavna Višnja Gora.

Za obisk je predvsem zaslužna kitajsko – slovenska slikarka, mednarodno uveljavljena Wang Huiqin - Saje, ki se je pred štirimi desetletji po poroki s profesorjem kitajskega jezika dr. Sajetom priselila v Slovenijo. Podpisani je prav na Prešernov dan leta 1985 v Ljubljani organiziral prvo razstavo te kitajske umetnice v Ljubljani, ob tej priliki je recitala Prešernovo Zdravljico v kitajskem jeziku. Njena hčerka Liana Saje Wang je tudi slikarka in je leta 2018 ilustrirala kitajski prevod Kozlovske sodbe v Višnji Gori, ki ga je založilo domače turistično društvo - imenitne ilustracije je mlada slikarka ob izidu kitajskega prevoda tudi razstavljala v Višnji Gori.

Pred slovesom so gostitelji visokim gostom podarili simbolična darilca in kitajske prevode o višnjanskem kozlu. Visoki gostje so obljubili, da še pridejo v Višnjo Goro, da поблиže spoznajo tudi mestece in njenega priklenjenega polža.

Pavel Groznik

Slovenski turistični vodnik-konfigurator izletov

Ste vedeli, da vsak dan konzumiramo vsebino, ki ustreza 174 polnim časopisom?

Do teh ugotovitev je prišla študija, ki jo navaja Times. To je ogromno novic, ki so zavestno ali nezavestno del našega vsakdana in nam jih posredujejo tehnologije, socialna omrežja, spletni brskalniki in podobno. Novice in sporočila se kopičijo in kopičijo in nas lahko kmalu preplavijo, če ne naredimo selekcije in smo pozorni, za kaj tehnologije sploh uporabljamo in v kolikšni meri. A po drugi strani nam te lahko olajšajo življenje in omogočijo hitro povezovanje med ljudmi, razna sodelovanja, mreženja, izpostavljanja

Turističnim ponudnikom bo do večjega obsega gostov in prepoznavnosti od zdaj naprej pomagal konfigurator izletov, ki bo za uporabnike na voljo predvidoma aprila.

Zasnovo tega programa smo spoznali, 25. januarja v Hiši kranjske čebele, na delavnici na temo Slovenski turistični vodnik – Konfigurator izletov, ki jo je organizirala Turistična zveza Slovenije v sodelovanju s Turistično zvezo Ivančne Gorice. Člani turističnih društev in nekateri

samostojni ponudniki, ki smo se te delavnice udeležili, smo od predstavnice Turistične zveze Slovenije in koordinatorke nove platforme "Konfigurator izletov" Andreje Vesel izvedeli, kako je ta platforma zasnovana, kako deluje, kaj je njen cilj, kako se je lotiti kot ponudnik in podobno. Spodbudila nas je k inovativnosti, angažiranosti ter nam še

bolj odprla vrata v svet turizma. V drugem delu delavnice nam je študent turistik in soustanovitelj start up-a Locals FromZero Jaka Godejša skozi svojo perspektivo in doživljanje predstavil predvsem sodobne tehnologije in spletna orodja, ki nam lahko olajšajo tako komunikacijo med ljudmi kot načrtovanje in organizacijo dogodkov. Poudaril je, da je naš um namenjen ustvarjanju idej, ne njihovem hranjenju. Ko se je delavnica končala, smo si udeleženci v prijetnem ambientu kavarne v Hiši kranjske čebele podelili vtise in se še enkrat zahvalili predavateljema za poučno predstavitev. Predstavljena platforma nam bo gotovo prišla še kako prav in nam omogočila, da bo občina Ivančna Gorica privabila še več turistov iz naše Slovenije in onkraj meja. Ne pozabimo, turizem smo ljudje, kot pravi slogan Turistične zveze Slovenije, zato najprej poskrbimo, da smo ljudje in delamo za ljudi – da jim bo prijetno, lepo in domače!

Tjaša Zajc

Zbor članov Občinske turistične zveze Ivančna Gorica

V četrtek, 23. februarja, je potekal zbor članov Občinske turistične zveze Ivančna Gorica, na katerem je predsednik zveze Stane Kralj predstavil delo zveze v lanskem letu, predstavniki naših turističnih društev pa so se seznanili tudi s finančnim poročilom za leto 2022 in poročilom nadzornega odbora.

Po poročilih je sledila razrešnica dosedanjim organom zveze in volitve novih članov izvršnega odbora, sekretariata, nadzornega odbora, častnega razsodišča in mladinskega odbora. Soglasno smo sprejeli odločitev, da Stane Kralj še naprej vodi zvezo kot predsednik. Naj dodam, da sem z veseljem sprejela mesto predsednice mladinskega odbora, ki bo v kratkem dobil nove člane in tudi v prihodnje strmel k temu, da se mladi povezujemo in smo aktivni na področju turizma.

Navzoče člane zveze in predstavnike društev je pozdravil tudi podžupan občine Ivančna Gorica Tomaž Smole. Poudaril je pomen uspešnega delovanja zveze, ki povezuje društva in prispeva k razvoju turizma v občini.

Zbor je bil zaključen s predstavitvijo programa dela in finančnega načrta za letošnje leto, kateremu je sledilo druženje ob dobri hrani, sklepanju novih načrtov in novih sodelovanj.

Tjaša Zajc

SLOVENSKI TURISTIČNI VODNIK

Spremenite vaše raziskovanje Slovenije v še večje doživetje!

Brezplačna aplikacija Slovenski turistični vodnik je z vašo vredno nik poti in vas sprti obvešča o lokalnih znamenitostih, posebnostih, dogodkih in možnostih kulturnih postankov v vaši bližini.

Prejmite na Google Play | Prejmite na App Store

Pogumno novim izzivom nasproti!

Svetniška skupina SDS v Občinskem svetu Občine Ivančna Gorica v sestavi Janez Mežan, Magdalena Butkovič, Silvo praznik, Martina Hrovat, Irena Brodnjak, Helena Žnidaršič, Jože Kozinc, Mateja Žaren, Jure Omahen, Tone Mestnik in Tomaž Smole se je udeležila 2. in 3. redne seje Občinskega sveta.

Druga redna seja je bila namenjena oblikovanju delovnih teles Občinskega sveta, predstavitvi veljavnega proračuna in sprejemu letnega programa dela Občinskega sveta. Na tretji seji pa smo že delovali na običajen način. V uvodu nas je direktorica občinske uprave skozi poučno predavanje seznanila z ukrepi za preprečevanje koruptivnih dejanj. Župan Dušan Strnad nas je seznanil z aktualnimi dogajanjem v občini in v okviru te točke je vodja oddelka za investicije Simon Kastelic predstavil dva projekta. In sicer Pokrita tržnica in Športni park Ivančna Gorica. Poročilo o delu Nadzornega odbora je podala predsednica Magdalena Urbančič. Nato pa smo potrdili elaborate o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih služb ter sprejeli Sklep o določitvi cen programov v javnem vrtcu in vrtcu s koncesijo v naši občini.

V nadaljevanju smo sprejeli še Odlok o spremembi odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-varstvenega zavoda Vrtec Ivančna Gorica in Sklep o podelitvi pooblastila za soglasje k sprejemu sistemizacije za vrtec za nov mandat. Sprejeli smo tudi Letni program športa ter sklep o pooblastilu županu za soglasje k delovni uspešnosti direktorjem in ravnateljem javnih zavodov v občini Ivančna Gorica ter odlok o spremembi odloka o denarni pomoči za novorojence. Na koncu smo se še seznanili z izredno dodelitvijo neprofitnega stanovanja v najem v sodelovanju s centrom za socialno delo.

Za nami je pustno rajanje in kulturni praznik, bliža pa se tradicionalni pohod po Jurčičevi poti. Občina Ivančna Gorica je prejela certifikat Mladim prijazna občina in izšel je Zbornik treh občin, v katerem so opisani tudi drugi dosežki in pomembni dogodki v preteklem obdobju. Priporočamo branje. Na državnem nivoju pa se vrstijo protesti nezadovoljnih skupin državljanov, kar ne pripomore k izboljšanju klime v naši Sloveniji, saj obljubljenih rešitev kar ni na obzoru.

Tomaž Smole, predsednik OO SDS

Odziv na članek v Klasju »Nova politična razmerja«

Na drugi občinski seji sem spraševala, kako je Komisija za volitve in imenovanja prišla do izračuna za zasedbo članov v posamezne odbore in komisije, ki jih je predlagala, in jih kasneje občinski svet tudi potrdil.

Moje vprašanje na seji je bilo naslednje:

»Glede predlaganih kandidatov in kandidatke za posamezne odbore in komisije je vidna velika razlika za posamezne politične stranke. Na seji sem spraševala za pojasnilo, po kakšnem ključu oziroma po volilnem rezultatu, ali po kateri metodologiji oz. matematični formuli je Komisija za volitve in imenovanja prišla do rezultata? Moje mnenje in izračun je drugačen, in sicer, da se do izračuna pride po skupnem rezultatu političnih strank. Kar bi bilo tudi najbolj prav in pošteno! Nikjer ni opredeljeno pravilo, ne v Poslovniku in ne v Statutu Občine Ivančna Gorica. Zato predlagam, da se napiše in določi pravilo, da bo to lahko podlaga za v prihodnje.«

Moj predlog je župan tudi podprl, to je bilo tudi moje razpravljanje na seji.

Nikoli nismo oporekali rezultatu in zmagi največje politične stranke, vendar prosimo, da se objave v občinskem glasilu pišejo korektno in se upošteva tudi razprava in mnenje ostalih strank.

Hvala za razumevanje.

Marina Koščak, občinska svetnica iz liste SD

Zbor članov Socialnih demokratov Ivančna Gorica

Člani občinske organizacije Socialnih demokratov Ivančne Gorice smo se na začetku februarja 2023 zbrali na zboru članov, kjer smo izvolili organe naše organizacije ter sprejeli program dela za leto 2023. Na samem začetku je predsednica Socialnih demokratov OO Ivančna Gorica pozdravila tako stare kot tudi nove člane in simpatizerje socialne demokracije. Nadaljevali smo z analizo lokalnih volitev 2022.

Izvolili smo novo-staro vodstvo v naslednji sestavi; za predsednico smo soglasno izvolili dosedanjo predsednico Alenko Bajrami, za podpredsednika pa je bil izvoljen Miloš Moretti. Bajramijeva se je po imenovanju najprej zahvalila članom za podano zaupanje in dejala, da je pred stranko obdobje, ko bo s trdim delom in zagonom potrebno poskrbeti, da bo stranka lahko igrala pomembno vlogo na lokalnem političnem prizorišču. Poudarek bo na socialnih, kulturnih in gospodarskih temah, v stranko pa si želi vključiti predvsem mlade, saj meni, da so mladi premalo osveščeni in vključeni v politično dogajanje v občini.

Občinska svetnica Marina Koščak nam je predstavila delo v občinskem svetu, povzeli smo dogajanje na občinskih sejah ter podali svoje predloge in mnenja.

V zaključni razpravi smo se člani zbora strinjali, da živimo v času, kjer sta nespoštovanje in nestrpnost postala del našega vsakdana. Socialni demokrati smo si zadali cilj, da s svojim delom gradimo občino in družbo, kjer bo imel vsak posameznik enake možnosti in kjer bo medsebojno spoštovanje vredno več kot nestrpnost. Socialni demokrati znamo in zmoremo narediti boljši danes. Za vse pobude in ideje na področju občine Ivančna Gorica smo vedno tukaj in za vas. Veseli bomo vaših vprašanj, opažanj in predlogov, ki nam jih lahko posredujete preko naše e-pošte: SD.ivancnagorica04@gmail.com.

mag. Mojca Cvetek,

predsednica območne organizacije SD Grosuplje-Ivančna Gorica-Dobrepolje

Pojasnilo k članku Nova politična razmerja

V prvi letošnji številki občinskega glasila Klasje je bilo na 6. strani v članku z naslovom Nova politična razmerja, avtorja Mateja Šteha, predstavljeno imenovanje članov odborov in delovnih teles občinskega sveta. V članku niso bili dovolj natančno pojasnjeni razlogi za nasprotovanje svetniške skupine Gibanja Svoboda izbranemu načinu imenovanja, zato jih pojasnjujemo v nadaljevanju.

Svetniška skupina stranke Gibanje Svoboda v Ivančni Gorici želi v občinskem svetu, občinskih odborih in komisijah delovati konstruktivno, zato smo v občinske odbore in komisije predlagali nadvse kompetentne kandidate.

Vodstvo občine je pri izračunu deležev predstavnikov političnih strank v posameznem odboru ali komisiji uporabilo metodo, po kateri so seštevali odstotke dobljenih glasov posamezne stranke po volilnih enotah in ta seštevki uporabili za ponovni izračun odstotka od vseh dobljenih glasov strank, ki so zastopane v občinskem svetu. Po tej metodi se seštevajo odstotki z različnimi osnovami, kar daje napačne rezultate.

Gibanje Svobode je na napako opozorilo tako Komisijo za mandanta vprašanja in imenovanja kot občinski svet in predlagalo dva primernejša načina izračuna. Po prvem se delež zastopanosti predstavnikov strank v odborih in komisijah izračuna iz seštevka glasov posamezne stranke v primerjavi z vsemi glasovi strank, zastopanimi v občinskem svetu, po drugem načinu pa na osnovi števila svetnikov posamezne stranke v občinskem svetu. Pri tem smo poudarili, da je prvi predlog bližje metodi vodstva občine, le da je matematično pravilen in pravno smiselno sledi zakonu o lokalnih volitvah. Zato smo vztrajali pri predlogu, da se za izračun uporabi prva metoda.

Na seji smo občinski svetniki Gibanja Svoboda posebej poudarili, da ne moremo sodelovati pri ničnem glasovanju in popolnjenju mest v odborih in komisijah. Zato tudi nismo želeli sodelovati v dodatnem trgovanju s temi mesti, dokler se deleži strank in število mest ne določi po matematično pravilni in pravno vzdržni metodi. Kljub opozorilu svetnikov Gibanja Svobode, je občinski svet sledil predlogu občinskega vodstva in z večino imenoval člane odborov in komisij.

Menimo, da pri razdelitvi mest v odborih in komisijah občinskega sveta Ivančna Gorica na tak način ni bila v celoti upoštevana volilna volja občanov. Pri tem se nam ne zdi pomembno število mest, ampak načelo pravičnosti in sorazmernosti.

Gibanje Svoboda Ivančna Gorica

- brušenje in lakiranje
- vgradnja parketa
- vinili in parketi

PARKETARSTVO
041 877 122
PARKETARSTVO.BARTOL@GMAIL.COM
KVALITETA ZAGOTOVLJENA!

primoline

Podjetje Primoline d.o.o. zaposli delavca ali delavko v lesni proizvodnji. Delo poteka v eni izmeni, v mladem kolektivu in prijetnem okolju. Delovne izkušnje niso pogoj.

Več informacij dobite na številki 031 260 807.

Primoline d.o.o., Bruhanja vas 33, 1312 Videm - Dobrepolje

KLASJEV OKOLJSKI KOTIČEK

Plastika – problem, ki se ga ne zavedamo dovolj

Ko je nedavno toplo vreme stopilo sneg, so se tudi po naši občini, predvsem ob cestah, v vsem »razkošju« prikazali odvrženi odpadki. Prevladujejo pločevinke in plastenke, odpadki torej, ki se kljub pozivom in prizadevanjem za njihovo zmanjševanje še kar naprej povečujejo.

Fundacija Minderoo, sodobna človekoljubna organizacija, ki si prizadeva reševati in opozarjati na probleme s področja bolezni otrok- predvsem raka, z odpravo sodobnega suženjstva, z globalnim segrevanjem, z onesnaževanjem s plastiko, ipd., presenetljivo ugotavlja, da smo v letu 2021 v svetu (kljub vsem opozorilom o veliki škodljivosti) proizvedli več plastike za enkratno uporabo kot kadarkoli doslej. Ta plastika je narejena večinoma iz polimerov, iz fosilnih goriv, za katere vemo, da močno vplivajo na segrevanje našega planeta. Prav leta 2021 je Evropski parlament sprejel nova, ambiciozna pravila, ki se osredotočajo na pomembno zmanjševanje plastike za enkratno uporabo, saj kar 50 % ogromnih količin morskih odpadkov tvorijo plastični proizvodi za enkratno uporabo. Prav tako ogromne količine teh odpadkov obstajajo tudi na kopnem našega planeta, bodisi, da se kopičijo na smetiščih ali se sežigajo v sežigalnicah, ki jih nihče ne želi v svoji bližini. EU je prepovedala plastični pribor za enkratno uporabo, krožnike, slamice, mešala za pijačo, lončke, ipd. Kljub temu, da bodo proizvajalci nekaterih drugih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo morali kriti stroške zbiranja, obdelave in čiščenja odpadkov ter kampanj za ozaveščanje, pa menim, da so ta pravila

premalo ambiciozna. Tako obstaja v prodaji oz. na razpolago še vedno cel kup nepotrebne plastike, ki bi se ji z lahkoto odpovedali, hkrati pa zelo obremenjuje okolje. V trgovskih centrih bi morali npr. prepovedati tanke, prozorne plastične vrečke za enkratno uporabo, ki jih brez zadržkov jemljemo. Na voljo bi morale biti le takšne iz biorazgradljivega materiala. Še bolje bi bilo, da so na voljo samo papirnate ali iz naravnih materialov za večkratno uporabo. Na tem mestu bi rad pozval vse občane, ki brez zadržkov posegajo po plastičnih vrečkah, da se jim odpoveste, saj se da vse nabaviti tudi brez njih. V oči bodejo tudi ogromne količine odpadnih »plastičnih« sveč na naših pokopališčih, ki se jim nikakor ne moremo odpovedati pa bi se jim morali. Prišel bo čas, ko bomo morali sami pospraviti za seboj svojo nesnago, ki jo sedaj pogosto izvažamo v druge države z ohlapnejšo okoljsko politiko. A pozabljamo, da vse na svetu kroži (voda, zrak, ...) in, da se vse, slej ko prej vrne nazaj. To sicer nekako razumemo, a pogosto ne ukrenemo nič, le čakamo, da nam bo neka višja sila odredila ukrepanje ali uredila problem. Ko odpadke iz naših kontejnerjev odpeljejo, mislimo, da je problem rešen in da se nas več ne tiče, a ni tako. Menim, da je napočil čas, da vsak od nas prevzame odgovornost

in kaj ukrene v zvezi s tem. Če se vrnem nazaj k izsledkom fundacije Minderoo, ta ugotavlja, da smo v letu 2021 v svetu ustvarili kar 139 milijonov metričnih ton plastičnih odpadkov za enkratno uporabo. Kljub temu, da so mnoge vlade po vsem svetu napovedale politike zmanjševanje količine plastike, pa fundacija ugotavlja, da v smo v zadnjih dveh letih proizvedli skoraj kilogram plastike več na vsako osebo na planetu kot v letih prej. Kot ugotavljajo gre to predvsem na račun večjega povpraševanja po folijah in vrečkah. Dr. Andrew Forrest iz omenjene fundacije pravi, da se recikliranje ne uvaja dovolj hitro in, da je bolj verjetno da bodo plastični izdelki končali odvrženi na odlagališčih, plažah, v rekah in oceanih, kot da bi jih reciklirali. V poročilu poudarjajo, da plastika za enkratno uporabo ni samo kriza onesnaževanja, ampak tudi podnebna kriza, saj je lani ustvarila 450 milijonov ton ogljikovega dioksida, kar je skoraj toliko kot ga v enem letu proizvede Velika Britanija. Dr. Andrew Forrest poudarja, da svet glede na te šokantne podatke potrebuje bistveno drugačen pristop, ki bo zaprl »pipo novi proizvodnji deviške plastike«. Povprečen Evropejec, torej tudi prebivalec naše občine na leto proizvede približno 180 kilogramov odpadne embalaže. Kljub temu, da so se politiki počasi

le začeli zavedati težav, ki jih povzroča plastika in, da so začeli tudi konkretno ukrepati, ne smemo le čakati na zakonske določbe. Vsak od nas lahko ukrepa takoj in nare-

di kaj dobrega za našo skupno prihodnost. Že ob prihodnjem obisku trgovine ali naših rajnih na pokopališču.

Simon Bregar

Poročilo o kakovosti pitne vode na območju občine Ivančna Gorica za leto 2022

Na območju občine Ivančna Gorica se uporabnike oskrbuje s petih vodovodnih sistemov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Grosuplje.

Letni notranji nadzor je bil izveden s strani pooblaščenega izvajalca Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano. Notranji nadzor se opravlja na podlagi Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15, 51/17), interne HACCP dokumentacije in Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju občine Ivančna Gorica (Ur. l. RS št. 17/14) ter Odloka o spremembi in dopolnitvi Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju Občine Ivančna Gorica (Ur. l. RS št. 54/15).

V splošnem lahko ugotovimo, da se je uporabnikom distribuirala ustrezna zdrava pitna voda.

Celotno letno poročilo za leto 2022, pripravljeno s strani pooblaščenega izvajalca notranjega nadzora, je objavljeno na spletni strani <http://www.jkpg.si/>, pod rubriko Kakovost pitne vode, kjer lahko najdete tudi podatke, s katerega vodovodnega sistema v našem upravljanju se oskrbuje posamezno naselje.

Poleg tega so na tem spletnem mestu dosegljiva:

Priporočila lastnikom objektov za hišno vodovodno omrežje (HVO) po daljši prekinitvi uporabe pitne vode (COVID-19), Navodila o prekuhavanju vode, Priporočila za uporabo vode ob izdanem ukrepu prekuhavanja vode, Priporočila lastnikom objektov za vzdrževanje hišnega vodovodnega omrežja in Navodila za dezinfekcijo vodovodnega omrežja.

Grosuplje, februar 2023
Javno komunalno podjetje Grosuplje

Rezultati notranjega nadzora nad kakovostjo pitne vode pri uporabnikih v letu 2022										
VODOVODNI SISTEM	količina distribuirane vode [m ³]	MIKROBIOLOŠKE ANALIZE				FIZIKALNO-KEMIJSKE ANALIZE				ukrep prekuhavanja [dni]
		št. vzorcev	% ustreznih	št. neustreznih	vzrok neustreznosti	št. vzorcev	% ustreznih	št. neustreznih	vzrok neustreznosti	
Stična	659.217	21	100	0	-	9	100	0	-	0
Globočec	165.933	13	100	0	-	5	100	0	-	0
Metnaj	30.363	7	100	0	-	4	100	0	-	0
Debeli Hrib	18.796	13	100	0	-	7	100	0	-	0
Felič vrh	1.230	5	100	0	-	4	100	0	-	0

Legenda:
EC - E. coli - pokazatelj fekalnega onesnaženja, CP - clostridium perfringens vključno s sporami je zanesljiv pokazatelj fekalnega onesnaženja, v pitni vodi ni dopustna
KB - koliformne bakterije so pokazatelj stoeče vode (mrtvi rokavi na omrežju ali hišnega vodovodnega omrežja), v pitni vodi niso dopustne
SK22 - št. kolonij pri 22°C je pokazatelj učinkovitosti postopka priprave vode in kaže na možnost razmnoževanja bakterij v omrežju zaradi zastojev ali povečane temperature, mejna vrednost < 100/ml.
SK37 - št. kolonij pri 37°C je pokazatelj učinkovitosti postopka priprave vode in kaže na možnost razmnoževanja bakterij v omrežju zaradi zastojev ali povečane temperature, mejna vrednost < 100/ml.
EN - enterokoki - v odsotnosti drugih bakterij pokazatelj starejšega fekalnega onesnaženja

Prijava na e-OBVESTILA

S prijavo na e-OBVESTILA boste v najkrajšem možnem času obveščeni o morebitnih motnjah pri izvajanju komunalnih storitev na vašem odjemnem mestu. Obveščeni boste preko elektronske pošte in kratkega SMS sporočila. Storitve je v obeh primerih brezplačna, aktivirate jo z izpolnjenim obrazcem na spletni strani <https://www.jkpg.si/vloge-in-obrazci/prijava-na-prejemanje-obvestil>.

OBJAVLJEN JE RAZPIS ZA SUBVENCIJIRANJE DELA STROŠKOV IZGRADNJE MALE KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE ZA LETO 2023

VIŠINA SUBVENCIJE OBČINE IVANČNA GORICA 800,00 EUR

WWW.IVANČNA-GORICA.SI

Občina Ivančna Gorica je objavila Javni razpis za subvencioniranje dela stroškov izgradnje male komunalne čistilne naprave za čiščenje komunalne odpadne vode iz enostanovanjskih ali večstanovanjskih stavb na območju občine Ivančna Gorica za leto 2023.

Občina Ivančna Gorica, kot lokalna skupnost, za namen subvencioniranja dela stroškov izgradnje male komunalne čistilne naprave (v nadaljevanju: MKČN) zagotavlja proračunska sredstva v letu 2023 v višini 20.000,00 EUR. Višina subvencije za vsako MKČN je 800,00 EUR za posamezno stanovanjsko oziroma večstanovanjsko stavbo. V primeru čiščenja odpadnih voda iz več stanovanjskih stavb z eno MKČN je do sredstev upravičena vsaka posamezna stavba, vendar ne več kot do nabavne vrednosti MKČN brez DDV.

Rok/aktualno do: 04. 12. 2023 do 23:59

Kontaktna oseba: Domen Piškur

E-pošta kontaktne osebe: domen.piskur@ivančna-gorica.si

Telefonska številka kontaktne osebe: 01 781 21 08

Besedilo javnega razpisa z razpisno dokumentacijo je objavljeno na spletni strani www.ivančna-gorica.si.

Na podlagi 17. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20 in 3/22 – ZDeb), Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2023 (Uradno glasilo e-občine, št. št. 35/22), 12. člena Odloka o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 35/19, v nadaljevanju: odlok) in Letnega programa športa v Občini Ivančna Gorica za leto 2023 (sprejetega na 3. redni seji Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica, dne 13. 2. 2023) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje Letnega programa športa v Občini Ivančna Gorica za leto 2023

- Izvajalec javnega razpisa: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.
- Predmet javnega razpisa je sofinanciranje naslednjih področij športa iz sredstev proračuna Občine Ivančna Gorica za področje športa:

a) ŠPORTNI PROGRAMI

- prostočasna športna vzgoja otrok in mladine
- športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami
- športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport
- kakovostni šport
- vrhunski šport
- šport invalidov
- športna rekreacija
- šport starejših

b) ŠPORTNI OBJEKTI IN POVRŠINE ZA ŠPORT V NARAVI

- posodabljanje in investicijsko vzdrževanje obstoječih športnih objektov in površin za šport v naravi
- redna vzdrževalna dela in obratovanje športnih objektov

c) RAZVOJNE DEJAVNOSTI V ŠPORTU

- usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu

d) ORGANIZIRANOST V ŠPORTU

- delovanje športnih društev in zvez

e) ŠPORTNE PRIREDITVE IN PROMOCIJA ŠPORTA

- množične športno-rekreativne prireditve
- občinske športno-promocijske prireditve za podelitev priznanj v športu

- Na javnem razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci športnih programov in ostalih področij športa:

- športna društva in zveze športnih društev,
- zavodi za šport po Zakonu o športu,
- pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, registrirani za opravljanje dejavnosti v športu,
- ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove,
- zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javnoveljavne programe,
- lokalne skupnosti,
- zasebni športni delavci.

Športna društva in zveze športnih društev imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju LPŠ pred ostalimi izvajalci športnih programov, ki kandidirajo na javnem razpisu.

Zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javnoveljavne programe, imajo, ne glede na prejšnji odstavek, pri izvajanju programov prostočasne športne vzgoje otrok in mladine pod enakimi pogoji prednost pred ostalimi izvajalci športnih programov.

- Na javnem razpisu lahko kandidirajo izvajalci športnih programov in ostalih področij športa iz prejšnje točke, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so registrirani v Republiki Sloveniji in imajo sedež v Občini Ivančna Gorica,
- pri zvezah športnih društev so ustanovitelji in njihovi člani samo društva s sedežem v Občini Ivančna Gorica,
- športno dejavnost izvajajo pretežno na območju Občine Ivančna Gorica in pretežno za prebivalce Občine Ivančna Gorica,
- športno dejavnost, namenjeno občanom in občankam Občine Ivančna Gorica, izvajajo neprekinjeno najmanj eno leto pred letom, za katerega kandidirajo na javnem razpisu, se pravočasno prijavijo na javni razpis ter izpolnjujejo vse razpisne pogoje,
- imajo za izvedbo na javni razpis prijavljenih športnih programov in ostalih področij športa zagotovljene materialne, prostorske in organizacijske pogoje ter ustrezno izobražen ali usposobljen kader za opravljanje strokovnega dela v športu,
- imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni viri prihodkov in pričakovani stroški izvedbe programov,
- imajo urejeno evidenco članstva (športna društva in zveze športnih društev) ter evidenco o udeležencih programov,
- nimajo neporavnanih zapadlih obveznosti do Občine Ivančna Gorica,
- za kritje stroškov ali del stroškov prijavljenega programa niso pridobili sredstev oz. niso v postopku pridobivanja sredstev iz drugih virov,
- izpolnjujejo druge pogoje, določene z odlokom, letnim programom športa in razpisno dokumentacijo.

Izvajalci športnih programov in ostalih področij športa, ki v preteklem letu niso bili vključeni v LPŠ, morajo vlogi priložiti poročilo o izvajanju svojih programov v preteklem letu.

Zveze športnih društev lahko kandidirajo na javnem razpisu le s programi, ki jih izvajajo same in z istimi programi na javnem razpisu ne kandidirajo športna društva, ki so člani zveze športnih društev.

- Okvirne višine sredstev, ki so na razpolago za sofinanciranje športnih programov in ostalih področij športa iz sredstev proračuna Občine Ivančna Gorica, so:

- 18067	Tekmovalni šport	172.000,00 EUR,
- 18068	Celoletni programi netekmovalnega športa	41.000,00 EUR,
- 18069	Program Naučimo se plavati	20.000,00 EUR,
- 18070	Program Šolska športna tekmovanja	9.000,00 EUR,
- 18071	Športno-rekreativna tekmovanja odraslih	3.300,00 EUR,
- 18072	Vzdrževanje športnih objektov in površin za šport v naravi	8.000,00 EUR,
- 18073	Usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu	1.500,00 EUR,
- 18074	Delovanje športnih društev	22.000,00 EUR,
- 18075	Delovanje občinske športne zveze	11.000,00 EUR,
- 18076	Množične športno-rekreativne prireditve	1.000,00 EUR,
- 18077	Priznanja za športnike in športne delavce	2.100,00 EUR.

- Športni programi bodo razdeljeni v dve skupini, znotraj katerih bo vrednost točke enaka. Prvo skupino "Netekmovalni šport" tvorijo: prostočasna športna vzgoja otrok in mladine, športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami, šport invalidov, športna rekreacija in šport starejših, drugo skupino "Tekmovalni šport" pa tvorijo: športna vzgoja otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, kakovostni šport in vrhunski šport.

- Vsa dodeljena sredstva morajo biti porabljena v letu 2023, razen izjem opredeljenih z odlokom.

- Razpisna dokumentacija je na voljo do zaključka razpisa v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica, vsak dan v poslovnem času občine, ter na spletni strani Občine Ivančna Gorica <http://www.ivancna-gorica.si/>. Podrobnejše informacije o javnem razpisu lahko zainteresirani dobijo pri Rozaliji Smrekar, tel. 01/78-12-129, rozalija.smrekar@ivancna-gorica.si.

- Vloga, ki prispe na javni razpis **mora vsebovati**:

- podatke o vlagatelju (naziv, sedež, matično in davčno številko, kontaktne podatke, številko transakcijskega računa),
- navedbo športnih programov in ostalih področij športa, s katerimi vlagatelj kandidira,
- izpolnjene razpisne obrazce za športne programe in področja športa, s katerimi vlagatelj kandidira,
- dokazila oziroma priloge, ki so zahtevana v razpisnih obrazcih,
- potrdilo o zagotovljenem strokovnem kadru (pogodbo s strokovnim delavcem),
- potrdilo o zagotovljenem prostoru oziroma športni površini za izvajanje programa (pogodba z lastnikom oziroma upravljavcem, če se program izvaja v najetih prostorih oziroma površinah),
- seznam članov društva s plačano članarino iz evidence izvajalca,
- izpolnjen, podpisan in parafiran vzorec pogodbe,
- izpolnjeno in podpisano izjavo, ki je del razpisne dokumentacije.

Za tiste, ki se prijavljajo prvič pa še:

- fotokopijo odločbe o registraciji (za društva jo izda Upravna enota),
- fotokopijo statuta ali drugega ustanovitvenega akta, iz katerega je razvidna dejavnost na področju športa.

- Športni programi in ostala področja športa, s katerimi izvajalci kandidirajo na javnem razpisu, se bodo vrednotili na podlagi meril in kriterijev za vrednotenje posameznih področij športa, ki so sestavni del odloka.

- Rok za prijavo na razpis je **do vključno 23. 3. 2023**, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Vloga mora biti posredovana v zaprti ovojnici, z oznakama »NE ODPIRAJ – VLOGA« ter »JAVNI RAZPIS - LETNI PROGRAM ŠPORTA 2023«. Na hrbtni strani **mora biti naveden naslov prijavitelja. Ovojnica mora biti zapečaten tako, da je možno preveriti, da je zaprta tako, kot je bila oddana.**

Vloge se lahko oddajo osebno v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica ali priporočeno po pošti.

Vloga mora vlagatelj Občini Ivančna Gorica dostaviti do roka, ki je določen v prvem odstavku te točke, ne glede na način oddaje. V kolikor bo vloga poslana po pošti, jo mora Občina prejeti do vključno 23. 3. 2023.

Posamezna vloga na javni razpis mora biti pripravljena izključno na obrazcih iz razpisne dokumentacije izvajalca javnega razpisa (Občina Ivančna Gorica).

- Odpiranje prejetih vlog bo komisija za izvedbo javnega razpisa opravila predvidoma 28. 3. 2023 v prostorih Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Odpiranje prejetih vlog ni javno.

Na odpiranju komisija za izvedbo javnega razpisa ugotavlja pravočasnost vlog in njihovo popolnost glede na to, če so bili predloženi vsi zahtevani dokumenti (formalna popolnost).

- Za vloge, ki ne bodo popolne, bo komisija v roku 8 dni njihovega odpiranja vlagatelje pisno pozvala k dopolnitvi. Nepopolne vloge mora vlagatelj dopolniti v roku 8 dni od prejema pisnega obvestila za dopolnitev. Če vlagatelj vloge v zahtevanem roku ne dopolni, se ta s sklepom zavrne.

Vloga, ki bo vsebovala neresnične podatke, se delno ali v celoti zavrne.

- Vlagatelj bo obveščen o obsegu sofinanciranja (višini in namenu odobrenih finančnih sredstev) izbranih programov z odločbo direktorice občinske uprave. Na podlagi odločbe o izbiri bo Občina Ivančna Gorica z izvajalci izbranih programov sklenila pogodbe o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je možno v roku 8 dni po prejemu odločbe vložiti pritožbo pri izvajalcu javnega razpisa. O pritožbi odloči župan Občine Ivančna Gorica v roku 30 dni od njenega prejema. Zoper odločbo župana ni pritožbe, je pa možno pri pristojnem sodišču sprožiti upravni spor.

- Nadzor nad izvajanjem programov in porabo proračunskih sredstev izvaja občinska uprava. Za nadzor nad izvajanjem športnih programov lahko župan pooblasti ustrezno usposobljeno strokovno organizacijo oziroma osebo.

Izvajalci morajo najkasneje do zadnjega dne v februarju 2024 podati vsebinsko poročilo o izvedbi programov in finančno poročilo z dokazili o namenski porabi proračunskih sredstev, pridobljenih na javnem razpisu.

Za dokazovanje namenske porabe odobrenih sredstev mora izvajalec poročilo o izvedbi programov predložiti kopije računov za stroške, nastale z izvedbo programa.

- Izvajalec posameznih področij športa, ki so mu bila odobrena sredstva iz naslova javnega razpisa, ne sme kandidirati z istimi aktivnostmi za druga sredstva proračuna občine.

- Če izvajalec kakšnega programa ne realizira v celoti, se mu za nerealizirani del znižajo sredstva oziroma mora sredstva za nerealizirani del programa vrniti skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Če se ugotovi, da je izvajalec dodeljena proračunska sredstva porabil nenamensko, se sofinanciranje takoj ustavi, odstopi od pogodbe ter vrne sredstva skupaj z zamudnimi obrestmi.

- Izvajalec, ki je pogodbeno sredstva porabil nenamensko ali kako drugače grobo kršil pogodbeno določila, ne more kandidirati na naslednjem javnem razpisu.

- Vlagatelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najpozneje v 60 dneh od datuma odpiranja vlog. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi izvajalci sklenila pogodbo o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu.

Številka: 430-0006/2023-3

Datum: 28. 2. 2023

OBČINA IVANČNA GORICA

župan

Dušan Strnad

Na podlagi Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS 1011, 3/13, 81/16, 11/22), Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2023 (Uradno glasilo e-občina, št. 35/2022) in Pravilnika za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 58/21) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2023

- Naziv in sedež naročnika: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.
- Predmet javnega razpisa so programi s področja socialno-humanitarnih dejavnosti. Sredstva javnega razpisa **niso** namenjena za sofinanciranje investicij in programov redne oziroma obvezne dejavnosti (zakonska ali pogodbeno obveznost) za katero se sredstva zagotavljajo iz drugih virov.
- Na javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje humanitarnih in socialnih programov in projektov v občini, se lahko prijavijo društva, združenja in organizacije (v nadaljevanju: društva), ki izpolnjujejo pogoje po sprejetem pravilniku in so izbrani na podlagi vsakoletnega javnega razpisa, ter so registrirani za izvajanje socialno humanitarnih dejavnosti oz. imajo to dejavnost opredeljeno v svojem temeljnem aktu in izpolnjujejo osnovne pogoje:
 - So registrirani v skladu z zakonom o društvih in imajo humanitarno dejavnost oziroma dejavnost socialnega varstva opredeljeno v svojih aktih;
 - Delujejo najmanj eno leto;
 - Dejavnost opravljajo neprofitno;
 - Društva, ki imajo svoj sedež izven Občine Ivančna Gorica, vendar sta med člani društva vsaj **2 občana** Občine Ivančna Gorica;
 - Društva, ki program ali projekt izvajajo na območju Občine Ivančna Gorica ali izven občine s tem, da v njem aktivno sodelujejo člani ali prostovoljci, ki imajo stalno bivališče v Občini Ivančna Gorica.
 - Imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in drugo dokumentacijo, kot jo določa zakon;
 - Imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih programov in projektov;
 - Da imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja programa, delež lastnih sredstev, delež javnih sredstev, delež sredstev uporabnikov in delež sredstev iz drugih virov;
 - Vsako leto občinski upravi redno dostavijo poročilo o realizaciji programov za preteklo leto.
- Okvirna višina sredstev na razpolago je **14.000,00 EUR** in so planirana na postavki proračuna 20017 – Sodelovanje z nevladnimi organizacijami, konto 412000 – Tekoči transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam.
- Vrednotenje programov izvajalcev v skladu s Pravilnikom za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 58/21) vodi in predlog dodelitve finančnih sredstev opravi tričlanska komisija (v nadaljevanju komisija), ki jo imenuje župan za tekoče proračunsko leto.
- Programi se vrednotijo na podlagi meril iz tega pravilnika. Ocenjevanje vseh pravočasnih in popolnih vlog upravičenih oseb izvede komisija, ki ovrednoti (točkuj) programe in projekte na podlagi pogojev in meril, ki so bili navedeni v javnem razpisu oziroma razpisni dokumentaciji. O tem pripravi poročilo (zapisnik) in predlog sofinanciranja. Višina sofinanciranja posameznega programa in projekta je odvisna od skupnega števila zbranih točk in vrednosti točke v skladu s predvidenimi proračunskimi sredstvi za razpisano leto.
- Direktor občinske uprave v roku, ki ga določa javni razpis, izda odločbo o sofinanciranju, s katero obvesti izvajalce o višini in namenu odobrenih finančnih sredstev. Zoper sklep o zavrženju lahko prijavitelj v roku 8 dni po prejemu sklepa vloži pritožbo, o kateri odloča župan. Zoper odločbo župana ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor pred pristojnim upravnim sodiščem.
- Po preteku roka za pritožbe župan z izvajalci programov s področja socialno humanitarnih dejavnosti sklene pogodbo o sofinanciranju odobrenih programov. Izvajalec vrne podpisano pogodbo v roku, določenem v pozivu k podpisu pogodbe, sicer se šteje, da je odstopil od zahteve za sofinanciranje. Rok za podpis pogodbe se lahko podaljša, če izvajalec pisno sporoči objektivne razloge za podaljšanje roka.

Komisija bo pri vrednotenju prispelih vlog upoštevala naslednja merila in kriterije:

I. SEDEŽ IZVAJALCA:	
sedež v občini Ivančna Gorica	20 točk
podružnica v občini Ivančna Gorica	5 točk
II. ŠTEVILO ČLANOV IZ OBČINE IVANČNA GORICA:	
5 - 20 članov	5 točk
21 - 40	10 točk
41 - 70	15 točk
71 in več članov	20 točk
III. DELOVANJE DRUŠTVA V JAVNEM INTERESU:	
Društvo ima izdano veljavno Odločbo državnega organa, da deluje v javnem interesu	20 točk
Društvo nima izdane veljavne Odločbe državnega organa, da deluje v javnem interesu	0 točk
IV. DOSTOPNOST PROGRAMOV	
Program se v celoti izvaja na območju Občine Ivančna Gorica	10 točk
Program se delno izvaja na območju Občine Ivančna Gorica	5 točk
Program se v celoti izvaja izven območja Občine Ivančna Gorica, a se ga udeležita vsaj dva občana občine Ivančna Gorica	2 točki
V. PROGRAM VSEBUJE ORGANIZACIJO PREDAVANJ, DELAVNIC, DRUGE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA S KVALIFICIRANIM PREDAVATELJEM	
Organizacija in izvedba vsaj 2 predavanj oz. delavnic v občini Ivančna Gorica	5 točk/ delavnico
Organizacija in izvedba več kot 2 predavanj oz. delavnic v občini Ivančna Gorica	5 točk/ delavnico

Maksimalno število točk, ki jih lahko doseže prijavitelj je 20 točk.

VI. REHABILITACIJSKI PROGRAMI ZA ČLANE, REKREATIVNA DEJAVNOST, KULTURNE DEJAVNOSTI, IZLETI, ORGANIZACIJA TEČAJEV	

Organizacija in izvedba letovanj, izletov, rekreativnih prireditev z udeležbo vsaj 3 občanov občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) do 3x letno	5 točk
Organizacija in izvedba letovanj, izletov, rekreativnih prireditev z udeležbo vsaj 3 občanov občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) več kot 3x letno	10 točk
VII. ORGANIZACIJA OBISKOV IN IZVAJANJE SOCIALNE IN DRUGE POMOČI OSTARELIH IN POMOČI POTREBNIH	
Do 30 obiskov in pomoči občanom občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) letno	5 točk
Več kot 30 obiskov in pomoči občanom občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) letno	10 točk
VIII. SODELOVANJE ČLANOV IN PROSTOVOLJCEV PRI NAČRTOVANJU IN IZVAJANJU PROGRAMA	
1-5 članov in vsaj 2 prostovoljca iz občine Ivančna Gorica	2 točki
6-15 članov in vsaj 4 prostovoljci iz občine Ivančna Gorica	4 točke
Več kot 15 članov in več kot 5 prostovoljcev iz občine Ivančna Gorica	6 točk
IX. REFERENCE – PROGRAM SE NA OBMOČJU OBČINE IVANČNA GORICA IZVAJA	
0-5 let	1 točka
6-15 let	2 točki
nad 15 let	3 točke
X. IZDAJA GLASILA, BILTENA, SPLETNA STRAN DRUŠTVA, KNJIŽNE PUBLIKACIJE	
PISNO GRADIVO bilten, vabila na delavnice, publikacije dostopne na info točki Občine Ivančna Gorica.	5 točk
PISNO GRADIVO bilten, vabila na delavnice, publikacije dostopne na info točki občine Ivančna Gorica. Vse objave posredovane na spletno stran občine Ivančna Gorica. Najmanj ena objava v občinskem glasilu Klasje. (gleda se preteklo leto)	10 točk
XI. PRIČAKOVAN DELEŽ SOFINANCIRANJA S STRANI OBČINE IVANČNA GORICA	
do 30 %	6 točk
31 - 50 %	2 točki
nad 51%	0 točk

- Programi bodo ocenjeni v skladu z merili in kriteriji in ob upoštevanju specifičnosti posameznih programov. Odobrena vrednost sredstev za posamezno prijavo je odvisna od števila točk, ki jih bo prijavitelj dobil glede na obseg ter kakovost projektne prijave in vrednosti točke. Vrednost točke bo določena tako, da se bo višina razpoložljivih sredstev delila s seštevkom vseh ocen izbranih prijaviteljev. Odobrena vrednost zaprosenih sredstev posameznega prijavitelja pa bo določena tako, da se bo njegovo število točk pomnožilo z vrednostjo točke.
- Dodeljena sredstva izvajalcem programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti v letu 2023 morajo biti porabljena v letu 2023. Občina na svojih spletnih straneh objavi izvajalce, naziv programa in višino sredstev, ki jih je posamezen sofinancirani program prejel.
- Razpisna dokumentacija je na voljo do zaključka razpisa na spletni strani Občine Ivančna Gorica <http://www.ivančna-gorica.si/>. Podrobnejše informacije posreduje Marija Okorn, tel. 01/7812 112.
- Zadnji rok za prijavo na razpis je **31.03.2023**, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica z oznako »**Sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti 2023 – NE ODPIRA**«. Na hrbtni strani se navede naslov prijavitelja. Vloge se lahko oddajo osebno v nabiralnik Občine Ivančna Gorica ali priporočeno po pošti (velja datum žiga pošte).
- Odpiranje prijav za dodelitev sredstev ne bo javno in sicer ga bo strokovna komisija opravila predvidoma 25.04.2023 v prostorih Občine Ivančna Gorica.
- Izvajalci socialno-humanitarnih dejavnosti, ki želijo kandidirati na javnem razpisu, **morajo k prijavnemu obrazcu priložiti**:
 - seznam članov društva s plačano članarino iz vaše evidence (za društva, ki imajo sedež v občini Ivančna Gorica; za društva, ki pa nimajo sedeža v Občini Ivančna Gorica navedite skupno število članov in priložite seznam članov društva, ki so občani Občine Ivančna Gorica),
 - izpolnjen, podpisan in parafiran vzorec pogodbe.
 - fotokopija odločbe o registraciji (za društva jo izda Upravna enota),
 - fotokopija statuta ali drugega ustanovitvenega akta iz katerega je razvidna dejavnost na področju humanitarnih dejavnosti.
- Nadzor nad izvajanjem programov in porabo finančnih sredstev izvajalcev programov izvaja občinska uprava.
- Izvajalci morajo najkasneje do zadnjega dne v februarju 2024 občinski upravi predložiti:
 - letno poročilo o izvedbi programov,
 - dokazila o namenski porabi sredstev, pridobljenih na podlagi javnega razpisa,
 - zaključno finančno poročilo.
- Dvojno uveljavljanje stroškov in izdatkov, ki so povrnjeni iz katerega koli drugega vira, ni dovoljeno.
- Vloga **ne bo upoštevana** v primeru da:
 - ni bila poslana v predpisanem roku,
 - ni bila poslana na način, ki je opredeljen v javnem razpisu ali
 - je vlogo oddal neupravičen prijavitelj.
- Za vloge, ki ne bodo popolne, bo komisija v roku 8 dni od odpiranja vlog vlagatelja pisno pozvala k dopolnitvi. Nepopolne vloge mora vlagatelj dopolniti v roku 5 dni od prejema pisnega obvestila za dopolnitev. Če tega vlagatelj ne stori, se vloga s sklepom zavrže.
- Izvajalci programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti so dolžni izvajati dogovorjene programe in naloge v skladu s tem pravilnikom in le za namene, opredeljene v pogodbi. Kolikor se ugotovi nenamenska poraba sredstev s strani izvajalcev programov s področja socialno-humanitarnih dejavnosti, se sofinanciranje takoj ustavi, že prejeta sredstva pa mora izvajalec vrniti v občinski proračun skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Če prejemnik sredstev ne vrne v določenem roku, se izvede postopek izterjave. Izvajalec, ki krši pogodbeno določila, ne more kandidirati za sredstva na naslednjem javnem razpisu občine.
- Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v **60 dneh** od datuma odpiranja prijav. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju programov v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu.

Številka: 430-0005/2023-2

Datum: 22.02.2023

OBČINA IVANČNA GORICA
Dušan Strnad, župan

Specialist za ograje, ki spretno kombinira pričakovanja investitorjev po varnosti, zasebnosti in estetiki

Podjetje Žugič je bilo lani eno prvih podjetij, ki je začelo poslovati v industrijsko-obrtni coni Škrjanče. Svojo poslovno pot so začeli v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, s ključavničarsko dejavnostjo v garaži v Šmarju - Sapu pri Grosuplju. Danes podjetje upravlja že tretja generacija in predstavlja uspešno podjetje, ki je znano predvsem po proizvodnji in montaži različnih kovinskih ograj, dvoriščnih in industrijskih vrat ter kovinskih nadstreškov.

Začetki podjetja Žugič segajo več kot 35 let nazaj, ko je s svojo obrtno dejavnostjo v Šmarju - Sapu začel Marijan Žugič. Obrt je potem nadaljeval njegov sin Robert, danes pa podjetje spretno vodita Marijanova vnuka oziroma Robertova sinova Blaž in Andraž.

Malo manj je znano, da so obrtno poslovno zgodbo Žugičevih začela pisati dvizna garažna vrata. Bili so prvi pri nas, takrat še v skupni državi Jugoslaviji, ki so ponujali garažna vrata na daljinsko upravljanje. Pozneje so prvi razvili tudi daljinsko vodena samonosna dvoriščna vrata. Ko smo postali samostojna država, je trg ponudbe garažnih vrat z ali brez daljinskega upravljanja eksplodiral. Zato so se v podjetju bolj usmerili v svetovanje in izvedbo različnih kovinskih ograj in dvoriščnih vrat. Morda vas bo presenetilo, a pri njih ločijo med res veliko različnimi vrstami vrat in ograj. Poleg garažnih in industrijskih vrat izdelujejo še avtomatska krilna, samonosna, teleskopska, drsna in zgibno-drsna dvoriščna vrata za situacije, ko je za druga vrata premalo prostora. Dvoriščna vrata so pogosto kombinirana z osebnimi prehodi. Pravijo, da lahko za vsako situacijo na terenu najdejo ustrezno in optimalno tehnično in funkcionalno rešitev ter skoraj nešteto dizajnov in kombinacij materialov, da bi dosegli čim bolj unikaten videz. Podobna situacija je pri ograjah za notranja in zunanja stopnišča, balkone, terase, francoske balkone in vrtno oziroma dvoriščne ograje.

V novi poslovni stavbi v IOC Škrjanče ima podjetje Žugič tudi razstavni salon.

Pravijo, da so v zadnjem obdobju najbolj zaželeno aluminijaste paličaste ograje ter polne aluminijaste ograje z letvami različnih oblik, in polnimi paneli s številnimi okrasnimi dodelavami, ki omogočajo več zasebnosti in mimoidočim več skrijejo, kot odkrijejo. Prav pri ograjah s polnimi paneli so na voljo brezmejne možnosti ustvarjalnih dekoracij in teksturiranih izrezov. V novi poslovni stavbi in delavnici v IOC Škrjanče vse še tako zahtevne oblikovne naloge izpolni sodoben laserski rezalni stroj. Za vse zaposlene investitorje je zelo pomembno dodati, da lahko pri naročilu ograje prevzamejo tudi vsa zemeljska, betonska in druga pripravljala dela pred montažo vrat in ograj.

Strokovnjake za ograje, kar pri podjetju Žugič z več kot 30 letnimi izkušnjami zagotovo so, smo vprašali, kakšni so zadnje časi trendi pri ograjevanju parcel, dvorišč in balkonov. Pravijo, da v zadnjih letih izdelujejo in montirajo vse manj ograj odprtega tipa. To so takšne, ki sicer preprečujejo dostop, omogočajo pa poglede v notranjost dvorišč. Danes se skoraj izključno izbira med zaprtimi, polnimi tipi ograj, ki omogočajo fizično in vidno zaščito vsega, kar se nahaja in dogaja za ograjo. Ugotavljajo, da sta občutek varnosti in zasebnosti, ki jih nudijo takšne ograje, vse bolj pomembni vrednoti, za katere smo pripravljene tudi investirati vse več denarja.

Opazajo tudi, da se ograja okoli zemljišča s hišo ali poslovnim objektom skoraj obvezno načrtuje skupaj s stavbo na način, da tvori zaokroženo in edinstveno estetsko celoto. Tudi izbira materiala za ograje je pogosto takšna, da omogoča veliko odpornost na vremenske vplive, da so stroški vzdrževanja čim nižji in da omogočajo veliko mero individualne estetike. Pri ogledu lokacije objekta investitorjem tudi svetujejo, za kakšen material in barvo ograje naj se odločijo, da se bo ujemala z objektom in njegovo okolico. Čeprav so zunanje ograje namenjene predvsem prebivalcem stavbe za razmejitev zasebnih in javnih površin, jo opazijo tudi sprehajalci, mimo vozeči in seveda sosedi. Zato je pomembno, da je usklajena tudi s širšo okolico. Premišljeno izbrane in kakovostno izvedene ograje imajo tako v vsaki soseski lahko tudi veliko sporočilno vrednost. Ob našem obisku v tem podjetju smo opazili, da sestavljajo ekipo zaposlenih pretežno dobro strokovno podkovani mladi ljudje. Resnično pozitivno nas je presenetila njihova zavzetost za delo in v ideje in rešitve usmerjeno razmišljanje. Zato ne dvomimo, da ne bi znali z vsem tem človeškim in strokovnim kapitalom uresničiti kakršne koli želje kupcev. Tudi tiste, ki se marsikomu zdijo neizvedljive.

Franc Fritz Murgelj

Danes vodi družinsko podjetje Žugič že tretja generacija. Na fotografiji Andraž in Blaž Žugič.

Vabljeni na podjetniški klepet v Hiši kranjske čebele - ApiLab

Občina Ivančna Gorica in Hiša kranjske čebele - ApiLab vabita na podjetniški klepet, ki poteka vsak zadnji ponedeljek v mesecu, med 8. in 15. uro. Naslednje srečanje bo potekalo 27. marca. Na t. i. podjetniški klepet vabljeni potencialni in obstoječi podjetniki.

Zakaj?

- Ker razmišljate o lastni podjetniški poti v obliki s. p. ali d. o. o.
- Ker vas zanima, kako in kje lahko registrirate s. p. oz. d. o. o.
- Ker vas zanima, kakšne pogoje morate izpolnjevati, da lahko ustanovim d. o. o., s. p.
- Ker vas zanima, kaj je to normiranje.
- Ker vas zanima, kdaj postaneta obveznik za davek na dodano vrednost.
- Ker vas zanima, kdaj postanete atipični davčni zavezanec.
- Ker vas zanima, kako lahko prenesete / preoblikujete svoj s. p. na potomce, na d. o. o.
- Ker vas zanima vavčerski sistem.
- Ker imate vprašanja s področja podjetništva, davkov, računovodstva ... In potrebujete sogovornika za klepet, za kavo.

Kdaj?

Vsak zadnji ponedeljek v mesecu med 8:00 in 15:00.

SPOT svetovalka: Tadeja Bučar, SPOT svetovalka Osrednjeslovenske regije, sicer pa univ. dipl. ekon. in revizorka z več kot 30 leti praktičnih izkušenj.

Kontakt:

- Elektronske prijave na svetovanje tadeja.bucar@ozs.si (v prijavi navedite podatke: ime in priimek svetovanca ali DŠ s. p. ali d. o. o., telefonski kontakt, tematika svetovanja)
- Telefonsko svetovanje: 030 605 307 – Tadeja Bučar

Aktualno vprašanje za mlade podjetnike

Posebna osebna olajšava za mlade do dopolnjenega 29. leta Z zadnjimi spremembami Zakona o dohodnini (v nadaljevanju ZDoh-2), ki se uporabljajo za davčna leta, ki se začnejo 1. 1. 2023, se skladno z določili šestega odstavka 113. člena ZDoh-2 rezidentu, prejemniku dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta starosti, vključno z letom, v katerem dopolni 29 let starosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz delovnega razmerja v znesku 1.300 evrov letno. Olajšava se prizna sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v posameznem davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

Kakšni so torej pogoji za uveljavljanje omenjene olajšave? Olajšavo lahko uveljavijo fizične osebe:

- rezidenti Republike Slovenije,
- ki prejemajo dohodek iz delovnega razmerja in
- niso starejše od 29 let.

Kdo je rezident Republike Slovenije? Fizična oseba se šteje za rezidenta Republike Slovenije (v nadaljevanju RS), če je izpolnjen katerikoli izmed naštetih pogojev:

- ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v RS,
- ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v RS,
- je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v RS skupno več kot 183 dni.

Kaj vključuje dohodek iz delovnega razmerja? Dohodek iz delovnega razmerja je vsak dohodek, ki ga delodajalec prejme od svojega delodajalca iz naslova sklenjenega delovnega razmerja, kot je plača, nadomestilo plače ter morebitna druga plačila za opravljeno delo, regres za letni dopust, dohodek na podlagi udeležbe na dobičku, prejet iz delovnega razmerja, boniteta, jubilejna nagrada, odpravnina ob upokojitvi idr.

Starostna omejitev 29 let? Posebno osebno olajšavo lahko uveljavijo zavezanci do dopolnjenega 29. leta starosti, vključno z letom, v katerem so dopolnili 29 let starosti. Kar pomeni, da zavezanci lahko koristijo olajšavo tudi v letu, v katerem so (bodo) dopolnili 29 let.

Načelo sorazmernosti pri koriščenju olajšave je vezano na število polnih mesecev delovnega razmerja pri delodajalcu v posameznem davčnem letu.

Ali delodajalec, izplačevalec dohodka iz delovnega razmerja, upošteva omenjeno olajšavo pri izračunu akontacije dohodnine zaposlenega? Ne, delodajalec omenjene olajšave ne upošteva pri izračunu akontacije dohodnine. Zavezanec uveljavlja omenjeno olajšavo na letni ravni oziroma Finančna uprava Republike Slovenije bo olajšavo avtomatično upoštevala v informativnem izračunu dohodnine za leto 2023.

Tadeja Bučar, univ. dipl. ekon.

SPOT svetovalka Osrednjeslovenske regije

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Orehova jedrca
in
orehi v lupini

Pridelovalec: Urbas
Šentvid pri Stični 174
041 675 858
vojkou@gmail.com

sadež modrosti

SLOVENSKI
OREH

Slovensko strokovno
društvo lupinarjev

Svet hišnih ljubljencev

Na pobudo bralcev časopisa Klasje uvajamo novo rubriko, katere vsebine bomo posvetili domačim ljubljencem. Prispevke pripravljamo v sodelovanju s trgovino za male živali Petish iz Ivančne Gorice. V vsaki izdaji časopisa Klasje bomo obdelali po eno iz nabora tematik, s katerimi se skozi proces od nakupa, vzgoje in skrbe za živali zagotovo sreča vsak lastnik domačega ljubljencev.

Slovenci smo veliki ljubitelji domačih živali, med katerimi poleg mačk gotovo prevladujejo psi. V Sloveniji je trenutno registriranih že skoraj 250.000 psov in nekaj več kot 30.000 mačk, vendar to število ne prikazuje realnega stanja, saj vpis mačk v register ni obvezen. Približno po tem ključu bomo razdelili količino »pasjih« in »mačjih« vsebin. Zavedamo se, da glede na število in pogostost izdaj časopisa Klasje zagotovo ne bomo uspeli obdelati čisto vseh vprašanj in izzivov, ki jih imate občani s svojimi ljubljenci.

Želimo pa si, da bo rubrika čim bolj interaktivna. Zato vse bralce pozivamo, da sodelujejo pri vsebini s svojimi vprašanji. In tudi z zgodbicami in prigodami, tistimi najbolj smešnimi in tudi nevsakdanjimi, ki ste jih doživeli s svojimi ljubljenci. Potrudili se bomo poiskati odgovore in objavili vaše zapise. Vaše sporočila sprejemamo na uredniškem poštnem predalu urednistvo@klasje.net.

Dobili bomo pasjega mladiča

Prihod novega mladička domov je lahko ena najbolj vznemirljivih in osrečujočih izkušenj v življenju. Prvih nekaj tednov življenja mladička v novem domu je ključnih za njegov razvoj, zato je pomembno, da se nanj dobro pripravite in poskrbite, da bo prehod čim bolj gladek.

Pripravite svoj dom

Pred prihodom novega kučka je nujno, da svoj dom nanj ustrezno pripravite. Najprej določite poseben prostor, kjer bo kuža lahko spal, jedel in se igral. Ta prostor mora biti miren, varen in brez morebitnih nevarnosti, kot so električni kabli, strupene rastline ali majhni predmeti, ki bi jih kuža lahko zaužila.

Nato kupite osnovne potrebščine in opremo, kot so udobna postelja, posodice za hrano in vodo, igrače, povodec in ovratnica ter hrana za mladiče. Poskrbite, da bo postelja za kuža topla in udobna ter vanjo položite nekaj mehkih odej za dodatno udobje.

Sprejem kučka

Ko novega kučka pripeljete domov, morate poskrbeti, da se bo počutil dobrodošlo. Zagotovite mu nekaj prostora za raziskovanje nove okolice ter mu omogočite, da se navadi na nove vonjave in zvoke vašega doma. Izogibajte se temu, da bi ga pretirano obremenjevali s pozornostjo ali aktivnostjo, saj je to za mladega kučka lahko stresno.

Vzpostavite rutino

Psom ustreza rutina in doslednost, zato je pomembno, da vzpostavite dnevni urnik, ki vključuje redno hranjenje, gibanje in igro. Kužki morajo čez dan pojesti več majhnih obrokov, zato upoštevajte navodila

Arhiv Petish

za hranjenje, ki vam jih je dal vzreditelj ali veterinar.

Poskrbite, da boste kučka pogosto peljali ven, saj imajo majhen mehur in morajo pogosto hoditi na potrebo. Kučka postopoma seznanite s povodcem in ovratnico ter ga začnite učiti preprostih ukazov, kot sta »pridi« in »sedi«. Pri šolanju bodite dosledni, veliko nagradite in ne uporabljajte kazni ali strogih tonov, saj lahko to mladega kučka zmede in prestraši.

Socializacija

Socializacija je ena najpomembnejših stvari, ki jih lahko naredite za svojega mladiča v prvih nekaj

tednih njegovega življenja. Socializacija je postopek seznanjanja mladiča z novimi ljudmi, živalmi in okoljem, da se lahko razvije v dobro prilagojenega in samozavestnega psa.

Kužka seznanite z drugimi psi v nadzorovanem okolju in se prepričajte, da so drugi psi dobro vzgojeni in v celoti cepljeni. Povabite prijatelje in družino, da obiščejo vašega mladiča in se z njim družijo, vendar se prepričajte, da razumejo, kako se pravilno približati mlademu psu in kako z njim ravnati.

Hrana za mladiče

Pri izbiri hrane za mladiče bodite

pozorni na seznam sestavin. Izberite visokokakovostno hrano za mladiče, ki kot prvo sestavino vsebuje pravo meso, brez polnil in stranskih proizvodov, saj gre pogosto za sestavine nizke kakovosti z majhno hranilno vrednostjo. Tako bo vašemu mladičku zagotovila beljakovine, ki jih potrebuje za svojo rast in razvoj. Prav tako naj bo hrana brez umetnih barvil in konzervansov, saj lahko ti škodujejo zdravju vašega mladiča. Če je vaš kuža občutljiv na žita, boste morda želeli razmisliti tudi o prehrani brez žit.

Veterinarska oskrba

Pomembno je, da takoj po prihodu novega kučka domov obiščete veterinarja. Veterinar bo pregledal vašega mladiča ter vam svetoval glede cepljenja, zatiranja parazitov in splošne oskrbe. Upoštevajte priporočeni urnik cepljenja za vašega mladiča in ga zaščitite pred bolhami, klopi in srčnimi glistami.

Ljubezen in potrpežljivost

Predvsem ljubezen in potrpežljivost sta ključ do srečnega in zdravega odnosa z vašim novim kužkom. Mladički so kot dojenčki in v prvih tednih življenja potrebujejo veliko pozornosti in nege. Poskrbite, da bo vaš kuža deležen veliko naklonjenosti in pozitivnih spodbud ter bodite potrpežljivi, ko se bo učil in prilagajal na novo okolje.

Vsebinsko omogoča trgovina za male živali Petish iz Ivančne Gorice

Zlato priznanje za izdelke odlične kakovosti tudi podjetju iz naše občine

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije je na 23. senzoričnem ocenjevanju s področja pekarstva, slaščičarstva in testeninarstva podelila 208 priznanj za izdelke odlične kakovosti. Nagradjeni so bili izdelki iz kategorij kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva, keksov, svežih slaščic v hladni verigi, testenin, izdelkov iz testa in sendvičev.

Priznanja je prejelo 17 podjetij, med njimi tudi podjetje Gostinske storitve in trgovina Jože Čož s. p. iz naše občine, in sicer dve zlati priznanji za medeno srce in tiramisu.

Poleg Čoževih iz Leskovca nad Višnjo Goro so zlata priznanja prejela še naslednja podjetja: Conditus d. o. o., Delakorda d. o. o., Don Don d. o. o., Hlebček d. o. o., Iz krušne peči d. o. o., Konditor d. o. o., Mercator IP d. o. o., Mlinopek d. d., Mlinotest d. d., Pekarna Pečjak d. o. o., Petrol d. d., PPS-Pekarne Ptuj d. o. o., Sastela d. o. o., Spar Slovenija d. o. o., Zebra patisseries, Abstrakt d. o. o. in Žito d. o. o.

Gašper Stopar

Prejemnik Jože Čož na fotografiji v prvi vrsti desno

MAVER

MESARSTVO IN TRGOVINA

Praznujte veliko noč kot nekoč z domačimi dobrotami Mesarstva Maver.

STIČNA
01 786 94 02

VIŠNJA GORA
01 788 77 70

GROSUPLJE
01 786 14 72

ŠMARJE-SAP
01 788 77 77

www.maver.si
Mesarstvo Maver Stična

Nove orgle v župnijski cerkvi v Šentvidu pri Stični

V župniji Šentvid pri Stični ima cerkveno petje dolgo in uspešno tradicijo, že nekaj let pa se je kazala tudi potreba po obnovi oz. izdelavi novih orgel v župnijski cerkvi svetega Vida. Po treh letih priprav in načrtovanja je v nedeljo, 12. februarja 2023, nadškof metropolit Stanislav Zore, ob somaševanju domačega župnika Izidorja Grošlja in stiškega opata Maksimilijana Fileja, slovesno blagoslovil nove orgle.

Dosedanje šentviške orgle so bile nekakšna orgelska sestavljenka različnih orglarskih mojstrov, ki so v zadnjih skoraj dvesto letih skrbeli za ta cerkveni inštrument. Leta 1912 je nove orgle izdelala delavnica bratov Mayer iz Avstrije, ki je od prejšnjih orgel iz leta 1835, mojstra Petra Rumpfa, ohranila le zunanjo orgelsko omaro. Mayerjeve orgle so bile nato še dvakrat nadgrajene, leta 1929 (Franc Jenko) in leta 1992 (Anton Jenko). Dotrajani materiali in zastarel sistem pnevmatskih orgel bi se v prihodnjih letih iztrošili in tako je dozorela ideja, da se naroči nove orgle. Pri načrtovanju novih orgel je sodeloval strokovni sodelavec in orgelski izvedenec Luka Posavec, ki prihaja iz sosednje stiške župnije. Skupaj s sodelavcem Alešem Razpotnikom in orglarskim mojstrom Tomažem Močnikom, pri katerem je župnija naročila nove orgle, so konec leta 2021 začeli z obsežnim načrtovanjem novega inštrumenta. Stare orgle so zadnjič zaigrale junija lansko leto, pozno jeseni pa se je začela montaža novih orgel, ki so se

prvič slovesno oglasile v nedeljo 12. februarja.

Pogled na šentviško župnijsko cerkev in veličastni mlaj ter praznično pritrkavanje v zvoniku so s ponosom oznanjali dan velike slovesnosti. Na začetku maše je nove orgle blagoslovil nadškof Stanislav Zore, po blagoslovu pa se je prvič zasljal glas novega inštrumenta. Organist Robert Markovič in zborovodkinja Simona Zvonar sta več mesecev pripravljala pevce župnijskih zborov, ki so z ubranim igranjem in prepevanjem pokazali svoje navdušenje nad prazničnim dogodkom in novimi orglami.

Slovesna maša je minila v izrazu hvaležnosti za novo pridobitev, za katero so zaslužni v prvi vrsti župnik Izidor Grošelj, ki je bdel nad projektom novih orgel in ga vodil, ter seveda številni farani in donatorji, ki so z darovi omogočili izvedbo projekta.

O novih orglah

Župniji in širši strokovni javnosti so bile nove orgle predstavljene že na predvečer blagoslova, v soboto, 11.

februarja, po večerni sveti maši. Ob predstavitvi so navzoči lahko spoznali veličino novega inštrumenta, ki ohranja dediščino prejšnjih orgel, orglarske tradicije orglarjev Franca Goršiča in Ivana Milavca, ter zvočne barve svetovno znanih orgel v Hoffenheimu. Spoznali so delo orglarske delavnice Močnik in celoten potek izdelave ter montaže novih orgel. V drugem delu predstavitve so besedo oz. glas dobile nove orgle. Ob razlagi Aleša Razpotnika in igranju Luke Posavca se je zasljal glas posameznih registrov in zvočna sestava novih orgel.

Ob tej priložnosti je župnik Izidor Grošelj podelil zahvale dobrotnikom, botrom in zlatim botrom novih orgel. Botra novih orgel sta postala podjetje Agrograd d.o.o. in Tone Kavšek iz Golovnice, zlati botri pa Kujerjevi iz Sel pri Dobu.

Nove šentviške orgle je izdelalo Orglarstvo Močnik iz Cerkelj na Gorenjskem, zasnovane po dispoziciji so pripravili Luka Posavec, Aleš Razpotnik in prof. dr.h.c. Christoph Bossert. V orglah je 1650 piščali, 1220 kovinskih in 430 lesenih. Na treh manualih in pedalu imajo razporejenih 28 zvenenih registrov. Štirinajst registrov je iz zgodovinskih orgel Franca Goršiča (1836–1898) iz Vipave. Kot poklon nemškemu orglarju Eberhardu Friedrichu Walckerju (1794–1872) pa vsebujejo nove orgle tudi pet zvočnih barv svetovno znanih orgel v Hoffenheimu ter barvo zvoka imenovano Kvintaten, kakršnega imajo orgle Ivana Milavca (1874–1915) v ljubljanski stolnici. Na cerkvenem podstrešju je v namenskem prostoru nameščen dvogubni meh s tremi polnilnimi

mehovi. Orgle delujejo po principu mehanske igralne trakture na stožce. Čeprav gre za nov inštrument, ta ohranja več kot stotrideset let pozabljen znanje izdelave orgel po tem sistemu. Spomin na prejšnje šentvi-

ške orgle ohranja zunanja podoba orgel in restavrirano leseno okrasje. Župnija je ob blagoslovu izdala tudi predstavitevno publikacijo o novih orglah.

Matej Šteh

Pustno rajanje v Dobu

Na pobudo članic PGD Dob pri Šentvidu in s sodelovanjem članov smo lani prvič pripravili pustno rajanje. Lanski obisk nas je presenetil, zato smo letos rajanje ponovili. Maškare smo vabili predvsem po elektronskih medijih in napovedali, da jih pričakujemo točno ob 14. uri in 7 minut. Poleg raznolikih mask smo povabili tudi »Gustlna in Pepco«, ki sta se natančno držala dogovorjene ure in s pozdravom tudi začela pustno rajanje.

V popoldnevu pustne nedelje smo v Dobu lahko na igrišču opazovali pustne šeme, velike in majhne, stare in mlade. Obiskali so nas klovni, vitezi, pikapolonice, metuljčki, indijanci, kavbojci, mehikanci, policaji, pirati, čarovnice, gospodinje, princeske, družina pujse Pepe in ostali junaki iz risank, škrti in še mnoga druga pravljicična bitja in male živalice. Med drugimi smo opazili tudi mobilni pralni stroj, veliko pa je bilo tudi obiskovalcev, ki so si nadeli vsaj lasuljo. Obiskala pa nas je tudi kamela z vsem svojim spremstvom in

v svojem slogu.

Po kratkem pozdravu in nagovoru »Gustlna in Pepco« sta razigrano družbo razveselila še mlada harmonikarja Marcel in Nika, nato pa smo v pustni povorki zaokrožili po vasi. Ob povratku na igrišče smo se lahko posladkali s slastnimi krofi, ki nam jih je podarila Pekarna Grosuplje - Don Don d. o. o., za kar se jim najlepše zahvaljujemo, družabno rajanje pa smo nadaljevali ob toplem čaju in drugih napitkih. Najmlajše pustne šeme so se opogumile in nam recitirale pustne pesmice,

Nika in Nina pa sta svoje spretnosti izražali s poslikavami obraza. Družabno pustno popoldne v Dobu se je v prijateljskem druženju in klepetu zaključilo šele ob sončnem zahodu. Organizatorji pustovanja

smo veseli, da je rajanje uspelo in upamo, da se naslednje leto na nedeljo pred pustnim torkom rajanje ponovi.

Kako so izgledale zgoraj našete maske in kamela s spremstvom, pa

si lahko ogledate v galeriji na spletni strani pgd-dob.si.

Silvo Škrabec

138. občni (volilni) zbor članov PGD Šentvid pri Stični

Prostovoljno gasilsko društvo Šentvid pri Stični je bilo ustanovljeno leta 1885, saj so se ljudje morali povezati in v skupnosti iskati pomoč. Poiskali so jo v organiziranem in strokovnem pristopu z osnovanjem gasilskega društva, ki je imelo v svojem programu nudenje pomoči potrebnim. Gasilsko društvo je doživelo v svoji dolgoletni zgodovini vzpone in padce, a je kljub temu vseskozi izpolnjevalo humano in nesebično pomoč za sočloveka. V soboto, 18. februarja, smo imeli člani že 138. občni zbor, na katerem smo ponovno potrdili funkcijo predsednika Mitji Poljšku ter potrdili novega poveljnika Gašperja Markoviča. Oba za dobo petih let. Člani so potrdili tudi nov upravni odbor društva, nadzorni odbor ter disciplinsko komisijo. Oblikovane so bile tudi druge komisije, za lažjo in hitrejšo organizacijo dogodkov in aktivnosti, ki nas čakajo v tem letu, ki ga bo, kot pravi predsednik Mitja, hitro konec. Prav zato bo potrebno k delu pristopiti hitro in učinkovito. Kot se za tak večer spodobi, je več kot 90 gasilcev vseh generacij dogodek začelo s slovensko himno, sledil je pozdravni nagovor predsednika ter minuta molka v poča-

stitev pokojnih gasilcev. Iz poročil o delu društva je bilo slišati, da smo šentviški gasilci kar precej dejavni, tudi na tekmovalnem področju, ne manjka pa tudi sodelovanja z ostalimi PGD in drugimi društvi. Leto 2022 je Slovenijo zaznamoval obsežen požar na Krasu, na katerem smo se odzvali tudi šentviški gasilci. Na Krasu je bilo prisotnih 16 gasilcev v štirih dneh. Poleg tega se je naša operativna enota še 10-krat odzvala na poziv centra za obveščanje in izvozila na intervencijo, od tega so gasilci kar 3-krat nudili pomoč NMP pri oživiljanju. Šentviški gasilci smo uspešno organizirali in izpeljali številne dogodke: Florjanovo mašo, veselico ob Taboru pevskih zborov, vajo evakuacije in tehniški dan v OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični ter v starem vrtcu v Šentvidu, pogostitev ob otvoritvi novega vrtca Videk, organizirali smo dan odprtih vrat in s tem privabili nekaj gasilskih navdušencev. Sodelovali smo pri požarnem varovanju različnih tekmovanj in dirk, opravljali prevoze vode, pomagali pri gradbenih delih na novem poligonu in preplastitvi gasilskega dvorišča in še bi lahko naštevali. Vse generacije gasilcev so bile pri-

sotne na gasilskih tekmovanjih, kjer so z osvojenimi mesti dokazali svoje znanje, spretnosti in hitrost. Na občnem zboru se je predsednik Mitja Poljšak še enkrat zahvalil družini Klemenčič, ki je s prodajo zemljišča gasilcem omogočila večjo vadbeno površino ob gasilskem domu. V veliko zadovoljstvo nam je uspešno in konstruktivno sodelovanje z županom občine Ivančna Gorica Dušanom Strnadom ter ostalimi, ki so sodelovali pri izgradnji in otvoritvi vrtca Videk. Pokazali smo, da se lahko s skupnimi močmi naredi ogromno. Mlajši generaciji želimo biti v ponos in zgled, da se tradicija nesebične medsebojne pomoči širi. S svojo prisotnostjo so nas na občnem zboru počastili predstavniki PGD Hrastov Dol, PGD Temenica, PGD Radohova vas in PGD Sobračé, predstavnik KS, predsednik Silvo Praznik, poveljnik sektorja Brane Praznik ter predstavnik GZ, poveljnik Slavko Zaletelj. Vsi so se strinjali, da je bilo društvo zelo aktivno, veseli pa so bili tudi dejstva, da v naših gasilske vrstah stojijo tudi mlajše generacije. Novemu vodstvu so zaželeli uspešno delo še naprej. V PGD Šentvid pri Stični je trenutno včlanjenih 175 gasilk in gasilcev,

vseh generacij. V največje zadovoljstvo nam je, da se društvu vsako leto pridružijo naši najmlajši, naša prihodnost.

V vseh teh letih PGD Šentvid pri Stični s pomočjo vaščanov in donatorjev posodablja gasilsko opremo, izpopolnjuje gasilsko tehniko, postopoma prenavlja gasilski dom in ureja njegovo okolico ter s strokovnimi izobraževanji usposablja svoje člane. Ker so želje in potrebe gasilcev velike, nas v prihodnjih letih čaka kar precej dela z zbiranjem finančnih sredstev za nakup nove avtocisterne. Gasilska avtocisterna je vozilo z vgrajenim večjim rezervoarjem za vodo in nameščeno gasilsko-tehnično opremo. Zaradi večje količine vode je namenjena oskrbi požarišča z vodo in prevozu pitne vode.

Nova pridobitev PGD Šentvid pri Stični je tudi lasten šotor, v dimenziji dolžine do 40 m in širine 15 m, ki bo služil ob številnih prireditvah v kraju, saj z veseljem priskočimo na pomoč pri organizaciji le-teh. Od meseca aprila dalje bomo šotor od-

dajali v najem tudi drugim gasilskim društvom in ostalim interesentom (inf. na 041 283 998).

Gasilci smo za namen zbiranja finančnih sredstev za nakup avtocisterne organizirali SMS akcijo, ki traja do 31. marca. Posamezniki lahko pošljejo SMS na 1919 s ključno besedo PGDSENTVID5 ali PGDSENTVID10 in donirajo 5 EUR oziroma 10 EUR. Prispevajo lahko uporabniki storitev A1 Slovenija, Telekom, Telemacha in T-2.

Vedno so dobrodošle finančne donacije oziroma sponzorska sredstva podjetij in posameznikov na TRR PGD Šentvid pri Stični: SI56 0204 1001 3197 237.

Naše poslanstvo je, da si medsebojno in nesebično pomagamo. Svoje delo opravljamo v našem prostem času, ob vseh vremenskih pogojih, morebitnih nevarnosti, v korist in za dobrobit vseh ljudi.

HVALA, ker nas podpirate.

Z gasilskim pozdravom: »Na pomoč!«

*Prispevek in fotografije:
Nataša Zupančič*

Na Muljavi organizirali turnir v 18. špani

Ob zimskih večerih so se družine na kmetih družile ob starih, preprostih, a hkrati zanimivih igrah. Ena takih iger, ki je že skoraj šla v pozabo, je »špana«. Igra zahteva dobro strategijo in tudi koncentracijo in je primerna za vse starosti. Turistično društvo Muljava v svojem pestrem programu obuja tudi ohranjanje naše podeželske dediščine. V nedeljo, 29. 1. 2023, je v gasilskem domu na Muljavi potekalo drugo tekmovanje v 18. špani.

Tekmovalo je 16 najboljših igralcev, ki so se pravočasno prijavili na tekmovanje, v starosti od 12 do 80 let. Pod budnim očesom sodnikov Staneta Kovačiča in Aleksandra Erjavca je tekmovanje potekalo po objavljenih in tekmovalcem predstavljenih pravilih. Vsak tekmovalec je izžrebiral pozicijo – volka ali pastirja ovac. Igra je bila časovno omejena na 20 min. Tekmovalec »volk« je zmagal, če je z dvema volkoma uspel pojesti več kot 9 ovac. Pastir ovc pa je zmagal, če je uspel prignati v »štalico« 9 ovac. Stane Kovačič je tudi izdelal lepo oblikovane lesene deske za

igro, volka sta bila črna fižola, ovce pa zrna koruze »trdinke«. Številni obiskovalci so navijali za svoje kandidate, med tem pa tudi odigrali prijateljske partije na mizah za vadbo. Predsednik TD Muljava Gašper Erjavec je ob koncu tekmovalnega dela podelil priznanja vsem sodelujočim in nagrade najboljšim trem. Zmagala je 80-letna Marija Bregar, drugo uvrščena je bila 13-letna Maja Erjavec, tretje uvrščena pa 16-letna Katarina Glavan.

Starejši so obujali spomine na mlada leta, ko so to igro igrali doma, mlajši pa so uživali ob spodbujanju domačih in dokazovanju, da so enakovredni in konkurenčni starejšim. Predsednik je ob koncu napovedal podobno tekmovanje za otroke od 7. do 12. leta, za naslednje leto pa napovedal razširjen turnir v špani z 32 tekmovalci.

*Danijel Zupančič
in Gašper Erjavec*

Zahvala

Živimo v času, ko je nastala velika kriza v zdravstvu. Tudi v večjih mestih in celo v prestolnici so meščani ostali brez osebnih zdravnikov. Zamislimo si, kako je pri srcu bolnemu in še prezeblemu človeku, ko čaka v dolgi čakalni vrsti brez zdravstvene pomoči.

V našem zdravstvenem domu v Ivančni Gorici pa je vse drugače. Kljub veliki prenovi zdravstvenega doma potekajo zdravstvene storitve povsem normalno, brez čakalnih vrst. Seveda so zato zaslužni vodstvo zdravstvenega doma, zdravniki, medicinske sestre in ostalo osebje.

Lahko smo jim hvaležni, da jih imamo takrat, ko jih potrebujemo. Hvala vsem, ki skrbite za naše zdravje.

*Ivica Zupančič
in še veliko občanov občine Ivančna Gorica*

Mali oglasi

Prodajam bukova drva, metrska ali našagana na željeno dolžino. Dostava na dom tudi v manjših količinah (od 1,5 m3 dalje), cena po dogovoru. Kontakt: 051 656 298.

Kupim hišo v okolici Ivančne Gorice, Stične, Grosuplja ... Hiša naj bo primerna za bivanje in takoj vseljiva z možnostjo manjše renovacije, na parceli, ki obsega vsaj 500-1000 kvadratnih metrov površine in več (travnik, vrt). Zaželeno je, da je hiša v naravi, odmaknjena od glavnih cest. Zaželeno je, da je na parceli tudi kakšna garaža, hlev ali drug objekt. Cenovno v rangu do pribl. 200.000 evrov. Kontakt: 031 651 258 (Uroš).

26. občni zbor Planinskega društva Polž Višnja Gora

Kot vsako leto smo se tudi letos konec januarja, točneje 28. januarja 2023, člani Planinskega društva Polž Višnja Gora zbrali na občnem zboru, že 26.-im po vrsti. Z manjšo zamudo, saj se vedno počaka še morebitne zamudnike, se je občni zbor pričel s pozdravom in nagovorom predsednika društva Aleša Erjavca. Ker je kot ustanovni član pri društvu že od samega začetka, je ob častitljivi 25. obletnici na kratko povzel zgodovino društva. Ustanovitev društva sega v leto 1998, prvega organiziranega izleta na Snežnik pa se je udeležilo vseh 53 članov. Po začetnem elanu je v naslednjih letih članstvo upadlo, vendar, ko se je upravni odbor društva v celoti zamenjal, je društvo ponovno zaživelo. Zbrani denar se je začel vlagati v izobraževanje vodnikov, markacistov in kasneje varuhov gorske narave, trasirala se je nova planinska pot Pot dveh slapov,

po kateri se vsako leto organizira množični pohod, skupaj z občino in drugimi društvi pa planinsko društvo že vrsto let sodeluje pri izvedbi Jurčičevega pohoda. V 25-ih letih je PD Polž s svojimi člani osvojil praktično vse slovenske dvatisočake, zmozel najvišja vrhova Francije in Avstrije, Mont Blanc in Veliki Klek (Grossglockner), ter kraljico Dolomitov, njihov najvišji vrh Marmolado. V planinstvo se ves čas poskuša vključevati že najmlajše člane iz vrtcev in šol, organizirajo se družinski tabori po širni Sloveniji. V zadnjem desetletju močna vodniška služba omogoča izlete skoraj vsak teden, povprečno petdeset na leto. Dejstvo je, da je PD Polž občino Ivančna Gorica spravil na planinski zemljevid Slovenije, saj nas prepoznajo povsod, kamor pridemo in nas spoštujejo zaradi uspešnega dela, saj smo organizacijsko in strokovno enaki z najbolj uspešnimi

društvi v Sloveniji. To se vidi tudi po prejemu številnih visokih priznanj, bodisi planinskih ali občinskih, ki so jih prejeli naši člani. Tudi predsednik društva Aleš Erjavec je decembra 2022 prejel najvišje priznanje Planinske zveze Slovenije, svečano listino.

Da bo društvo še naprej uspešno opravljalo svoje delo in poslanstvo, so bile na občnem zboru izvedene volitve organov društva, saj so prejšnji mandati potekali, sprejet je bil program dela ter finančni načrt za leto 2023. Po zaključnih vseh točkah dnevnega reda občnega zbora se je uradni del končal in sledila je pogostitev vseh prisotnih s slanim narezkom in pijačo. Za še prijetnejše vzdušje ob sproščnem klepetu pa je poskrbela slastna tortica za 25. rojstni dan društva.

Silva Huč,

članica upravnega odbora

Prešernov pohod v Tešanovcih

Na zelo mrzel letošnji Prešernov dan smo se pred našim gasilskim domom v Višnji Gori zbrali pohodniki vseh starostnih skupin. Vrli pohodniki z Dašo Habjan, nekaj članov PGD Višnja Gora in prvič tudi pohodniki in člani Planinskega društva Polž z vodnikom Janezom Čebularjem.

Vseh skupaj nas je bilo 45. Tokrat rekordno število. Šofer Niko nas je popeljal proti Prekmurju v vas Tešanovce, kjer so nas že težko pričakovali njihovi vrli in pridni gasilci. Lep, topel sprejem z dobrotami ter darilom so pripravili. Nato pa smo se prav kmalu odpravili na 12 km dolgo progo speljano mimo starega lovskega doma, čez zaselek Lešče, Brezje in Brzinšček do lovskega doma, kjer je bila prva postojanka. Nadaljevali smo skozi Zgornje Moravce in Suhi Vrh na tamkajšnje nogometno igrišče na Jelovškem bregu. Sledil je kratek kulturni program. Za okrepljena med samo potjo so skrbeli organizatorji. Ničesar ni manjkalo, še sneg nas je spremljal pol poti. Ob vrnitvi na štartno mesto smo bili deležni toplega obroka. Seveda pa ni manjkalo glasbe in plesa.

Pripravili so tudi proglasitev najstarejšega in najmlajšega pohodnika, ter najštevilčnejše ekipe, katera smo bili kot že večkrat prav mi. Po kratkem druženju je sledilo slovo. Rahlo utrujeni in s polnimi želodčki smo se odpravili proti domu. Vsem udeležencem pohoda je bilo izjemno lepo in komaj čakamo, da zopet gremo.

Tatjana Šturbaj

TD Polževo je organiziralo predstavitev vin v Hiši kranjske čebele

TD Polževo je 18. 1. 2023 pripravilo degustacijo vin v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori. Predstavljena so bila vina iz Kleti Brda in vina lokalnih vinogradov z Debelega hriba, vinske gorice nad Temenico. Na prireditvi za najbolj všečno vino, ki jo je TD Polževo organiziralo v novembru 2022, je zmagalo vino Quercus iz kleti Goriška Brda, zato so se organizatorji odločili predstaviti njihova dobra vina tudi v Hiši kranjske čebele. Prav tako tudi domača vina z Debelega hriba, ki na izboru najbolj všečnih vin niso dosti zaostajala. Na začetku so nas pozdravili direktorica Zavoda Prijetno domače Maja Lampret, podžupan Tomaž Smole in predsednik OTZ Ivančna Gorica Stane Kralj. Predstavitev smo začeli z domačimi vini in nadaljevali z vini Kleti Goriška Brda. Vinogradniki z Debelega hriba so nam predstavili bela in rdeča vina. Degustirali smo vina laški rizling, cviček, zweigelt, modro frankinjo, renski rizling in ru rosé. Laški rizling je pridelan iz istoimenskega grozdja, uvršča se med bela vina. Vino, ki smo ga pokusili, je bilo nežno rumene barve z rahlim zelenkastim odtenkom, nežne kisline, prijetnim sadnim vonjem in okusom. Dolenjska je deželna cvička, katerega začetek območja pridelave poteka na Debelem hribu. Cviček je vino, ki je, poleg italijanskega chiantija, edino vino na svetu, narejeno iz belih in rdečih sort grozdja in je zaščiteno tudi v Evropski uniji. Osnovni rdeči sorti grozdja sta žametna črnina oz. žametovka in modra frankinja, beli

pa kraljevina in laški rizling, ostale bele sorte pa rumeni plavec, zeleni silvanec, bela žlahtnina, štajerska belina ali ranfol. Dovoljene so tudi še nekatere druge rdeče sorte grozdja. Je lahkotno vino z nizko stopnjo alkohola, pripisujejo se mu tudi zdravilni učinki. Cviček, ki smo ga degustirali, je bil rdeče rubinaste barve, nežne sadne arome po jagodičevju in prijetno kiselkastega okusa, svež z nizko stopnjo alkohola. Zweigelt je rdeče sorte vina, narejeno iz grozdja, katerega trta je bila križana s trto modre frankinje in šentlovrenke. Lahko se doda cvičku kot dovoljena sorta grozdja. Vino, ki smo ga degustirali, je bilo temnejše rdeče barve z nežnim odtenkom vijolične barve, sadnega okusa in nežne arome črnega ribeza, prijetne kisline. Modra frankinja, ki smo jo pokušali najprej, je bila temno rdeče barve z intenzivno vijoličnim odtenkom, sadnega okusa in arome po jagodičevju, sveža in prijetne kisline. Druga pa je bila intenzivnejša po barvi, okusu in aromi na suho slivo z nežno leseno noto, saj je bila starana v lesenem barik (barrique) sodu. Izvor trte modre frankinje je skoraj zagotovo Štajerska. Vsa omenjena vina so bila suha. Pokušali smo tudi polsladka vina, renski rizling in rose vino (Žamet Rosé). Renski rizling v dobrih pogojih pridelave da vrhunski okus, barvo in aromo. Vino je bilo nežno limonaste barve z odtenkom zelene note, prijetno sveže, sadne arome, ki spominja na nežno limono, citrusse. V zadnjem času so priljubljena

tudi rosé vina. Pridelujejo se iz rdečega grozdja, po postopku predelave belih vin. Intenzivnost barve je odvisna od časa maceracije grozdja, običajno od nekaj ur do enega dneva. Degustirano vino žamet rosé je bilo narejeno iz grozdja žametne črnine, grozdje modre frankinje je bilo dodano le za polnejše telo in okus, sicer pa je bilo lahko, prijetno nežno, sadnega okusa in arome. Rosé vino se v Evropi ne sme delati z mešanjem rdečih in belih sort vina.

Skozi Klet Brda in briška vina nas je popeljal predstavnik kleti Matjaž Prelogar. Klet deluje po sistemu združništva, v katerega je vključeno okrog 400 vinogradniških družin. Zgrajena je bila leta 1957, razpolagajo z okrog 220.000 hektarji vinogradov, na svetovnem trgu imajo več kot milijon steklenic vina. Je največja pridelovalka in izvoznica vina pri nas; vina izvažajo tudi v Ameriko in na Kitajsko. Imajo bogat nabor vin: arhivska vina, vrhunska linija Bagueri Superior, gastronomska linija Krasno, sveža linija Quercus, penine, kakovostni program in posebna vina. Nekatera vina iz tega nabora smo tudi degustirali. Iz linije Quercus smo degustirali vino Rebula, pridelano iz istoimenskega grozdja in trte. Vino je bilo bistre rumene barve, z nekoliko zelenim odtenkom, z aromo limone in nežnim vonjem akcije in prijetne svežine. Rebula je avtohtona trta Goriških brd. V preteklosti nekoliko podcenjeno vino je danes sinonim za Brda. Krasno je vino kot del zah-

tevne gastronomije najboljših restavracij. Linija Krasno predstavlja Krasno belo in Krasno rdeče vino. Krasno belo je vrst belih sort rebule, chardonnaya sauvignonasse. Krasno rdeče, ki smo ga pokušali, je vrst treh tipičnih briških rdečih sort merlota, cabernet sauvignona in cabernet franca, rubinasto rdeče barve z vijolično noto, lepim pookusom in aromo, ki spominja na rdečo češnjo. Iz linije Bagueri Superior smo degustirali vino Sivi pinot Ramato. Zlato rumene barve z bakrenim odtenkom, polnim telesom, bogatim okusom, arome na zrelo hruško, rahlim vonjem in okusom po lesu je zaznamovalo, da je vino zrelo tudi v lesenem sodu. Linija vin Bagueri nosi ime po grofu Silveriju de Baguerju. V Brdih je zasadil prvi vinograd in pomembno prispeval k razvoju vinogradništva in vinarstva v Brdih. Temno rubinaste barve z vijoličnim odtenkom, polnim in bogatim okusom in po-

okusom, zaznavne arome slive je bilo pokušeno vino de Baguer Merlot-Cabernet Franc. Iz Kleti Brda smo degustirali tudi vino Cabernet sauvignon Baguer 2018. Intenzivne rdeče barve z rubinastim odtenkom je spominjalo na aromo črnega ribeza, slivovo marmelado, tudi na čokolado, bilo je polnega okusa in pookusa, s pridihom lesa in sladkimi tanini; zorelo je v francoskih barik sodčkih. Vino je šampion 2022 med rdečimi vini na ocenjevanju Vino Slovenija Gornja Radgona. Za zaključek pa smo nazdravili s sladko penino Peneči Muškat, svetlo rumene barve z zelenim odtenkom, muškato noto v okusu in aromi. Spoznavanje vin, njihovih okusov, vonjav oz. arom nas je pripeljalo do spoznanja različnosti dveh vinorodnih dežel, ki ima vsako svojo posebnost. Posebnost v podnebnju, zemlji, vinogradih, vinogradnikih, vinski trti in vinu.

Zapisala Tatjana Piškur

Ivankine Spominčice

Pogovorno – literarni večer: »VSILJIVKA V DRUŽINI - ko se prikrade demenca«

V četrtek, 16. februarja 2023, je na povabilo Ivankinih Spominčic v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori potekal literarno-pogovorni večer s pisateljico Tanjo Mlakar. Pogovor je tekel o osebni izkušnji pisateljice in njene družine s pojavom demence v njeni družini, ki jo je opisala v knjigi Vsiljivka v družini. Pogovor je vodila gospa Anja Žitnik, predsednica Ivankinih Spominčic, ki deluje kot podružnica krovne organizacije Spominčica - Alzheimer Slovenija. Prisotne je najprej nagovorila Maja Lampret, direktorica Zavoda prijetno domače.

Pisateljica je zbranim najprej povedala, kakšni so bili prvi začetki nenavadnega obnašanja njene mame. Kaj so najprej opazili pri mami. Kako se je nenavadno mamino obnašanje stopnjevalo in kako so se domači počutili ob tem, ko se niso znašli s tem maminim stanjem. Saj niso vedeli, kaj je vzrok za tako obnašanje njihove mame, žene in babice. Pisateljica je povedala, kako se je mama včasih zelo razburila in je bila tudi sama zelo nesrečna, ker je bila prepričana, da se je vse zares zgodilo tako, kot je ona mislila, da se je.

Povedala je, da kar precej dolgo niso prepoznali, da gre za resno bolezen, ki samo napreduje, in se stanje le slabša. Skratka povedala nam je, s kakšnimi stiskami so se srečevali v njeni družini in kako dolgo so si zatiskali oči pred tem, da gre za resno bolezen, ki so jo po štirih letih končno diagnosticirali po pregledu pri nevrologu. Kako so se potem sproti učili, kako je treba ravnati in komunicirati z osebo, ki ima demenco, da se počuti varno in je ne spravimo v stisko, ter da se ji stanje ne poslabša. Po določenem času so mamo morali predati v oskrbo v dom starostnikov, saj sami niso mogli več skrbeti zanjo. So jo pa vsak dan obiskovali v domu. Knjigo pa je napisala zato, da bi bilo drugim lažje in bi vedeli, kaj storiti in kaj jih čaka, če imajo doma osebo z demenco. Z nami je podelila svoja čustva ter opisala odnose, ki so jih doživljali med mamino boleznijo. Med pogovorom s pisateljico je tudi voditeljica podelila svoje izkušnje s svojo mamo, ki je tudi zbolela za demenco. Čisto ob koncu srečanja pa so na povabilo voditeljice in pisateljice tudi nekateri udeleženci srečanja podelili svoje izkušnje in občutke s svojci, sorodniki ali znanci, ki so zboleli za demenco.

Pogovor je hitro minil in prijeten večer se je zaključil v Kavarni Hiše kranjske čebele, kjer se je ob pecivu in pijači nadaljeval pogovor med udeleženci srečanja in kjer je bilo mogoče kupiti knjigo Vsiljivka v družini, ki jo priporočamo v branje.

Zapisala: Tanja Pajek, foto: Andreja Zorec

Skupina za samopomoč svojcem oseb z demenco se trenutno ne srečuje. Vabimo pa vse, ki imajo kakršnokoli vprašanje, da pokličejo - Anja Žitnik, Ivankine Spominčice (031 670 337)

Podružnica Ivankine Spominčice
ALZHEIMER SLOVENIJA

Občina Ivančna Gorica

Spominčica - Alzheimer Slovenija, Podružnica Ivankine Spominčice, v sodelovanju z **Občino Ivančna Gorica** organizira
v soboto, **18. marca 2023, ob 16. uri**,
v prostorih Župnijskega doma v Šentvidu pri Stični
predavanje z naslovom

»HRANA, HOJA, MOŽGANI!«,

Predavatelj: predsednik Strokovnega sveta Spominčice, priznani zdravnik prof. dr. Zvezdan Pirtošek

Možgani tehtajo le 2 % telesne teže, a porabijo do 60 % glukoze. Predavanje bo osvetlilo vpliv hrane na možgane – v dobrem in v slabem. Katera živila vzpodbujajo možgansko aktivnost, katera so za možgane uničujoča. In kako na možgane vpliva hoja?

Prof. dr. Zvezdan Pirtošek je priznani zdravnik in predstojnik katedre za nevrologijo na ljubljanski medicinski fakulteti, ki s svojim izjemnim delom ozavešča javnost o neurodegenerativnih boleznih, še posebej demenci. Dogodek je brezplačen in bo potekal v Župnijskem domu v Šentvidu pri Stični, Šentvid pri Stični 69. Število mest je omejeno, prijave so obvezne: ivankinespominčice@gmail.com

NE POZABITE PRITI!

Dogajanja v DU Šentvid pri Stični

Leto 2022 se je izteklo. Prav je, da na začetku novega leta naredimo inventuro o delu in dogodkih v minulem letu. COVID-19 nam je v prvi polovici leta še omejeval druženja. Kljub temu smo v mesecu maju s člani DU in TD osvežili naš dom. Moška ekipa je osvežila vse zunanje lesene dele – vrata, okna, balkon. Ženski del ekipe pa je generalno očistil vse notranje prostore. Delovna akcija je bila uspešna in učinkovita.

Za čas pevskega tabora so člani DU pripravili prostor pred domom za pogostitev obiskovalcev. Skuhali so golaž, vampe, pečenko. Vse so ugodno prodajali.

Želeli smo si druženja na izletu. Odločili smo se za ogled tovarne zdravil Krka, in sicer njihovega obrata NOTOL 2 kot imenujejo obrat za proizvodnjo trdih oblik zdravil. Ogledali smo si proizvodnjo končnega izdelka po natančno predpisanem tehnološkem postopku. Vse je avtomatizirano, roboti naredijo vse. Vsi smo bili presenečeni nad neverjetnim razvojem.

Izlet na Bizeljsko smo začeli z ogledom vasi Kapele. V neposredni bližini vasi je poplavna ravnica Jovsi – naravni rezervat, kjer gnezdi nekaj izjemno redkih ptic v Sloveniji, med njimi kosce. Domačin, specialist za film, je življenje kosca in drugih ptic posnel in dokumentiral s filmom. Prav tako je posnel stare običaje, saj vaščani složno sodelujejo pri ohranjanju kulturne dediščine. Omogočili so nam, da smo si to na filmu tudi ogledali.

Bizeljsko ima na svojem področju kar nekaj repnic. Repnice so jame, skopane v kremenčevem pesku. Včasih so bile namenjene hrambi ozimnice, danes pa jih uporabljajo za hrambo sortnih vin. Ogledali smo si repnico Najger. V centru Bizeljskega stoji na hribčku

cerkvice sv. Lovrenca. Ogled cerkve nam je omogočil župnik Vlado Leskovar, ki je bil zelo gostoljuben. Ob dobrem Slomškovem vinu smo bili z njim vsi dobri sogovorniki. Zaključili smo izlet v priznani gostilni Kocjan.

V naših prostorih je dejavna vaditeljica harmonike Klavdija, ki poučuje naše vnuke. Po naši želji in potrebi pa tudi sodeluje z nami na prireditvah. Včasih sodeluje tudi s pevskim zborom DU, ki še deluje, čeprav v okrnjeni zasedbi in ob pomanjkanju pevcev.

Najbolj aktivni v društvu so pohodniki. Organizirali so 21 pohodov in jih tudi realizirali. Udeležba je bila različna, glede na zahtevnost pohoda in sposobnost pohodnikov.

Prednovoletno srečanje smo organizirali v Temenici. Udeležba je bila nad pričakovanji, saj so si druženja vsi zelo želeli. Pogostitev je bila odlična, vse pohvale gostiteljem in organizatorjem.

Stopili smo v novo leto 2023. Srečanje v marcu na občnem zboru bo priložnost za medsebojno druženje, izmenjavo pobud in novih načrtov.

Jože Kenda, predsednik DU

Dihamo z naravo – sedaj tudi v Ivančni Gorici

Projekt Dihamo z naravo je namenjen ozaveščanju prostora med stimulacijo in rekreacijo. V ta prostor sproščenosti in miru se naučimo vstopati in iz njega delovati. Ko začnemo zavedno poglobljati dih, umirjati um, opazovati svoje misli v notranji tišini, takrat kmalu opazimo koliko nepotrebne prtljage nosimo sabo.

Gre za preventivne zdravstvene ukrepe pri preprečevanju depresij, anksioznosti, tesnobe in duševnih motenj, povečanje socialne aktivacije, lajšanje socialnih in psihosocialnih težav, medgeneracijsko sodelovanje in izvajanje rekreativno-sprostitvenih pohodov v naravo.

Aktivnost je sestavljena iz hoje v naravnem okolju, vodene meditacije – vizualizacije, enostavnih dihalnih vaj in mehkega, počasnega, čuječega gibanja za boljšo gibljivost hrbtenice. Ker se aktivnost izvaja v parkih, gozdičkih in travnikih, smo deležni dobrobiti naravnega okolja. Za vse udeležence je aktivnost BREZPLAČNA, saj je sofinancirana iz Ministrstva za zdravje. Izvaja se enkrat tedensko in traja približno 60 minut, na več kot dvajsetih lokacijah po Sloveniji. Cilj aktivnosti Dihamo z naravo je preventiva: izboljšanje zdravja in počutja, boljša gibljivost, vzdržljivost in boljše duševno zdravje vseh državljanov Slovenije. Želimo zmanjšati število obiskov osebnega zdravnika, ter povečati možnost vodene sproščanja v naravi.

Projekt smo že izvajali v letih 2021-2022, izvedli smo 615 vadb in zabeležili več kot 4000 vadečih. Ministrstvo za zdravje je znova podprlo projekt društva Šola zdravja za obdobje 2023-2025.

Letos se bo brezplačna vadba izvajala tudi Ivančni Gorici!

Začnemo meseca MARCA, vsak torek ob 17.30. Zberemo se na zgornjem parkirišču za Srednjo šolo Josipa Jurčiča, Ivančna Gorica. Priključite se lahko od marca do konca junija, ter v septembru in oktobru 2023. Za več informacij obiščite spletno stran: <https://solazdravja.com/category/dihamo-z-naravo/>

Vodja projekta Dihamo z naravo Andraž Purger, prof. šp. vzg.: »Na aktivnosti, ki sem jo vodil lansko leto (2022), mi je gospa povedala, da ima težave s spancem. Vsako noč se zbuja in težko zaspi nazaj. Vsak torek po aktivnosti Dihamo z naravo pa je prespala celo noč. Njen živčni sistem se je v eni uri umiril in

Aktivnost se izvaja v naravi, enkrat na teden. (Arhiv društva Šola zdravja)

naredil prostor za regeneracijo. Druga gospa mi je razložila, kako je bolj umirjena in jo težke besede bližnjih ne prizadenejo več, saj se jih ne oklepa ampak spušča, ostaja v svojem centru in mirno odgovarja z izbranimi besedami. Ozaveštila in postavila je jasne, zdrave meje z okolico ter se manjkrat razjezila. Pri vadečih sem opazil tudi bolj pokončno držo in večjo sproščenost. To je le nekaj opažanj iz terena. Bistvo je, da sam proces vadbe omogoča spoznavanje in ozaveščanje več nivojev našega bivanja in zdravja. Izboljšuje fizično in psihično počutje.«

Andraž Purger, prof. šp. vzg.,
vodja projekta Dihamo z naravo,
društvo Šola zdravja

Center za krepitev zdravja

Otroci 3. in 6. razreda pridružite se nam na družinskem izzivu 😊

Zagotovo ni človeka, ki ne bi imel želja. Nekateri tako sanjajo o športnih uspehih, drugi, da si bodo vzeli čas zase in za družino, bolj zdravo jedli, da se ne bi zadihali že med lahkotno hojo ali »le«, da bi shujšali.

Otroci sodobnega časa so izpostavljeni okoljskim dejavnikom, ki pripomorejo k večanju telesne mase. Vzdrževanje ustrezne telesne mase ter ohranjanje zdravega načina življenja pa zahteva zavestna in vztrajna prizadevanja.

Redkim uspe, žal pa se večina hitro vrne na stara pota. Zakaj? Pisanje zaobljub je dejansko zastavljanje ciljev, ki jih sprejmemo v trenutku navdiha, velikokrat precej nepremišljeno in hitro. To je tudi eden izmed glavnih razlogov, zakaj so telovadnice in fitnessi januarja polni, le redki pa vztrajajo. Vedno je lažje reči kot narediti. Zato dovolite, da vam pomagamo in skupaj zmagamo. V sklopu zdravstvenega doma Ivančna Gorica deluje Center za krepitev zdravja. Tukaj smo zaposleni različni strokovnjaki, ki vam v sklopu interdisciplinarnega zdravstvenovzgojnega tima pomagamo do vaše zmage.

Kaj bomo počeli? Program poteka 12 tednov in vključuje skupinske in individualne delavnice tako za otroke kot tudi starše. Skupaj bomo telovadili, kuhali, sodelovali in sledili ciljem. Sama sem kineziologinja in v delavnici sodelujem na področju gibanja. Šport zaradi pozitivnih učinkov na zdravje zmanjšuje odsotnost od dela, šole zaradi bolezni ali kroničnih težav. Nosilka programa je zdravnica, specialistka pediatrije. Ostali sodelavci so psiholog, dietetičarka in diplomirana medicinska sestra. Z dietetičarko boste spoznali koristi in prednosti uravnotežene prehrane na učni uspeh, zdravje, rast in razvoj. Osredotočili se boste na pozitivne vidike uravnoteženega prehranjevanja in na vzroke povečane telesne mase. Psiholog vam bo približal pristope psihološke podpore, ki vam bodo pomagali pri doseganju ciljev. Spoznali boste pomen spanja in zmanjševanja tvegane rabe elektronskih naprav. Pomagal vam bo, da boste lažje spremenili družinski življenjski slog.

V preteklem letu smo se odpravili tudi na Ranč Aladin, kjer smo spoznali različne živali in imeli kulinarčni zaključek. V letošnjem letu smo se zabavali na trampolinih v Woopu.

Ste vedeli, da je 10 minutno skakanje boljša kardiova-

skularna vadba kot 33 minut teka?

Vsi zainteresirani se prijavite na: 01 / 620 47 86 ali ur.ska.sepec@zd-ivg.si, da skupaj zmagamo!

Maja Recek, mag. kin

Mesta so omejena na 15 družin. Če se tudi vi srečujete s prekomerno telesno težo in vaš otrok hodi v 3. ali 6. razred, ne odlašajte s prijavo na brezplačni 12-tedenski družinski izziv.

Teden možganov

Ste vedeli, da vsako leto v marcu obeležujemo tako imenovani »Teden možganov«?

Teden možganov je mednarodna akcija, v sklopu katere se izvajajo številni dogodki namenjeni laični in strokovni populaciji, z namenom ozaveščanja o vsebinah nevroznosti in približanja tovrstnih vsebin splošni javnosti. V Sloveniji projekt že dvajset let vodi društvo SiNAPSA (slovensko društvo za nevroznost). Društvo sestavljajo študentje interdisciplinarnih študijskih smeri (medicina, psihologija, kognitivna znanost, biopsihologija, ekonomija, farmacija ...).

Predavanje vsebin poteka v sklopu predavanj, ki se vrstijo tekom celotnega tedna, teden pa se zaključi v petek, z okroglo mizo strokovnjakov različnih strok. Poleg predavanj so v program vključene tudi delavnice za otroke in odrasle ter filmske projekcije z vodeno razpravo o vsebini. Interaktivnost in zanimivost projekta je predvsem v tem, da vsako leto pokriva druge vsebine iz področja nevroznosti. Letošnja tema Tedna možganov je »jezik«, njegov razvoj in vloga v vsakdanu.

Dejavnosti v sklopu Tedna možganov bodo potekale od 13. do 17. marca, v krajih: Ljubljana, Maribor, Koper, Novo mesto, Tolmin, Idrija idr.

Aktualne novice lahko spremljate na njihovi spletni strani tedenmozganov.si ali njihovi Facebook strani, kjer jih najdete pod imenom »Teden možganov«.

Urša Mele, mag. psih.
Center za krepitev zdravja,
Ivančna Gorica

NA KONCU JEZIKA

13 - 17 MAREC

TEDEN MOŽGANOV 2023

tedenmozganov.si

Dan zdravja Metnaja

11.04.2023
od 10.00 do 12.00
pred gasilskim domom Metnaja

BREZPLAČNE meritve krvnega sladkorja, krvnega tlaka, telesne sestave, test telesne zmogljivosti, ocena bolečine, ustno zdravje

ZD IVANČNA GORICA VABI NA

Zdravstveno stanje

- Živeti s sladkorno boleznijo
- Vzdrževanje željnih vrednosti krvnega tlaka
- Ali vemo koliko nas boli in zakaj nas boli?
- Prepoznavanje simptomov stresa

Priredba z medicinskega centra in poliklinične

Prehransko/gibalni del

- Meritev telesne sestave
- Nasvet glede prehranjevalnih navad
- Test telesne zmogljivosti
- Priporočila telesne vadbe glede na oceno testa telesne zmogljivosti

Priredba z dietetičarko in fitnesinjakom

Ustno zdravje

- Pravilna tehnika ščetkanja zob
- Uporaba pripomočkov za ščetkanje zob
- Bolezni ustne votline
- Pomen rednega obiskovanja zobozdravnika

Priredba z profesionalno zobozdravstveno sodelavko

Informacije
01/620 47 82

Zvišan krvni tlak

Ali veste kakšen je optimalen krvni tlak?
Ali veste zakaj je povišan krvni tlak nevaren?
Ali veste kaj lahko sami naredite za znižanje krvnega tlaka?

Namen delavnice je pridobitev ključnih informacij o zvišanem krvnem tlaku in kako živeti z njim.

27.3.2023 ob 10.00 uri ali 28.3.2023 ob 17.00 uri

Velika predavalnica ZD Ivančna Gorica

Informacije: 01/620 47 82 ali suzana.lalic@zd-ivg.si

ZVEZA ZDRUŽENJ ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV SLOVENIJE

Združenje šoferjev in avtomehanikov Ivančna Gorica pripravlja preventivno akcijo

MOTORIST ZA VEDNO,
ki bo potekala v soboto, 25. marca 2023, med 10. in 13. uro, na Sokolski ulici v Ivančni Gorici.

Poudarek preventivne akcije bo na prikazu varne vožnje z motornim kolesom.

Motoristi in ostali obiskovalci – vabljeni!

21. Valentinov pohod na Korinj

Tako kot vsako leto je tudi letos TD Krka organiziralo tradicionalni pohod od Krke do Korinja, bolj natančno na Korinjski hrib oz. Ciganov vrh.

Letos se je pohoda udeležilo več kot 100 pohodnikov. Korinjski gasilci pa so jim pripravili tople sprejem. Uredili smo pohodno pot do vrha Ciganovega hriba, ki leži na nadmorski višini 732 m. Da pa je bila hoja še bolj prijetna, smo pot osvetlili z baklami. Na vrhu hriba smo zakurili ogenj, ob katerem so se pohodniki lahko pogreli in kot vsako leto smo tudi letos ob njem zapeli slovensko himno.

Po vrnitvi s hriba so se pohodniki ustavili še v novem gasilskem domu, kjer so jim korinjski gasilci in gasilke postregli z okrepčilno pijačo in dobrotami naših gospodinj. Vsak pohodnik je dobil tudi spominsko medaljo za že 21. Valentinov pohod. Spominske medalje so

pripravili korinjske gasilke in gasilci ter člani KD Korinj.

Vzdušje je bilo kot vsako leto enkratno, zato vladno vabljeni tudi prihodnje leto.

tno, zato vladno vabljeni tudi prihodnje leto.

Jure Pahar, PGD Korinj

Posadimo medovite rastline za čebele in ostale opraševalce

Tudi letos bo potekala akcija »Dan sajenja medovitih rastlin«, ko bomo podporniki tako po celotni Sloveniji in svetu stopili ponovno skupaj zadnjo soboto v mesecu marcu (25. marec) in sadili medovite rastline. Zato se nam pridružite in skupaj z nami pomagajte čebelarjem in opraševalcem, da bodo v prihodnje imeli dovolj virov hrane in se nemoteno razvijali ter opravljali pomembno nalogo v naravi – opraševanje.

Pridružite se tako občine, lokalne skupnosti, društva, podjetja kot tudi posamezniki in posadimo medovite rastline. Katere medovite rastline izbrati in posaditi je odvisno od našega razpoložljivega prostora, ki ga želimo nameniti opraševalcem. Tako lahko izberemo med cvetličnimi koriti na balkonih, vrtovih, njive ali pa javne površine. Za cvetlična korita lahko izbiramo med številnimi medovitimi dišavnicami in začimbnicami. Med tem, ko na vrtu, lahko izbiramo med medovitimi drevesi (češnje, jablane ...), na izbiro imamo tudi števil-

ne medovite grmovnice, ki bodo obogatile brenčanje čebel. Prav tako imamo številne možnosti in priložnosti posaditev medovitih rastlin na njihovih kot tudi na javnih površinah.

Veliko pa lahko naredimo tudi s tem, da površine, na katerih cvetijo pisani cvetovi, pokosimo šele, ko vse skupaj odcveti.

Kako posaditi medovito drevo, pa v kratkem filmu, v katerem so predstavljena podrobna navodila posaditve in nege čez leto. In ne pozabite si vzeti časa in opazujte

čebele in ostale opraševalce, ki nabirajo potrebno hrano na cvetočih delih medovitih rastlin, ki smo jih skupaj posadili.

S tem lahko največ prispevamo, da ohranimo opraševalce, jim zagotovimo medovite rastline za njihovo preživetje in zagotovimo tudi opraševalni servis za pridelavo hrane.

Za to se nam pridružite in posadite medovite rastline.

Tomaž Samec, svetovalca specialista za varno hrano pri JSSČ

Zahvala požrtvovalnim v požari

(Češnjice pri Zagradcu 24)

Izraziti hvaležnost.

Izpovedati jo.

Tako, povsem iz srca.

Izpovedati jo takrat, ko jo iskreno čutiš.

in pokazali, da nisem sama, da sem del skupnosti, ki mi stoji ob strani. Neizmerno sem hvaležna vsem dobrim ljudem iz Češnjic, Češljivske Gure, Tolčan, Valične vasi in okoliških krajev za pomoč, darovan les in

denarna sredstva. Brez vaše srčnosti, vztrajnosti in pomoči ne bi zmoгла sama. Z vami je moje srce. Vsem iskrena hvala.

Majda Miklič

Ko te zadane nesreča, kot je ogenj, ki zajame tvoj dom, se šele zaveš, kako pomembna je pomoč in človeška solidarnost. Prav to sem občutila v torek, 31. 1. 2023, ki si ga bom zapomnila za vedno, saj je požar zajel mojo hišo v Češnjicah pri Zagradcu.

Iskreno se zahvaljujem za hitro pomoč, izredno požrtvovalnost in organiziranost gasilcev PGD Zagradec in okoliških gasilskih društev.

Iz srca se zahvaljujem vsem sosedom, družini, prijateljem in znancem, ki ste takoj stopili skupaj in mi pomagali pri čiščenju pogoriščja in obnovi hiše. Vilili ste mi upanje

ZIMSKA FUTSAL LIGA DOBREPOLJE

FC Ivančna Gorica vodi v ligi za prvaka, MSU team v ligi za obstanek

Nadaljuje se medobčinska zimska futsal liga Dobrepolje. Ekipe so se razdelile v ligo za prvaka in v ligo za obstanek. Naše tri ekipe še naprej uspešno nastopajo, čeprav se je ekipi MSU team uvrstitev v ligo za prvaka žal za las izmuznila. So pa sedaj v ligi za obstanek prepričljivo najboljši, prvo zmago v ligi in vzpon na lestvici pa je doživela ekipa ŠD Ambrus. V 12. krogu so mladi fantje iz Ambrusa prepričljivo s 6:3 premagali ekipo ŠD Prikaz Risi in so sedaj na 3. mestu v ligi za obstanek. Igralci ekipe MSU team so v zadnjem krogu premagali ekipo ŠD Ponikve z 2:1.

V ligi za prvaka pa je ivanški prvak zadnjih let FC Ivančna Gorica v zadnjem krogu premagal ekipo Šport design AE Andolšek s 6:5 in na lestvici vodi s 3 točkami prednosti pred prvim zasledovalcem. Med strelci je še naprej prepričljivo najboljši Kristijan Čož (FC Iv. Gorica), ki je dosegel 33 zadetkov, na drugem mestu pa je tudi naš igralec, Martin Grošelj (MSU team), ki je dosegel 19 zadetkov.

Simon Bregar

LESTVICA "ZA PRVAKA" - PO 12. KROGU

EKIPA	Z	N	P	T
FC IVANČNA GORICA	9	1	1	28
KMN KOT & CEM. IZDELKI ZOBEC	8	1	2	25
ŠD PONIKVE ZELENO-BELI	7	3	1	24
GALAKTIKI	7	2	2	23
ŠD RAČNA	6	2	3	20
ŠPORTDESIGN AE ANDOLŠEK	6	0	5	18

LESTVICA "ZA OBSTANEK" - PO 12. KROGU

EKIPA	Z	N	P	T
MSU TEAM	5	0	6	15
ŠD PONIKVE	2	2	7	8
ŠD AMBRUS	1	1	9	4
ŠD PREDSTRUGE KLAPA	1	1	8	4
ŠD PRIKAZ RISI	1	1	9	4

OBMOČNO ZDRUŽENJE
GROSUPLJE

vabi na

KRVODAJALSKO AKCIJO

V PETEK, 21. 4. 2023, OD 8. DO 12. URE V ŽUPNIJSKEM DOMU V ŠENTVIDU PRI STIČNI

V PONEDELJEK, 24. 4. 2023, OD 7. DO 13. URE V DRUŽBENEM DOMU GROSUPLJE

V TOREK, 25. 4. 2023, OD 7. DO 13. URE V SREDNJI ŠOLI JOSIPA JURČIČA V IVANČNI GORICI

V SREDO, 26. 4. 2023, OD 8. DO 12. URE V OSNOVNI ŠOLI, VIDEM-DOBREPOLJE

NAROČITE SE NA: 051/ 389 270, 051/ 671 147 ali 030/ 716 796.
S seboj prinesite osebni dokument s fotografijo.**Informiranje in pravno svetovanje za begunce iz Ukrajine**

PIC - Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja v sodelovanju z Uradom Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov in Visokim komisariatom Združenih narodov za begunce je 16. februarja v prostorih Mestne knjižnice Grosuplje pripravil srečanje za begunce iz Ukrajine, da bi prejeli celovite informacije o pravicah in dolžnostih na področju začasne zaščite ter o vključevanju v slovensko družbo (zaposlovanje, šolanje, zdravstvo, urejanje pravnega položaja po prenehanju začasne zaščite, združevanje družine, pridobitev državljanstva in vrnitev v izvirno državo). Prisotni so bili hvaležni za odgovore na mnoge dileme in vprašanja.

Ukrajinci, ki še potrebujejo pravni nasvet, se lahko naročijo prek povezave (vzorec v ukrajiniščini) <https://forms.gle/WF6wDNXilt14uApP9>. Lahko tudi v ukrajiniščini pišejo na e-mail: pic@pic.si.

Na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje se je v letu 2022 registriralo 98 beguncev iz Ukrajine. Nekateri so se potem preselili drugam, če so našli cenejša in bolj primerna stanovanja. Na RKS - OZ Grosuplje smo jim nudili nujno materialno pomoč v hrani, oblačilih in opremi, najbolj pa nam ves čas primanjkuje higienskih sredstev. Za vsako pomoč so zelo hvaležni. Najbolj si seveda želijo, da bi se vojna končala in bi lahko varno živeli doma.

Prostovoljki Polona in Ana Jerše sta izvajali začetni tečaj slovenščine, ki pa je poleg učenja jezika pomagal tudi pri njihovem medsebojnem povezovanju in vključevanju v naše okolje.

Anica Smrekar,
sekretarka RKS – OZ Grosuplje

Zahvala krvodajalcem KORK Metnaja

Po večletnem premoru smo krvodajalce jubilate iz KORK Metnaja spet povabili na srečanje in jim podelili priznanja za okroglo število darovanih krvi. Zbrali smo se na turistični kmetiji Miglič v petek, 17. februarja 2023. Priznanja so prejeli jublati iz let 2019 do 2022. Na prijetnem srečanju so se jim zahvalili za njihovo plemenito pomoč neznanim bolnikom in jim čestitali predsednik Sveta KS Metnaja Aleš Janežič, predsednik OZ Grosuplje Matjaž Marinček, sekretarka Anica Smrekar in prostovoljka Lojzka Miglič, ki je pripravila tudi pogostitev.

Želimo si, da bi tudi mlajše generacije sledile njihovem zgledu in upamo, da se v aprilu spet srečamo na krvodajalski akciji.

Anica Smrekar,
sekretarka RKS – OZ Grosuplje

Na pustni torek so nas obiskale maškare

Princeske, spidermani, pike nogavičke, klovni, gasilci, policisti, domine, karte, zasebni zdravnik dr. Lovro in še bi lahko naštevali, so na letošnji pustni torek zavzeli občinsko središče Ivančne Gorice in odganjali zimo.

Z veseljem je najmlajše maškare iz Vrtca Ivančna Gorica, Osnovne šole Stična in Varstveno delovnega centra Želva Ivančna Gorica pozdravil tudi župan Dušan Strnad, z njimi pokramljal ter jih obdaril s sladkimi dobrotami. Ob slovesu so maškarce obljubile, da nam pustno veselje prinesejo tudi naslednje leto.

Gašper Stopar

Maškare na Lučarjevem Kalu odgnale zimo

Letošnjo belo zimo so pregnale maškare na Lučarjevem Kalu. V soboto, 18. februarja, smo se vaščani zbrali na začetku vasi in nato pustno povorko ob zvokih mladega harmonikarja Tima Stariča nadaljevali do prostorov Turističnega društva Grča, do naše koče. Tam je dišalo po domačih krofih, flancatih, in ostalih dobrotah. Imeli smo tudi glasovanje za najboljše maškare. Tretje mesto sta si delili čarovnica Vita in kavbojka Tinkara, drugo mesto je zasedla Minion Maša, prvo pa naša najmlajša članica - mini zebra Mila. Naj pa poudarim, da so bile čisto vse maske odlične in izvirne. Spet smo pokazali, kako malo je potrebno, da stopimo skupaj in si naredimo en krasen dan. Drugo leto zagotovo ponovimo!

PUSTNO RAJANJE

*Pustne šeme tu in tam –
saj nikogar ne prepoznam.*

*En je kuhar, drug pirat,
tudi princese in klovni prišli so zimo odgnat.*

*Stari, mladi in nekaj vmes,
vsi so vabljeni na ples.*

*Sladkarij in krofov polna usta
so dovoljena za pusta!*

Tjaša Zajc

Priveditev ob slovenskem kulturnem prazniku na OŠ Stična

Možake je dolgo vodila za nos, ga stakne nazadnje, ki bil ji je kos. (France Prešeren, Povodni mož)

V četrtek, 3. 2. 2023, na predzadnji dan pred zimskimi počitnicami, se je na Osnovni šoli Stična odvila priveditev ob slovenskem kulturnem prazniku – Prešernovem dnevu. Rdeča nit priveditve je bilo dojemanje kulture skozi oči različnih generacij. Priveditev so tako povezovali štirje voditeljski pari – učiteljski par, Klemen Šega in Suzana Kolšek ter trije pari učencev, ki so jih sestavljali: Julija Cunja in Beatrice Turk iz 8. razreda, Gabrijel Mišmaš in Lenart Hribar iz 5. razreda ter najmlajša, Tom Zelko in Iva Žugič iz 2. razreda. Omenjena rdeča nit priveditve se je prepletala z uprizoritvijo odlomkov iz Povodnega moža, ki je priveditvi dodala češnje na vrhu torte. Obiskovalci so zgodbo lepe Urške spremljali v senčnem gledališču, ki ga je spremljala glasba v živo. Sodelovali so šolski učiteljski pevski zbor, oba mladinska pevka zbor ter šolski band učencev in učiteljev. Plesna predstava, ki se je odvijala v senčnem gledališču, je bila delo plesalk Kristine Genorio in Jerce Finec ter plesalcev izbirnega predmeta ples. Na priveditvi so nastopili tudi vsi otroški pevski zbori naše šole. Ob prazniku slovenske kulture se vsako leto spomnimo tudi na projekt Rastoča knjiga, v katerega je OŠ Stična vključena že vrsto let. Naša šolska rastoča knjiga je, po zaslugi

gosposoda ravnatelja, zrasla za novo misel: »Ko se odločaš med možnostmi, je odločitev vedno tvoja,« ki nas bo spremljala skozi leto. Kot vsako leto so bila tudi letos na priveditvi podeljena šolska Prešernova priznanja in nagrade. Šolska Prešernova priznanja so v letošnjem letu dobili devetošolci, ki so se celo svoje osnovnošolsko izobraževanje dokazovali predvsem na kulturnem področju: Karolina Genorio, Tinkara Kastelic, Anže Miklavčič, Arsa Shatri, Žak Jakomin, Žan Janežič, Kaja Mandelj, Tara Moretti, David Pust, Gaja Adamič in Ema Oblak z matične šole ter Sara Lavrič in Patricija Rus s PŠ Višnja Gora. Med učitelji so za dosedanje delo dobile šolsko Prešernovo nagrado učiteljice Bojana Mulh, Anka Švigelj Koželj in Katja

Tomažinčič. Da kultura ne pozna meja, so dokazali tudi vsi tisti, ki so s svojim trudom in prizadevanjem na kakršenkoli način pomagali pri zasnovi in izvedbi priveditve. Ob pripravi smo spoznali, da lahko vsi nekaj prispevamo, da vsak od nas nekaj zmore. Tako je v četrtek na odru šolske športne dvorane nastopilo več kot 270 učencev in učenk naše šole, poleg tega pa je sodelovalo še preko 50 učiteljev, učiteljic in drugih delavcev šole. S pridihom muzikala se je priveditev zaključila z bučnim aplavzom, ki nam bo vsem še dolgo ostal v lepem spominu.

Pripravili: Saša Trontelj in Suzana Kolšek

Planinski krožek na Ljubelju

V soboto, 21. 1. 2023, smo se učenci planinskega krožka OŠ Stična, vodniki PD Polž, mentorici in učiteljici spremljevalki, odpravili na pohodno-sankaško dogodivščino na Ljubelju.

Ob 7. uri smo se na avtobusni postaji pred matično šolo v Ivančni Gorici na avtobus vkrkali učenci matične šole in učiteljici, nato pa smo na poti v Višnji Gori medse sprejeli še učence PŠ Višnja Gora in ostalo spremstvo. Zasedli smo vse sedeže na avtobusu. Poleg nas in naših nahrbtnikov pa so se skupaj z nami v prtljžniku avtobusa peljale tudi naše sanke, ki so bile obvezna oprema tokratnega planinskega pohoda.

Ob 9. uri smo prispeli na Ljubelj, kjer nas je pričakala ostra zima s hladnim vetrom in obilico snega. A to nas ni oviralo pri naši želji po dosegi cilja. Hitro smo se uredili za na sneg, vzeli vsak svoje sanke in se zavzeto podali na zasneženo serpentinasto pot proti ljubeljski planinski koči. Z vsemi močmi smo morali »zagristi« v sneg in stisniti zobe, da smo prispeli na cilj. Priznati pa moramo, da je bila zaradi prijetnega druženja in misli na adrenalinsko vožnjo navzdol tudi hoja navzgor nekoliko lažja. Ob prihodu v kočico smo se okrepčali z malico iz nahrbtnika, mentorici pa sta nam požigosali planinske knjižice. Tik pred odhodom v dolino smo naredili še skupno fotografijo. Sledil je spust s sankami v dolino. Bilo je adrenalinsko in zabavno. Ker nam je ob prihodu v dolino ostalo še nekaj energije, smo odšli preko ceste na manjše sankališče, kjer so se najbolj zagnani še nekajkrat spustili po sankališču.

Prijetno utrujeni in lepih spominov smo ob 12.30 Gorenjski pomahali v pozdrav in se odpeljali proti domu.

Andreja Gospodarič

Erasmus+ in OŠ Stična na Malti – Kako začiniti pouk tujih jezikov?

Biti učitelj je poslanstvo, pravijo. Biti učitelj tujih jezikov je prednost in danost, ki jo imaš ali pa nimaš, pravimo učitelji tujih jezikov. Poučevanje jezika ni samo delo z jezikom, ampak je tudi razvijanje svoje osebnosti, razvijanje kulture učečega in materega jezika. Slednje nam omogoča, da smo učitelji tudi ljudje s širino in da se zavedamo, da je nenehni razvoj potreben in nujen, če želimo biti kos mladini 21. stoletja. Ker nas je obdobje pandemije covid-19 zaznamovalo, morda tudi delno spremenilo, smo bili učitelji še kako željni novih izzivov onstran meja, da vidimo in se prepričamo, kje smo, kam nas je pandemija odnesla in ali lahko spremenimo, nadgradimo sami sebe in posledično tudi učence, dijake ali kolege učitelje. Tudi Erasmus+ projekti so na naši šoli v omenjenem obdobju počivali, zato smo še toliko bolj zagrizli v nov

projekt takoj, ko je to bilo možno. Prijavili in dobili smo ga z naslovom »Kreativen učitelj v ustvarjalnem učnem okolju«. Mislim, da naslov ne bi mogel biti boljši, še posebej pa naslavlja točno to, kar celotna družba v izobraževalnem procesu sedaj in tukaj tudi potrebuje. Moje izkušnje poučevanja nemškega jezika z mladostniki različnih starostnih skupin so prispevale k razvoju komunikativnosti in fleksibilnosti v učnem okolju ter ustvarjalnosti in kreativnosti pri iskanju optimalnih učnih strategij. Prilagajanje novim učnim in raziskovalnim okoliščinam mi še vedno predstavlja izziv tako v profesionalnem kot osebnem življenju. Svoj prispevek nadaljujem z naslednjo mislijo (Christa McAuliffe): »Dotikam se prihodnosti. Učim«. »Ich berühre die Zukunft. Ich unterrichte«. Odločil sem se za strukturirani tečaj za učitelje tujih jezikov na Malti, ki je potekal od 23.–27. 1. 2023. Tečaj je nosil naslov: »Kako začiniti pouk?« Brez pomislekov sem vedel, da bo ta tečaj velik izziv, poln novih idej, ponudil pričakovano in me bo tako osebno kot tudi profesionalno obogatil. V tem trenutku, ko se je tečaj iztekel, lahko to samo potrdim. Srečali smo se učitelji tujih jezikov z vseh koncev Evrope, začetniki, izkušeni in tudi takšni, ki so bili mnenja, da že vse znajo ali poznajo. Moje osebno mnenje je, da se moramo bati ljudi ali kolegov, ki govorijo, da že vse znajo ali poznajo. Veliko pedagoških in metodoloških

ter didaktičnih pristopov je bilo predstavljeno, sam bi pa izpostavil le nekatere, ki se meni osebno zdijo tudi velika začimba pri poučevanju tujega jezika. Vedel sem, da glasba zelo umirjeno vpliva na učence in jih spodbuja k temu, da učinkoviteje delajo. To, da pa lahko katerokoli pesem, ki jim je pri srcu, poslušajo in istočasno dopolnjujejo besedilo, pa sem videl in poskusil prvič. Spletna stran lyricstraining.com je namenjena temu, da učenec utrjuje slušno, bralno in pisno razumevanje jezika. Tudi če vsega ne sliši ali razume, ga neka pesem in računalniški sistem avtomatsko počaka ali dopolni. Torej ga motivira, da dobro sliši, da slišano zapiše, saj brez tega svoje izbrane pesmi do konca ne more slišati. Vsi učitelji tujih jezikov vemo, da je za to, da postaneš dober govorec tujega jezika, pomembna tudi pisna spretnost in dobro poznavanje pravopisa. Učitelji pogosto prakticiramo s klasičnimi nareki, kjer preverjamo jezikovno pismenost učencev. To, da obstajajo tudi glasbeni, vizualni, slikovni, asociacijski, rekonstrukcijski in še kakšni nareki pa nas je nekatere učitelje presenetilo in hkrati nagovorilo. V določenih metodah dela so učenci zelo aktivni, se gibljejo po razredu, sodelujejo v parih in so glasni, kar bi lahko bilo za marsikatero učitelja drugega predmeta moteče, za jezikoslovca pa ne sme biti. Glasnost, govorjenje, petje itd. so nujni za to, da učenec prebije led in začne govoriti, delati napake in se zavedati, da je uporaba jezika že v razredu potrebna.

Neverjetno uporabni se mi zdijo tudi tako imenovani »gramatični prigrizki«, kjer imamo učitelji tisoč in eno možnost, kako učencem ponuditi slovnične posebnosti v jeziku, ki učečim se delajo težave in jih lahko na enostaven in nevsiljiv način usvojijo, utrdijo in tudi uporabijo. Včasih se najdemo v situaciji, ko ne vemo, kako na najbolj enostaven ali kreativen način razložiti neko slovnično posebnost in ravno s temi »prigrizki« lahko učencem približamo razumevanje nekega pravila ali zakonitosti jezika. Spletna stran biographie.com je prav tako ena izmed možnosti, da se učenci podajo na lov za informacijami svojega idola, vzornika, s katerim se primerjajo, in lahko ob podrobnem spoznavanju neke osebe »nevedek« usvajajo besedišče, besedne zveze itd.

Vem, da bi lahko še našteval, a namen tega prispevka ni to, da tukaj opišem vse, saj bom za kolege tujih jezikov organiziral Erasmus+ delavnico na šoli, na kateri bom delil nova pridobljena znanja in izkušnje, saj je namen programa mobilnosti učiteljev ravno v tem, da znanje med nami kroži in da vsakdo izbere tisto, s čimer bi lahko popestril ali začini svoje delo v razredu. Osebno sem mnenja, da so programi v okviru Erasmus+ vedno dobrodošli in da nam v sodelovanju s šolo (OŠ Stična) omogočajo, da se razvijamo, si odpiramo vrata v svet, smo kreativni, spoznavamo nove kolege, ki poučujejo v drugih državah članicah Evropske unije, in z njimi delimo pridobljena znanja in izkušnje.

Malta, 28. 1. 2023

Igor Rajner, profesor nemščine

Informativni dan na Jurčiču

Po treh letih smo informativni dan na Srednji šoli Josipa Jurčiča spet izvedli v živo. V petek, 17. februarja, in v soboto, 18. februarja, nas je obiskalo 159 učencev, ki se zanimajo za program gimnazija in 41 kandidatov za program ekonomski tehnik. Ob množici staršev, ki so spremljali bodoče srednješolce, je bila predavalnica v vseh treh terminih polna do zadnjega kotička.

Ko smo se pripravljali na letošnje – postkoronske informativne dneve, je bilo čutiti posebno vznemirjenje. Po letih, ko je epidemija preprečevala srečanja v živo, smo bodoče srednješolce spet lahko povabili na šolo in jim pripravili pester predstavitveni program. Pojavljala so se številna vprašanja, med drugim tudi to, ali se bodo kandidati za srednjo šolo sploh udeležili klasičnega informativnega dne. Pred tem smo namreč izvedli predstavitev naše šole na devetih okoliških osnovnih šolah, predstavili smo se na petih srednješolskih tržnicah in imeli dve predstavitvi po videopovezavi. Dvomi in skrbi so bili povsem odveč, šola je v informativnem vikendu pokala po šivih.

Bodoče dijake in njihove starše sta prva dva dni najprej z dialogom iz Povodnega moža navdušila Zala Že-

rovnik in Valter Zaletel. Nato je vse pozdravil ravnatelj Milan Jevnikar, ki je na kratko predstavil šolo, njene značilnosti ter pomembne dosežke naših dijakinj in dijakov. Sledila je predstavitev obeh programov, ki jih izvajamo na naši šoli – gimnazija in ekonomski tehnik. Profesorice Mojca Flajs, Dragica Eržen in Mojca Saje Kušar so predstavile predmetnika obeh programov, značilnosti poklicne in splošne mature ter program obveznih izbirnih vsebin, vključno s številnimi ekskurzijami, ki jih je naši

šoli res veliko. Svoje vtise o življenju na šoli so povedali tudi dijaki, ki so jim gostje še posebej z veseljem prislunili.

Po skupni predstavitvi so si učenci, ki se zanimajo za ekonomski program, ogledali še predstavitev učnega podjetja. Bodoče srednješolce smo pospremili še na ogled stojnic, kjer so se s pestro paleto zanimivih dejavnosti predstavljali strokovni aktivisti. Ogledali smo si tudi šolsko telovadnico, knjižnico, dijaško sobo, fitness in plesno učilnico, kjer so se predstavili naši plesni pari pod mentorstvom Marije Majzelj Oven. Ob sklepu informativnega srečanja smo se zbrali še v šolski avli in se ob bližajočem pustu posladkali s slastnimi flancati, ki so jih pripravile naše kuharice.

Učenci so na vseh treh izvedbah informativnega dne rešili tudi kratak anketni vprašalnik, na podlagi katerega ugotavljamo, da se za Srednjo šolo Josipa Jurčiča zanimajo predvsem osnovnošolci iz bližnjih osnovnih šol: OŠ Stična (45), OŠ Brinje (24), OŠ Luisa Adamiča (24), OŠ Trebnje (19), OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični (17), OŠ Škofljica (15), OŠ Zagradec (14) Tudi sicer je bila struktura šol iz katerih so prišli obiskovalci, zelo pestra, manjkali niso

niti devetošolci ljubljanskih osnovnih šol.

Pod črto letošnjih informativnih dni tako zapisujemo rekordni obisk, hkrati pa z veseljem in optimizmom najjavljamo, da smo za bodoče gimnazijce razpisali mesta v štirih oddelkih, za dijake ekonomskega teh-

nika pa dva oddelka. Tako kot že vsa leta, vas tudi letos pričakujemo s prijaznostjo, o kakovosti pa seveda govorijo predvsem izjemni rezultati naših dijakov.

Dragica Šteh, prof.

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

Tjaša Kužnik regijska prvakinja, Alja Božič pa odlična 3. v streljanju z zračno puško

V sredo, 15. 2., je na strelišču Rudnik v Ljubljani potekalo regijsko tekmovanje v streljanju z zračno puško in pištolo za OŠ in SŠ. Srednjo šolo Josipa Jurčiča sta zastopali strelki s standardno zračno puško Tjaša Kužnik (lanska državna prvakinja) in Alja Božič. Obe sta se odlično odrezali, saj je Tjaša zmagala, Alja pa je osvojila 3. mesto. S tem dosežkom sta se Tjaša, zelo verjetno pa tudi Alja uvrstili na finalno državno tekmovanje, kjer bosta prav gotovo »ciljali« na zelo visoka mesta. Na tem mestu je prav, da se zahvalimo tudi vsem trenerjem, ki z njima očitno delajo odlično v Strelskem društvu Grosuplje, kjer trenira Tjaša in Strelskem društvu Jože Kovačič iz Šentvida pri Stični, kjer trenira Alja.

Alja na naši srednji šoli obiskuje 3. letnik, Tjaša pa 2. letnik gimnazije. Obe sta zelo zgledni dijakinji, zato smo njunega uspeha še bolj veseli. Čestitamo!

Simon Bregar

Pesmi mladosti in upornosti – literarni večer na Srednji šoli Josipa Jurčiča

Letos smo na srednji šoli spet obudili tradicijo praznovanja Jurčičevega rojstnega dne na tako imenovanem dnevu šole. Tokrat je besedo dobila poezija. V rahločutnem in pronicljivem izboru profesorja Igorja Grudna so oživel verzi slovenskih pesnikov in pesnic, ki so se v svojem času izkazali kot drzni sanjači in uporniški misleci.

V sredo, 1. marca, je bilo na Srednji šoli Josipa Jurčiča prav posebno vzdušje. Z interpretacijo skrbno izbranih verzov pesnikov – Franceta Prešerna, Josipa Murna – Aleksandrova, Dragotina Ketteja, Srečka Kosovele, Braneta Bitenca, Daretka Kauriča, skupine Laibach, Barbare Korun; Katarine Gomboc Čeh, Nine Novak Oiseau, Karla Destovnika Kajuha in Marka Pavčka – predstavili naše recitatorke in recitatorji pa tudi nekateri profesorji. Za dijake nižjih letnikov smo imeli celotno prireditev že dopoldne, osrednji praznični dogodek zvečer pa je bil namenjen tretješolcem in četrto-

šolcem, staršem, profesorjem ter širši javnosti.

Slovesnost, ki sta jo povezovali Ajša Hodžič in Julija Ambrožič, nas je vodila v globino miselnosti preteklega časa, v občutje iskrene želje po spremembah, napredku in resnični svobodi. Brez dvoma se s takšnim razmišljanjem in hrepenenjem lahko poistovetimo vsi. V prepletu misli in verzov je svoje mesto dobila tudi glasba. Urška Strahinič, Trina Bizjak in Andraž Golob so dopoldne navdušili občinstvo z dovršeno interpretacijo pesmi Pustite nam ta svet in Imagine, zvečer pa se jim je s svojo avtorsko skladbo Polja Lilijane pridružil še profesor Luka Gluvič. Na večerni prireditvi, ki je zbrala lepo množico ljubiteljev kulture, poezije in dediščine našega rojaka Josipa Jurčiča, je zbrano občinstvo najprej nagovoril ravnatelj Milan Jevnikar, ki je poudaril pomen kulture in ustvarjanja za popolnost vzgoje in izobrazbe naše mladine. Izrazil je ponos in veselje, da se naši

dijaki s tolikšnim žarom poistovetijo z kulturo in umetniškim izražanjem. Skrbno gojimo ustvarjalni potencial naših dijakov in jim, tudi s takimi prireditvami, omogočamo, da nagovorijo širšo javnost. Poseben poudarek literarnega večera so predstavljale pesmi Karla Destovnika Kajuha – ki mu je letos posvečeno slovensko kulturno leto. Tako mlad je moral prekiniti svojo ustvarjalno pot, v krutih časih druge svetovne vojne, a je vseeno uspel sporočiti večne resnice, s katerimi se lahko poistovetimo tudi danes.

Za konec so nam recitatorji predstavili tudi domačo pesniško produkcijo. Po izboru profesorice Majde Simonič smo prislunili poeziji nekaterih naših mladih ustvarjalcev, naših dijakov Aljaža Levstka, Ule Regali, Enje Podboj, Eve Krnc in Lili Loparnik Ambrožič. Občudovali smo njihovo izrazno moč! Če svet, potrošniško naravnana miselnost in vsakdanje hitenje ugaša-

jo iskre mladostnih sanj in zanese-njaške energije, potem jih kultura znova razpiha in prižiga ognje novega upanja. Zato iskrene čestitke razpihovalcem žerjavice, ki so s svojo pripravljenostjo, navdušenostjo in iskrevimi značaji oblikovali čudovit literarni večer na Jurčiču.

Za scenarij je poskrbel profesor Igor Gruden, poezijo pa so interpretirali: Ula Regali, Vid Omejec, Vanja Pevc, Valter Zaletel in Gaja Zabukovec ter profesorji Igor Gruden, Jonatan Jeršin, Lea Kastelic in Majda Simonič.

Dragica Šteh in Milan Jevnikar

Odklop po izpitih

Zimski meseci novega leta so poleg zasneženih in mrzlih juter s sabo prinesli tudi študentsko izpitno obdobje. Tako so glasbeni, družabni in športni dogodki v našem študentskem društvu poskrbeli za zaslužen sprostitev in odklop.

Utrujene mišice in polne glave od intenzivnega učenja smo najprej sprostili s Tejo, dipl. kineziologinjo, ki je 16. 2. 2023 vodila »poizpitni« pilates. Naslednji dan, 17. 2. 2023, pa smo se prepustili ritmom Pantaloonev in Plateaua, ki so s svojimi nastopi otvorili Mixtape vol. 2. Gre za dogodek, kjer v prostorih študentskega kluba Groš od februarja do maja gostimo najbolj vroče izvajalce trenutne slovenske glasbene scene. 17. marca se bo GROŠ tresel v hip-hop ritmih. Domači reper Vazz bo z njegovim razširjenim bandom poskrbel za nepozaben večer, oder pa mu bo ogrela Sahareya - reperka in večstranska umetnica iz Ljubljane. V aprilu, 14. 4. 2023, k nam pridejo Zgrešeni primeri, maja pa bosta za zaključek poskrbela skupini Mrfy + Matter. Kdor ne pride, manjka!

Pustni torek smo tudi mi obarvali z maskami in krofi, ki smo jih delili v Grosuplju in Ivančni Gorici, ustavili smo se tudi na Srednji šoli Josipa Jurčiča. Februarsko dogajanje pa smo zaključili v petek, 24. 2. 2023, z že tretjim Pub kvizom, kjer so ekipe z 2–3 igralci napele svoje male sive

celice in se pomerile v vseh in vsakršnih vprašanjih.

Marec pa je s seboj prinesel dan žena, mednarodni praznik žensk, ki ga od leta 1907 vsako leto praznujemo 8. marca. Gre za dan praznovanja ekonomske, politične in socialne enakopravnosti ter dosežkov žensk. Groševci zato vsak 8. marec na lokalnem področju delimo vrtnice, letos pa smo poleg deljenja vrtnic organizirali tudi druženje v Grošu. Dan žena je v ŠK GROŠ potekal v soboto, 4. marca, in je zajemal sklop krajših predavanj, delavnic in druženja. Čez celoten dan so bile organizirane tri ustvarjalne delavnice (vezenje, poslikava na tekstil in poslikava keramike), krajše predavanje o zdravi prehrani, ki sta ga vodili Alja in Jerneja, študentki magistrskega študija Prehrane ter delavnica o duševnem zdravju v povezavi s samopodobo, ki jo je za nas pripravila Kaja Ulčar Osterman, magistra psihologije in koordinatorica Psihološke svetovalnice. Udeleženske pa smo na koncu razvajali še z darilci presenečenja.

V soboto, 11. 3. 2023, in nedeljo, 12. 3. 2023, bomo organizirali tečaj hitrega branja in kvalitetnejše ter učinkovitejše obdelave študijskega gradiva s Sonjo Peklenik, mag. posl. ved iz Inštituta za razvoj osebnostnih veščin Kratos. S pridobljenimi veščinami lahko izboljšamo svoje tehnike učenja in usvajanja znanja.

Po uspešni obuditvi našega študentskega glasila Šodr, za vas pripravljamo tudi spomladansko številko. To boste kot člani prebiral na svojih domovih maja, ker pa brez prispevkov mladih revija ni mogoča, te vabimo k sodelovanju. Do konca aprila zbiramo krajše zapise, ilustracije, fotografije, recepte ..., ki bodo popestrili našo četrto izdajo. Vsi ti zgoraj opisani dogodki pa ne

bi bili mogoči brez naše vestne ekipe. Ker pa smo v Grošu vedno veseli novih obrazov, idej in poznanstev, se nam lahko pridružite. Če te zanima, kako poteka delo v Grošu, ali pa si imel/a kdaj kakšno hudo idejo za projekt, pa nisi vedel/a, kako ga izpeljati, se vedno lahko obrneš na nas. Z nami se naučiš dela v ekipi in pridobiš ogromno organizacijskih spretnosti, organiziraš svoj dogo-

dek ali pa pomagaš drugim, uživaš v študentskem življenju in spoznaš ogromno novih ljudi! Vedno se nam lahko javiš preko družbenih omrežij, na mail ali pa v živo na uradnih urah. Vedno smo veseli novih, kul, zabavnih in ustvarjalnih ljudi. Facebook: GROŠ študentski klub | Instagram: @sk.gros | spletna stran: www.klub-gros.si

Erika Dizdarević, ŠK GROŠ

V Študentskem klubu GROŠ tudi letos organiziramo sedaj že tradicionalni projekt s socialno vsebino, Groševe mamice in očki. V sklopu le – tega bomo desetim študentskim družinam podelili bone za otroško trgovino Baby Center in trgovino DM v Grosupljem, in sicer v skupni vrednosti 100€, dodali pa bomo tudi nekaj praktičnih daril. Razpis je objavljen na spletni strani www.klub-gros.com

KG DENT
DENTALNI CENTER

Imate težave z zobmi? Si želite celostne oskrbe?

V podružnici dentalnega centra KG-DENT v Zagradcu pri Ivančni Gorici vam nudimo nadomeščanje zob z implantati, nove zobne zalivke in odstranjevanje zobnih oblog.

V mesecu marcu vas vabimo, da pri nas opravite brezplačen prvi pregled in rentgensko slikanje zobovja.

Število terminov je omejeno, zato si svojega zagotovite pravočasno na telefonski številki **01/788-65-00** ali **041/909-060** in preko e-pošte zagradec@kg-dent.si.

Predstavljamo letošnje Jurčičeve nagrajence

Ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku so bila podeljena Jurčičeva priznanja in plakete ZKD Občine Ivančna Gorica, za izjemne zasluge na področju ljubiteljske kulture v občini Ivančna Gorica. Priznanja se podeljujejo bienalno. S ponosom predstavljamo letošnje prejemnike Jurčičevih plaket in priznanj.

JOŽICA LAMPRET, prejemnica Jurčičeve plakete

Jožica Lampret, upokojena profesorica kemije, je aktivna članica Kulturnega društva Harmonija in predsednica Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica.

Večkrat je izrazila misel, da tudi po upokojitvi človek ne sme preveč obstati, da je treba delovati na raznih področjih, ki človeka veselijo in ga krepijo, tako umsko kot telesno. Po njenem mnenju je to prispevek k boljšemu zdravju in tudi boljši družbi. Udejstvuje se v Kulturnem društvu Harmonija, kjer je od leta 2014 predsednica Ženskega pevskega zbora Harmonija. Pevski zbor uspešno usmerja s predlogi in pobudami ter ustvarja prijetno in spoštljivo vzdušje med članicami.

V Univerzo za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica se je včlanila leta 2012 in takoj postala glavna urednica glasila Utrinki, ki ga je kasneje v celoti oblikovno in vsebinsko prenovila. Ko je leta 2014 prevzela vodenje univerze, je na pobudo slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje pričela z aktivnostmi za delovanje v samostojnem društvu in ne več pod okriljem Zveze kulturnih društev, kot je izobraževanje starejših potekalo do tedaj. Od leta 2016 je predsednica formalno registriranega Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica. Društvo sedaj povezuje 70 do 100 članov, ki se izobražujejo na različnih področjih.

Za vse starejše, ki so ohranili radovednost in želijo izvedeti še kaj novega, je dejavnost društva nepogrešljiva. Zaslužna je za njegovo uspešno delovanje in oblikovanje raznolikih izobraževalnih, kulturnih, socialnih in raziskovalnih vsebin, ki so uporabnikom dostopne na lokalnem nivoju. S svojim desetletnim požrtvovalnim, ustvarjalnim, zavzetim in skrbnim delom je društvo dvignila na visoko raven ter ga postavila ob bok ostalim članicam Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.

MARIJA JURCA, prejemnica Jurčičeve plakete – v njenem imenu je nagrado prevzel njen brat, Marko Trunkelj

Marija Jurca se s plesno dejavnostjo ukvarja že od rane mladosti. Po njeni zaslugi je ples na Krki živ in del utripa kraja že več generacij. Z učenjem plesa pomembno prispeva k razvoju zdravega druženja, sproščanja in rekreacije vseh generacij.

Njena samostojna plesno – pedagoška pot se je vedno prepletala z dejavnostjo društev v kraju, zato Fejstples od leta 2017 kot plesna sekcija deluje pod okriljem Kulturnega društva Krka. Marija plesno dejavnost razvija v okviru inovativne, vztrajne in produkcijsko ustvarjalne sekcije, ki se je v preteklih letih začela uveljavljati kot nepogrešljivi del društva in je daleč preseгла zgolj krajevni pomen, tako z nastopi članov društva kot z organiziranim izobraževanjem na lokalnem in medobčinskem nivoju. Sekcija deluje tako programsko kot projektno, njeno izraznost in ustvarjalnost pa gre v največji meri pripisati plesnim koreografijam, ki so avtorsko delo mentorice.

V svet plesa, njegovo uteho in sprostitvev je v 29 letih poučevanja popeljala že mnoge generacije krških mladih in odraslih plesalcev. Skozi leta druženja ob učenju plesa so se izoblikovala trdna prijateljstva in izjemno ustvarjalni in produktivni podmladek kulturnega društva in kraja nasploh. Marija Jurca s svojim delom prispeva vseobsežno, večgeneracijsko, kontinuirano aktivnost na področju plesa, ki je ciljno usmerjena v vzgojo mladih.

POLONA UDOVIČ, prejemnica Jurčičeve plakete

Polona Udovič je violinistka, profesorica violine in pevska. Kot solistka in članica različnih komornih sestavov je imela že več pomembnejših koncertov ter nastopov doma in v tujini. Med drugimi je sodelovala s skupino TerraFolk, s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, z orkestrom Slovenske filharmonije in z orkestrom SNG Opere in baleta Ljubljana. Že vrsto let se posveča petju argentinskega tanga in portugalskega fada.

Je umetniška vodja Godalnega orkestra Kulturnega društva Stična, ki ga vodi že od same ustanovitve leta 2012. Njene kreativne ideje pripomorejo k raznolikemu programu, ki ga z motiviranimi mladimi glasbeniki orkestra realizira na letnih koncertih. Kot dirigentka deluje izredno profesionalno in suvereno, hkrati pa članom orkestra nudi tenkočutno okolje za ustvarjanje. Kljub temu, da je stroga, njeno učenje izraža veliko mero ljubezni in zanimanja za učence, prav tako pa se zna tudi pošaliti, kritično evalvirati in seveda pohvaliti. Je ustanoviteljica violinske folk skupine Gross upi, ki sedaj pod imenom Propertea deluje samostojno v Kulturnem društvu Stična. Aktivna je tudi kot predavateljica in mentorica različnih delavnic. Napisala je že več aranžmajev. Tudi člane orkestra spodbuja k samostojnemu pisanju aranžmajev, pri tem pa jim svetuje in pomaga.

Za dolgoletno strokovno in organizacijsko delo, kulturno vzgojno in mentorsko delo, ki je pomembno vplivalo na razmah ljubiteljske kulturne dejavnosti na inštrumentalnem področju, je leta 2021 prejela Listino Vinka Štrucla.

PAVLA JAKOPIČ, prejemnica Jurčičeve plakete

Pavla Jakopič izhaja iz vasi Čadraže pri Šentjerneju. Že od malega je rada risala in ustvarjala. V ambruško dolino jo je pot pripeljala, ko sta z možem iskala mirno okolje za udobno upokojitvev. Je človek s tisočeriimi talenti. Rada recitira, poje, ustvarja in še enkrat ustvarja. Da ji kultura in umetniško ustvarjanje pomenita veliko, dokazuje dejstvo, da sodeluje z različnimi organizacijami v občini Ivančna Gorica in širše. Je aktivna članica Kulturnega društva Ambrus, kjer je že vrsto let tudi članica izvršnega odbora društva. Dejavnost je na različnih področjih. Poje pri mešanem pevskem zboru, pripravlja likovne delavnice za otroke in odrasle in se z veseljem udeležuje različnih razstav svojih del tako lokalno kot širše.

Svoje likovno znanje je izpopolnila pri akademskem slikarju Todorčevu Antanasovu. Imela je že vrsto samostojnih razstav, med drugimi se redno udeležuje regijskih razstav Javnega sklada za kulturne dejavnosti in mednarodnega likovnega EX-tempora Karneval Ptuj. Njena ustvarjalna domišljija nima meja. Posebno strast ji pomeni poslikava velikonočnih pirhov, s katerimi sodeluje na mednarodni razstavi v Galeriji mesta Krapine in slovenski razstavi pirhov. Ročne spretnosti preizkuša na najrazličnejše načine.

Pavla Jakopič je umetnica, ki kulturo ne samo ustvarja, ampak jo živi z obilico kreativnih trenutkov in vedno z nasmehom na obrazu.

MIROSLAV SEVER, prejemnik Jurčičeve plakete

Miroslav Sever je s svojim tenorjem več let aktivno prepeval v dveh pevskih zborih v Ivančni Gorici. Ker se zaveda, da ohranjanje ljudske pesmi ni mogoče, če je ljudje ne prepevajo, je bil

pred sedemnajstimi leti med pobudniki in soustanovitelji Pevcev in godcev ljudskih pesmi Studenček. Spremembe v načinu življenja so vzrok, da so se nekatere pesmi izgubile. Ni več priložnosti, na katere so bile navezane, zato Miroslav tudi sam aktivno zbira stare ljudske pesmi in jih s skupino ohranja za naše zanamce. Pesmi iz srca rad prepeva. S svojim suverenim glasom zastavi podlago za pravilno izvedbo melodij. Skupaj s Pevci in godci ljudskih pesmi Studenček nam sporoča, da je prav slovenska ljudska pesem lahko naš ponos, saj krepi identiteto majhnega naroda in kot taka še zdaleč ni na zadnjem mestu vrednostne lestvice.

Kljub lepim letom je vedno pripravljen pomagati pri izvedbi vseh nastopov in koncertov. S svojim hudomušnim značajem rad zapoje tudi nagajive pesmi s katerimi vedno nasmeji in razveseli občinstvo. Delo ves čas posveča svojemu kraju in s ponosom širi glas o naši občini. Miroslav Sever je pri svojih skoraj 82-ih letih najstarejši aktivni član kulturnega društva v občini.

GLEDALIŠČE VIDOVO, KULTURNO DRUŠTVO VIDOVO, prejemnik Jurčičeve plakete skupini – v imenu skupine je nagrado prevzela predsednica skupine Alina Cunk Perkljč

V Šentvidu se je od nekdaj igralo z daljšimi ali krajšimi prekinitvami vmes. Gledališka skupina se je zbrala leta 1977 in takrat uprizorila veseloigro s petjem Habakuk, nato pa spet leta 1992, ko je bilo ustanovljeno Gledališče Vidovo. Med leti 1992 in 2022 so uprizorili 15 iger, pri katerih je igralska zasedba štela vedno več kot 10 igralcev. Obdobje epidemije je zasedbi prineslo veliko izzivov, ki pa niso prekinili elana članic in članov, saj so vaje izvajali kar preko spletnih komunikacijskih orodij. Tako so komedijo Daj obleci se že enkrat uspešno privedli do odrske premiere.

V letu 2022 je skupina Gledališče Vidovo obeležila 30 let delovanja. Ob visokih jubilejih treh svojih sekcij so člani in članice Kulturnega društva Vidovo uprizorili predstavo Ohcet na Dolenjskem. Gledališka skupina je obogatila program s slikovitimi prikazi opravil v predporočnem in poročnem času. Predstava je bila edinstvena z vidika ohranjanja kulturne dediščine, saj na inovativen in povezovalen način z medgeneracijsko noto razvija zavedanje o nesnovni dediščini.

Skupina prizadevnih igralcev in igralk se z leti povečuje in hkrati pomlajuje, zato se gradijo močne medgeneracijske vezi, predvsem pa sodelujoče usmerja k drugačnemu izražanju in sproščanju. Ekipo Gledališča Vidovo poleg igralcev in igralk sestavljajo še avdio-video tehnika, garderoberki, šepetalki, kostumografinja, scenarist in pomočnik scenarista. Članice in člani bodo svojo primarno poslanstvo, ki ga vidijo kot skrb za pestro kulturno dogajanje, ohranjanje kulturne dediščine in slovenske besede, z zanosom in elanom negovali še naslednja desetletja.

MARTIN VENCELJ, prejemnik Jurčičevega priznanja za mlade

Martin Vencelj se je že v zgodnjih otroških letih navduševal nad glasbo. Tako je zrasla tudi njegova želja po igranju diatonične harmonike. Iz zadržanega fantiča je prav s harmoniko postal korajžen muzikant. Godec pri otroških folklornih skupinah Kulturnega društva Vidovo je že šesto leto. Ves čas ga je k igranju vzpodbujala tudi babica, ki je v mladosti vodila otroško folklorno skupino in je vedela, kako pomembno je imeti dobrega godca vedno na razpolago. Martin je hitro osvojil melodije iz slovenske ljudske zakladnice in z veseljem obiskuje vaje in nastope. Najprej je spremljal starejšega godca. Ko se je skupina razdelila, je samostojno spremljal še mlajšo skupino. Trenutno deluje v mlajši skupini kot mentor novemu godcu, sam pa samostojno spremlja starejšo skupino. Na nastopih je pokazal svoje izjemne spretnosti na harmoniki in tudi igralsko sposobnost. S svojim igranjem otroke

v obeh otroških folklornih skupinah povezuje in razveseljuje. Številni otroci se navdušujejo za igranje harmonike, ampak le redki so tisti, ki s tem spodbujajo razvoj kulture. Vsi se zavedamo, kako pomembno je, da že v mladosti človek spozna, kakšno bogastvo je ohranjanje in prenašanje slovenske kulturne dediščine in izročila na naslednje rodove. Zato je Martinovo uspešno delo pri folklori vredno negovanja in spodbujanja še v naslednjih letih.

GAJA ADAMIČ, prejemnica Jurčičevega priznanja za mlade

Gaja Adamič izhaja iz glasbene družine, kjer so zelo zgodaj prepoznali njeno glasbeno navdušenje. Že leta 2015 je začela obiskovati otroški pevski zbor Radiotelevizije Slovenije, od koder je že pri 11 letih predsedala v njihov mladinski pevski zbor. Izkazala se je z odličnim razponom in občutkom za ritem ter seveda dinamiko, kar dokazuje njena zasedenost z zborovskimi nastopi tako v živo kot tudi na snemanjih v studiih Radiotelevizije Slovenije. Glasbeni talent z neverjetnim občutkom razvija tudi z igranjem klavirja.

Že od malih nog je aktivna članica v Kulturnem društvu Josipa Jurčiča na Muljavi. S svojimi nastopi navdušuje obiskovalce vsake prireditve v kraju, pa naj bo ta občinska, gasilska ali kulturna. Nastopa domala v vsaki predstavi na prostem, kjer odigra vloge, ki so ji pisane na kožo. Zelo pomemben pečat igranja doda s svojim zvonkim glasom, ko suvereno odpoje solistične pevske vložke. Predano sodeluje tudi v otroškem pevskem zboru in v zadnjem času na pomoč priskoči celo odraslim pevkam. V preteklih letih, ki so bila zaradi znanih razmer zaznamovana z omejitvami, je kar sama popestrila praznična dogajanja s skrbno pripravljenimi nastopi.

Vedno je pripravljena na sodelovanje. S svojo angažiranostjo in aktivnim udeleževanjem je Gaja Adamič vrstnikom in mlajšim lep zgled kulturnega delovanja.

Pripravila: Saša Koleša

Kako je Jožef Juršič (Jurshitz) postal Josip Jurčič

V poslopja stiškega samostana so potem, ko so bili konec 19. stoletja menihi pregnani, naselili sodišče, davčno in gozdarsko upravo, šolo ter seveda množico uradnikov in njihovih družin. Med njimi je bil tudi Alojz Poličansky, po rodu Poljak. Pozneje si je toliko opomogel, da je kupil stiški Gradček, kjer je njegova žena Cecilija imela gostilno, ki je še mnogo let po njeni smrti nosila ime Pri Poličanki. Pri družini Poličansky sta služili Katarina in Marija Juršitz (Juršič) iz vasi Jablance blizu Kostanjevice na Krki. Kot konjski hlapec in kočijaž pa je pri takratnem upravniku nekdanjega samostanskega premoženja služil njun brat Marko.

Oba samostana, stiški in kostanjeviški, sta bila razpuščena ob približno istem času, potem so bili v njiju državni uradi. Zelo mogoče je, da je Poličansky prvotno služboval v Kostanjevici, potem pa je prišel v Stično in pripeljal s seboj tudi nekaj služinčadi.

Juršiči so potomci Uskokov, od tod tudi njihov priimek. Zadnji potomec s tem priimkom je umrl predlani spomladi. Hiša njihovih prednikov še stoji v vasi Jablance na vinorodnem pobočju nad Kostanjevico. Seveda so jo že večkrat predelali, a temelji in zidovi so še stari. Marko Juršič se je priženil k Mariji Jankovič na Muljavo. Sestra Marija se je vrnila domov v Jablance, sestra Katarina pa se je preselila v Ljubljano. Na Poljanah je imela skromno stanovanje in se preživljala kot dijaška gospodinja. Tako je leta 1855 sprejela pod svojo streho tudi nečaka, Markovega sina Jožeta z Muljave. Pri njej je ostal dokler ni bil zaradi dobrega šolskega uspeha sprejet v Alojzijevišče. V tretjem razredu normalke, torej leta 1856, je vpisan kot Josef Jurschitz von Obergurk (Krka), šele v prvem letniku gimnazije je vpisan kot Jurčič. Še precej kasneje, ko je že imel za sabo nekaj knjig, je iz Jožeta postal Josip. Pisateljjevi starši in sorojenca na Muljavi so ob rojstvu in porokah še bili Juršiči, včasih pa tudi Jurčiči – po slavnem sorodniku. Teta v Ljubljani je leta 1868 vpisana po starem kot Katarina Juršits.

Pisateljjeva edina teta po materini strani, Ana Jankovič, pa se je leta 1848 poročila z Jožefom Rusom iz Češnjic pri Šentvidu; njen sin Jožef je pozneje živel v Šentpavlu. Ko se je leta 1889 poročil z Marijo Lampret z Muljave, mu je bil za pričo bratranec, pisateljev brat Anton Jurčič.

Valči Ravbar

Kratke iz knjižnice Ivančna Gorica

Knjižnica Ivančna Gorica, Ul. II. Grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
01/78 78 121, 051 236 436

izposojaivg@knjiznicagro.si, www.gro.sik.si
FB Knjižnica Ivančna Gorica

<https://www.instagram.com/knjiznicaivancnagorica/> Biblos

ŠAH v knjižnici je namenjen vsem generacijam (od 7. leta dalje), v naši knjižnici pa poteka vsak petek ob 17. uri v sodelovanju s Šahovskim klubom Višnja Gora-Stična.

OTROCI ste v knjižnico še posebej vabljeni vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 17. uri, ko za vas pripravljamo srečanje ob kamišibaju, in vsak tretji četrtek ob 17. uri, ko na vrsto pridejo pravljice. Kamišibaj, ki bo potekal 6. marca, je primeren za mlajše otroke (od 3 do 5 let) v spremstvu staršev, pravljice, na katerih vas pričakujemo 16. marca, pa bodo razveselile nekoliko starejše (od 6 do 9 let).

BRALNI KLUB se bo srečal v torek, 7. marca 2023, ob 17. uri. Pogovarjali se bomo o knjigi Kita avtorice Leatitie Colombani. Vabljeni!

BEREMO DOMAČE je projekt domoznanske bralne značke, ki vsako leto v naši knjižnici poteka od 8. februarja do konca oktobra. Vabimo vas, da pri izposojevalnem pultu vzamete letak s seznamom knjig in navodili za sodelovanje v četrti sezoni, v primeru kakšnih vprašanj, pa se obrnite na knjižničarje, ki vam bodo z veseljem podali dodatne informacije. Knjige za domoznansko bralno značko najdete na posebej označenih policah.

RAZSTAVA GRAFIK IN STEBROV – V sklopu praznovanja kulturnega praznika so udeleženci likovnih delavnic, ki so potekale pod okriljem Kulturnega društva Temenica in pod mentorstvom Jelke Rojec, v naši knjižnici na ogled postavili razstavo na temo Plečnik nas navdihuje. Udeleženci so najprej ustvarjali v kombinirani grafični tehniki in s pomočjo različnih tekstur oblikovali arhitekturno lupino izbrane Plečnikove stavbe, naslednji izziv so bili stebri. Iz ekspandiranega polistirena so z rezanjem, brušenjem in kaširanjem izdelali svoje variacije stebrov. Ustvarjalci so se v Plečnikovem letu 2022 udeležili likovnega natečaja "Slikovita arhitektura", ki ga je organiziral JSKD Ljubljana in za skupinsko kolekcijo prejeli posebno pohvalo. Razstavljajo: Majda Mahne, Brane Kotar, Lidija Hribar, Maja Hribar, Darinka Kotar, Joži Sadar, Mara Završek, Nina Kotar, Vida Ceglar in Marija Struna. Res zanimivo razstavo si v naših prostorih lahko ogledate še v marcu.

PAKETNIK pred knjižnico vam omogoča izposojanje izven delovnega časa knjižnice. Zelena gradivo si lahko enostavno naročite preko Cobissa in označite, da ga boste prevzeli v paketniku.

IZŠEL JE NOVI ZBORNIK. Konec februarja je izšel že 32. Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje, ki prinaša prispevke s področja gospodarstva, kulture in zgodovine vseh treh občin. Zbornik je rezultat ustvarjalnosti in zagnanosti uredniškega odbora ter avtorjev prispevkov, njegovo izdajanje pa finančno podpirajo občine. Prva številka zbornika je izšla že daljnega leta 1969 in lahko smo ponosni, da nam je tako dolgo uspelo ohraniti tradicijo izdajanja te strokovne domoznanske publikacije. Več o zborniku si lahko preberete v članku Gašperja Stoparja.

Gledališka skupina Kulturnega društva Vidovo navdušila z novo komedijo

Že stare anekdote pripovedujejo, da je smeh pol zdravja. Ko se nasmejimo iskreno, iz srca, postanemo za trenutek srečni in zadovoljni.

V Domu kulture v Šentvidu pri Stični se je ponovno nekaj dogajalo. V soboto, 25. februarja, in v nedeljo, 26. februarja 2023, je potekala uprizoritev nove igre pod režisersko taktirko Anice Čuček. Člani Gledališke skupine Kulturnega društva Vidovo so se tokrat predstavili s komedijo Jovana Sterije Popovića »JAZ SEM PA TAKO FINA«. Komični zapleti, v katerih se je fina gospa Angela (igralka: Alina Cunk Periklič) znašla zaradi svoje neobvladljive želje po naduti petičnosti, so se izražali v smešni nerodnosti. Zdrave medosebne odnose je obrnila na glavo, pri čemer ji je odlično pomagala nobel gospa Sara (igralka: Marija Zaman). Svojo hči je zavoljo nobilese preimenovala v Evichen (igralka: Marija Struna). Vprašanje nobilese pa je bilo izpostavljeno tudi pri izbiri hčerkinega zaročenca, ali filozof Cvetomir Ružičič (igralec: Josip Pintar) ali preprostež Vasko (igralec: Franjo Čuček). Preobrazba pa se je hote ali nehote dotaknila še brata Mita (igralec: Jože Drobež), služabnika Jova (igralec: Uroš Kastrevc) in služkinje Anice (igralka: Marina Berdajs).

K uspehu predstav je pripomogla izredna tehnična ekipa: Marija Struna

in Goca Markan kot prišepetovalki, Boštjan Periklič za avdio-svetlobno in grafično podporo, ter Neža Zoe Periklič za dokumentiranje predstav. Obiskovalci obeh predstav so zapolnili skoraj vse razpoložljive sedeže tako v dvorani kot na balkonu. Bučen aplavz na koncu obeh predstav je pomenil le eno – zadovoljni gledalci, ki so z nasmehom na obrazu po končani predstavi zapuščali dvorano.

Zadovoljstvo in širok nasmeh sta napolnila dvorano tudi ob pogledu na zanimivosti dolenske gastronomije, ki jih je Zavod Dobrote Dolenske pripravil po sobotni premieri. Več slik lahko najdete na Facebook strani Gledališča Vidovo, Kulturnega društva Vidovo.

Alina Cunk Periklič,
Kulturno društvo Vidovo

Gledališče Vidovo prejemnik plakete ZKD

Ob 30-letnici neprekinjenega dela gledališča »Vidovo« ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Vidovo iz Šentvida pri Stični, je za svoje delo prejelo Jurčičevo plaketo ZKD Občine Ivančna Gorica. Gledališče je v tem času uprizorilo 22 iger od tega eno opereto in eno dramo, ostalo pa komedije. V tem času se je zamenjalo tudi nekaj režiserjev. Začeli smo z režiserko Marjano Hočever in nadaljevali s Primožem Čučkom, nato Petro Tanko, zadnja leta pa gledališče uspešno vodi in režira Anica Čuček. Gledališče je z uprizoritvami iger nastopalo po različnih krajih po Sloveniji.

Jurčičevo priznanje je prejel tudi Martin Vencelj član Otroške folklorne skupine Vidovo kot mladi glasbenik, skupina bo letos praznovala trideset let delovanja.

Franjo Čuček, predsednik KD Vidovo

V knjižnici sklenili projekt Rastem s knjigo za sedmošolce

V februarju smo v sklopu projekta Rastem s knjigo v knjižnici v Ivančni Gorici sprejeli 10 skupin sedmošolcev iz ivanške občine. Iz OŠ Stična (in PŠ Višnja Gora), Zagradec in Šentvid pri Stični je knjižnico obiskalo 230 otrok, ki so spoznavali knjižnico, se skozi igro iskanje knjižnega zaklada seznanili s postavitvijo knjig ter izvedeli še veliko drugih koristnih informacij o uporabi knjižnice. Učenci so prisluhnili tudi predstavitvi knjige Reformatorki v stripu (avtorjev Boštjana Gorenca Pižame in Jake Vukotiča), ki so jo potem dobili v dar. Reševali so tudi križanko na temo tega dela, ki jih uvaja v svet prvih slovenskih knjig. Knjižničarji smo vedno znova veseli dobrega sodelovanja z učitelji in šolskimi knjižničarji.

Roman Rozina,
Knjižnica Ivančna Gorica

Edinstvena potujoča razstava Gradniki celote

V avli Kulturno kongresnega centra Dolenjske Toplice si lahko te dni ogledate izdelke, ki so nastali na medgeneracijskih delavnicah v Galeriji likovnih samorastnikov Trebnje. Udeleženci in udeleženci so ob pomoči mentorjev pridobili uporabna znanja s področja fotografije, kiparstva in 3D tiska ter na podlagi opazovanja motivov samorastniške oziroma naivne umetnosti ustvarili dela, obogatena s sodobnimi tehnologijami. Pri tem so v okviru projekta Virtualna Galerija likovnih samorastnikov Trebnje, sofinancirane s evropskimi sredstvi (pobuda Leader), sooblikovali edinstvene galerijske spominke. Razstava, ki so jo odprli v četrtek, 16. februarja, bo v KKC na ogled do 2. marca; nato bo obiskala še občine Žužemberk, Trebnje in Ivančna Gorica, vključene v skupino LAS STIK. Vabljeni na ogled razstave, pa tudi na obisk v trebanjsko galerijo, po kateri vas lahko popelje virtualni vodnik.

Luka Bregar

Glasbeni abonma
 Ivančna Gorica 2023

Moški pevski zbor
SREČKA KOSOVELA
 Zborovodja: Andrej Makor

sobota, 18. marec 2023
ob 19.30

Cerkev sv. Kozme in Damijana
NA KRKI

Vabljeni na potovanje v svet glasbe!

USTOPNICE
 uro pred koncertom

INFORMACIJE in REZERVACIJE
 zkd.ivancnagorica@gmail.com
 zkd.prijetnodomace.si

Krstna uprizoritev Jurčičeve Lepe Vide na Muljavi

V Kulturnem društvu Josipa Jurčiča Muljava smo za letošnjo predstavo v letnem gledališču izbrali Jurčičev roman Lepa Vida. Gre za prvo, krstno uprizoritev tega Jurčičevega dela na sploh in zato smo se letos še z večjo vnemo lotili priprav.

Ljudska pesem o lepi Vidi je mitološka in s pomočjo slovenskega ljudskega izročila ohranjena v več različicah. Pesem o lepi mladi deklici Vidi, ki jo je »črn zamor'c« z barko odpeljal na tuji dvor, naj bi nastala med 9. in 11. stoletjem, ko so Mavri iz Sredozemlja napadali jadranska obalna mesta. Značilno za pogosto upodobljeno zgodbo v slovenski književnosti je motiv Vidinega hrepenenja, ki naj bi bil značilen za Slovence.

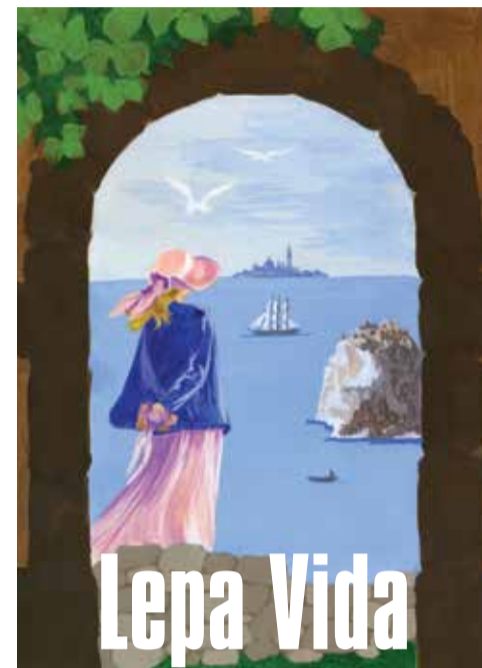
Iz tega motiva so številni slovenski ustvarjalci črpali svoj navdih. Literarno jo je najprej obudil Prešeren v obliki balade Od lepe Vide (Lepa Vida), ki jo pozna večina Slovencev. Manj pa jih ve, da je motiv lepe Vide prvi upodobil v obliki romana Josip Jurčič. Roman je izšel leta 1877 v dunajskem Zvonu, ki ga je uredil Josip Stritar. Jurčič je za svoj roman sicer vzel motiv iz ene od ljudskih različic, vendar je kraj, čas in značaj oseb v celoti oblikoval sam. Zgodba se dogaja na tržaškem Krasu in v Benetkah koncem 18. stoletja.

Priprave za predstavo so v polnem teku. V uprizoritvi bo sodelovalo okrog 50 igralcev ter še kakih 10 tehničnih sodelavcev. Zanimiva Jurčičeva zgodba, nadgrajena z nekaterimi značilnostmi tistega okolja in časa sega v globino človeške duše in medsebojnih odnosov. Predstave bodo ob petkih in sobotah od 16. junija do 8. julija ob 21. uri v letnem gledališču na Muljavi. Veselimo se naših poletnih večerov z vami.

KD Josipa Jurčiča Muljava

KULTURNO DRUŠTVO
 JOSIPA JURČIČA MULJAVA

vabi na ogled predstave
 Josip Jurčič

v letnem gledališču na Muljavi.

Premiera: **16. junij 2023 ob 21. uri**
 Ponovitve: **17., 23., 24. in 30. junij,**
1., 7. in 8. julij ob 21. uri

V primeru dežja predstava odpade.
 Informacije: <https://www.namuljavi.si>

Prešernov pohod v organizaciji KD Krka

8. februarja, na slovenski kulturni praznik, je Kulturno društvo Krka (Literarno recitacijska sekcija) organiziralo in izvedlo že tradicionalni Prešernov pohod.

Zbrali smo se v Druženem centru na Krki, kjer smo najprej s kratkim programom v pesmi in besedi počastili spomin na našega največjega poeta. Navadno se na pohod odpravimo na vrh Šentrumarja, do Gobarskega doma, tokrat pa smo se zaradi veliko zapadlega snega odpravili do gasilskega doma v Hočevju, kjer so nas z dobro malico pričakali člani Gobarskega društva. S pesmijo, besedo in harmoniko smo ponosno praznovali slovenski kulturni praznik.

Jaka Podržaj, predsednik KD Krka

ZAHVALA

V 95. letu starosti se je poslovila naša draga mama, tašča in babica

VIDA ZUPANČIČ

po domače Skbetova mama
15. 06. 1928–29. 01. 2023
Male Pece 2, Šentvid pir Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se prišli posloviti od naše mame, nam izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala za vaše molitve, darovane svete maše, cvetje in sveče ter darove za dober namen.

Hvala kaplanu g. Aljažu Kraševcu za bolniško maziljenje in blagoslov ter lepo opravljen pogrebni obred.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju ZD Ivančna Gorica, pevcem in pogrebniemu zavodu Perpar.

Žalujoci: vsi njeni

*Kako je hiša strašno prazna,
odkar tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj otožna se mi zdi.*

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

ROZALIJA KASTELIC

iz Pristavice pri Vel. Gabru 12

Ob boleči izgubi in slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo tako številčno pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili sveče in cvetje ter darovali v dober namen in za svete maše. Posebna zahvala sosedam Cvetki in Joži, ki sta jo skrbno obiskovali v njenih zadnjih mesecih življenja. Prva tako se posebej zahvaljujemo pogrebni službi Perpar, g. župniku Janezu Jeromnu za lepo pripravljen pogreb in besede tolažbe, pevcem Prijatelji za doživeto odpete pesmi ter g. Marjanu Anžlovarju za ganljive besede slovesa v imenu Društva upokojencev Veliki Gaber.

Žalujoci vsi njeni.

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.*

ZAHVALA**KAROL SKUBIC**
(1935–2023)

Ob boleči izgubi našega očeta se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče, svete maše in darove za cerkev.

Iskreno se zahvaljujemo župniku Branku Petauerju. Hvala ekipi ga. Rokvič dr. med., zdravstvenemu tehniku Luki, patronažni službi in sestri Heleni. Zahvaljujemo se Društvu upokojencev Stična in gospe Anici za poslovilni govor.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje
izpolnjevalo tvoje je življenje.
Pa pošle so ti moči in zaprl trudne si
oči,
a v naša srca si se zapisal dragi ata ti.
Čas ne bo te izbrisal
in čeprav spokojno spiš,
z nami naprej živiš.*

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast, brat in stric

KAREL VERBIČ

po domače Španov Korl iz Radohove vasi
15. 3. 1935–24. 1. 2023

Ob njegovem odhodu v večnost se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, svete maše ter dober namen. Zahvaljujemo se Bolnišnici Petra Držaja Ljubljana, njegovemu osebnemu zdravniku dr. Janezu Zupančiču, osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica in fizioterapevtki Vidi Sinjur. Hvala pogrebniemu zavodu Perpar za organizacijo in izvedbo pogreba, pevcem Prijatelji za ganljivo odpete pesmi in gospe Fridi iz cvetličarne Zvonček za žalno cvetje. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku Izidorju Grošlju za lepo opravljen obred in vaščanom za molitve. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Dragi ata, hvala ti za vse.

Žalujoci vsi njegovi

*Dober, plemenit človek,
ki je z nami živel,
nam ne more biti odvzet,
kajti v našem srcu je
zapustil svetlo sled
svoje dobrote in plemenitosti.*

(Thomas Carlyle)

V SPOMIN**IVAN MAVSAR**

po domače Bobnarjev Ivan
25. 1. 1920–6. 3. 2003
iz Škrjanč pri Ivančni Gorici

Letos marca mineva 20 let, odkar nas je zapustil naš atek, naš tati. Bil je prizadeven kolar, mizar, kmet, čebelar, istočasno pa tudi srčen mož, oče in dedek.

Spomin nate ni zamrl niti za dan, praznino na mestu za mizo, kjer si vedno sedel, pa polnimo vsi, ki smo s tabo živeli, se s tabo družili in pa tudi tvoji pravnuki, ki te poznajo iz slik in iz naših lepih spominov s tabo.

Hvala vsem, ki se ga spomnite in ste ga imeli radi.

Vsi njegovi

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

V SPOMIN**MARIJA ZUPANČIČ**

Kavčkova Minka
21. 11. 1928–28. 2. 2019

Spet je leto naokoli. Spet so tu dnevi, ko se še močneje spominjamo tistih zadnjih februarskih dni. Dni, ko je bilo tvoje srce tako utrujeno, da je prenehalo biti. Dni, ko je v naša srca zarezala sila močna in neopisljiva bolečina.

Močno žensko smo imeli za vzor. Naučila si nas ogromno stvari. Naučila si nas, kako v kuhinji vihteti s kuhalnico, da okna ne izgledajo najlepše, če so na njih prstni odtisi, da soba ni pospravljena, če postelja ni postлана ... Naučila si nas, kako imeti rad, kako biti pošten, potrpežljiv, da se po padcu da vstati in biti še močnejši ...

Vse si nas naučila, le tega ne – kako živeti brez tebe! Mama Minka, ne veš, kako zelo nam manjkaš. Tvoj smeh, tvoji objemi, prijazna beseda. Vendar vztrajamo. Vsak zase tiho bijemo bitko s časom in spomini.

Si sonce, ki nas greje. Zrak, ki ga dihamo. Kri, ki se nam pretaka po žilah.

Se vidimo v sanjah ...

Hvala vsem, ki se spominjate naše mame.

*Le srce in duša ve,
kako boli,
ko več te ni ...*

V SPOMIN**KAROL BERDAJS**

Mineva peto leto, odkar te ni več med nami, a spomin ostaja in bo živel večno.

Vsi njegovi

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo, je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

V SPOMIN

Mineva deseto leto, ko se je tiho poslovil od nas in s seboj vzela del našega srca naš dragi mož, oče, stari ata in tast

JOŽE DERGANČ

(30. 5. 1932–12. 2. 2013)

Iskrena zahvala vsem, ki kdaj postojite ob njegovem grobu in se spomnite nanj.

Vsi njegovi

*Bil si trden kakor skala,
bil pokončen kakor hrast.
In prišel je dan usode,
ki je zrušil skalo,
ki je zlomil hrast.*

V SPOMIN**STANISLAV HRIBAR**

(10. 9. 1933–23. 1. 2014)

Ljubezen se ne definira z dobrim avtomobilom, niti z ogromno luksuzno hišo, nikakor ne s stanjem na bančnem računu ... Definira se z lepo besedo, toplim objemom, prijaznim stiskom rok, prijateljskim nasvetom ... Minilo je devet let, ko si za vedno zaprl utrujene oči. Žalost v srcih ostaja, v tolažbo pa nam ostajajo tudi spomini. Spomini na to, da smo v času tvojega zemeljskega življenja imeli najlepše – ljubezen.

Dedo, se vidimo nad mavrico ...

Hvala vsem, ki dedija ohranjate v spominih.

*Je čas, ki da, in je čas, ki vzame.
Pravijo, je čas, ki celi rane,
je tudi čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

V SPOMIN

Mineva deseto in osemindvajseto leto, odkar sta nas zapustila

OLGA STRMOLE

(1940–2013)

in

NACE STRMOLE

(1927–1995)

po domače Demčeva iz Stične 86.

Hvala vsem, ki se ju spominjate.

Mojca in Marko z družinama

Najbolj obiskani vrhovi v občini

Pintarjeva kapelica na Čagoškem hribu- 430m

Kapelica stoji ne sedlu med Mačkovicim in Čagoškim hribom nad Temeniško dolino. Poleg cerkve sv. Andreja v Sobračah in kapelice ob glavni cesti predstavlja kulturno, arhitekturno in sakralno dediščino tega področja naše občine.

Po ljudskem izročilu sega njen nastanek v 18. stoletje. Leta 1740 je bilo na mestu današnje kapelice postavljeno znamenje v spomin na mladega fanta, ki je bil tukaj ubit. Kasneje je bilo znamenje predelano v kapelico, za kar je bil zaslužen Anton Lokar, Pintarjev Anton z Vrha pri Sobračah, rojen leta 1850. Bil je

mlinar in priznan ljudski rezbar v naših krajih. Izdeloval in obnavljal je lesene oltarje s kipi. Poznali so ga od Primskovega, Žubine, Krke pa vse do Žužemberka. Vojsko je služil v Bosni. V bitkah s Hajduki se je večkrat izognil zanesljivi smrti, zato se je zaobljubil, da bo, ko se srečno vrne domov, obnovil razpadajoče znamenje na Čagoškem hribu. Domov se je srečno vrnil po desetletni vojaščini, kjer je našel na smrt bolno mamo. Ponovno se je zaobljubil, da bo, ko mama ozdravi, povečal kapelico v cerkvico in v njej postavil oltar Trpečega Kristusa. To je po ustnem izročilu tudi storil. Zato se je kapelice prijelo ime Pintarjeva kapelica.

Kapelica je historicistično oblikovana. Pokrita je z dvokapno streho, na vrhu katere je lesen zvonik in datira v drugo polovico 19. stoletja. Krasi jo kamnit vhodni portal, v notranjosti je nad vhodom lesen kor. V osrednji oltarni niši je oltar s Trpečim Kristusom s konca 17. Stoletja. Levo in desno od njega sta sv. Lucija in neprepoznani svetnik s palmovno vejico v roki. Trpeči Kristus je upodobljen v trenutku, ko ga je Poncij Pilat bičanega, ogrnjeneega v škrlatno haljo in okronanega s trnovno krono predstavil ljudstvu z besedami »Glejte, človek!«, to pa je kričalo »Križaj ga, križaj ga!« Gre za danes redko ohranjen motiv v ljudski nabožni umetnosti. Kip Trpečega Kristusa- Jezusa Trpina je po vsej verjetnosti delo ljudskega rezbarja Pintarjevega Antona z Vrha pri Sobračah. Pintarjevo kapelico so večkrat oskrunili vandali in poškodovali oltar in ostalo opremo. Leta 1991 je bila celovito obnovljena ob pomoči KS Temenica in vaščanov Čagošč. (Vir: Dušan Štepec)

V zadnjem času so se pri stavbi pojavile težave s statiko, ki so jih uspešno odpravili. Sedaj je ponovno potrebna obnova tako v notranjosti in zunanosti. Za to se zavzemajo Pintarjevi ob pomoči Občine Ivančna Gorica.

Kapelica je več generacijam predstavljala romarsko pot in tako je še danes. Do nje vodi 14. postaj križevnega pota. Prepoznavnost kapelice privablja ljudi z željo po rekreaciji. Je priljubljena točka množičnega pohoda po Krožni poti Prijetno domače, Sobraškega pohoda, pohoda Po Kozlevčarjevi poti. Šolarji podružnične šole Temenica jo radi obišejo ob športnih dnevih.

Opis poti:

Čagošče- Pintarjeva kapelica

V Temenici zavijemo levo proti Ča-

goščam in Bukovici. V Čagoščah se pri kapelici (Duševa kapelica) usmerimo desno. Avto parkiramo tako, da ne motimo lastnikov zemljišč. Asfaltna pot se prične vzpenjati mimo hiš proti gozdu. Sledimo oznakam za Krožno pot Prijetno domače in znamenjem postaj Križevnega pota. Asfaltna cesta se spremeni v gozdno pot in se položi. Ob razcepu se držimo desno in nadaljujemo v smeri oznak. Pot zavije desno in se prične zmerno vzpenjati. Pridemo do križišča in tu nas znak z napisom Kapelica usmeri levo in po nekaj minutah pridemo do cilja. Od izhodišča dosežemo cilj v dobre pol ure.

Sobraččani- Pintarjeva kapelica

V Sobračah parkiramo avto pri gasilskem domu tako, da ne motimo morebitne intervencije gasilcev. Prečkamo glavno cesto in se pri kapelici usmerimo desno po asfaltirani poti proti gozdu. Tu se asfalt konča. Zavijemo levo v gozd in nadaljujemo po gozdnem kolovozu strmo navkreber. Sledimo oznakam za Krožno pot Prijetno domače. Kaj kmalu zagledamo kapelico. Pot je kratka saj od izhodišča do cilja potrebujemo 15 minut.

Magdalena Butkovič

Mesto Višnja Gora in cesar Friderik III.

Na 25. Aninem sejmu, v organizaciji Turističnega društva Višnja Gora, je bilo 30. julija 2022, ob »velbu« hiše Mestni trg št. 1, odkrito obeležje cesarja Friderika III. Plošča z reliefom cesarja je delo akademskega kiparja Mirka Bratuše. Obiskovalci Aninega sejma so bili nad tem odkritjem začuden in so postavljali številna vprašanja. Kaj pomeni postavitev obeležja »nekemu cesarju«? To se sprašujejo tudi obiskovalci Hiše kranjske čebele, ki stoji nasproti temu obeležju in pohodniki po Jurčičevi poti, ki jih vodi tod mimo. Potrebno bi bilo, da se ob »cesarjevi glavi« postavi še informativna tabla z opisom vsebine reliefa.

Vsekakor pa zahteva postavitev tega obeležja ustrezno pojasnilo, ker gre verjetno za edinega v Sloveniji, po padcu Avstro-Ogrske države leta 1918, ko je prihajalo do odstranjanja spomenikov te države. Znan je primer odstranitve glave cesarja Franca Jožefa II. iz spomenika v Ljubljani, nasproti sodišča in nadomestitev z glavo Franca Miklošiča.

Friderik III. iz štajerske veje Habsburške rodbine je bil sin Ernesta Železnega, vojvode Štajerske, Koroške in Kranjske, ki je kot zadnji leta 1414 pristal na star slovenski obred ustoličenja koroških vojvod pod Krnskim gradom. Pod oblastjo Ernesta Železnega se je prvič povežalo ozemlje Štajerske, Koroške in Kranjske v posebno skupino Habsburških dežel, imenovano tudi Notranja Avstrija. Sicer pa je slovensko ozemlje prišlo v last Habsburžanov že leta 1282 in je njihova vladavina pri nas trajala vse do leta 1918, več kot šesto let.

Friderik je po smrti očeta postal leta 1440 cesar z imenom Friderik III, vse do svoje smrti 19. avgusta 1493, ko je umrl v Linzu. Višnja Gora je bila tedaj, najkasneje leta 1442, trg z lastno trško avtonomijo. Leta 1444 je cesar Friderik III. podelil, takrat še trgu, stare trške pravice in svobosčine, med njimi krvno sodstvo in azilno pravico, ter prepustil trgu pet kmetij, od katerih je bilo treba letno odplačevati 2 funta in 64 pheningov in vzdrževati

vislice. Leta 1460 je bila v trgu tudi cesarska mitnica, ki so jo imeli tržani v zakupu. Leta 1461 pa je cesar podelil tržanom tudi pravico do trškega sodnika.

Bil je to čas poznega srednjega veka. Našim deželam so tedaj začeli groziti Turki. Iz Azije so vdrli v Evropo že sredi 14. stoletja. Podvrgli so si najprej Bolgare, leta 1389 tudi Srbe po bitki na Kosovem polju, kasneje ves Balkan in leta 1462 tudi Bosansko kraljestvo. Bosna je bila od tedaj dalje glavno izhodišče turških roparskih tolpe v sosednje države, zlasti na Hrvaško in Slovenijo. Prvi turški napad na slovensko ozemlje je bil leta 1408, ko so Turki izropali okolico Metlike, ljudi pobili ali odpeljali, vasi pa požgali. Let 1415 pa so prodrli preko Hrvaške, čez Kočevje in Ribnico, vse do Ljubljane. V svojo vojsko so začeli uvrščati tudi bosansko prebivalstvo, med podrejenim krščanskim prebivalstvom so nabirali mlade, od 8 do 20 let stare fante, ter jih pod strogo vojaško in muslimansko versko prevzgojo spreminjali v janičarje. Enako so postopali z mladeniči, ki so jih zajeli ob svojih vpadih v slovenske in druge avstrijske dežele. Janičarji so kot vojaki postali strah in trepet našega ljudstva, vse do sklenitve premirja med Habsburškim cesarstvom in Osmanskim cesarstvom, leta 1606. O janičarskih časih piše tudi naš pisatelj Josip Jurčič v svojih delih.

V začetku turških vpadov so bile naše dežele skoraj brez obrambe. Kasneje se je nato začelo obnavljati in graditi obzidja okrog krajev, katerim je cesar podelil mestne pravice. Med njimi je bila tudi Višnja Gora. Tako je že cesar Ernest Železni leta 1416 izdal kranjskemu deželnemu glavarju ukaz za zgraditev mestnega obzidja v Ljubljani, ki ga dotlej ni

bilo. Cesar Friderik III. je take ukaze izdal še v letih 1448, 1451 in 1463 tudi za manjša urbana naselja, med katere je spadala tudi Višnja Gora. V 60. letih 15. stoletja so zato prebivalci Starega trga začeli graditi novo naselje, sedanjo Višnjo Goro. V listini, ki jo je izdal cesar Friderik III., 9. julija 1478 v Gradcu, je tudi izrecno navedeno: »po mojem naročilu so se sodnik, svet in tržani Višnje Gore, namenili zgraditi višnjegorski trg na drugem kraju, ga utrditi in povzdigniti v mesto.« Cesar je zato dovolil meščanom pobirati mitnino (mitnica je nastala prav pri hiši, na kateri je sedaj cesarjev relief), dodelil jim je tri letne sejme (v 20. in 21. stoletju jih je bilo 11) in ukazal, kar je bilo za tisti čas izjemnega pomena, da ljudi, ki se naselijo v mesto, nima nihče pravice zahtevati nazaj, pa naj bodo to kogarkoli podložniki. Iz zgodovine nam je znano, da so bili prvotni Slovani – Slovenci, ki so se v naše kraje naselili v 8.-9. stoletju svobodni lastniki svoje zemlje,

kasneje od 10. stoletja dalje, pa so postali podložniki tujih grofov. Še v 15. stoletju je vladal v Evropi fevdalno-tlačanski red. Ni se spremenil niti z odkritjem Amerike, leta 1492 (14 let po tem, ko je Višnja Gora postala mesto), to je datum, ki se šteje, da se je začel novi vek. Življenje na kmetih se ni spremenilo, vse do leta 1848, ko je prišlo do »tlačanske zemljiške odveze«. Enako je veljalo za življenje v vaseh, ki so bile za obzidjem mesta Višnja Gora pod grofovsko oblastjo.

Življenje v mestu je zato predstavljalo napredek od življenja tlačanov. V mestu se je vsaka hiša ukvarjala z obrtjo in trgovino. V mestu Višnji Gori so bile od obrti najbolj razvite kovaška, nožarska in čevljarstva obrt. Tako so že leta 1512 kovači in nožarji ustanovili svoj ceh. V mestu sta bila v tistem času dva javna vodnjaka – cisterni, v kateri se je stekala voda iz strešnih žlebov na obzidju. Mesto je imelo tudi svojega padarja, pa tudi šolmoštra, ki je bil obenem pisar. V enem od mestnih stolpov je bila v letu 1554 tudi šola, z 10 do 15 učenci. Pouk in »uradovanje« je potekalo v nemškem in deloma slovenskem jeziku. Vsa nadaljnja stoletja je tako Višnja Gora živela kot vsa manjša mesta na Slovenskem, in ker je ta začetek omogočil cesar Friderik III., mu je Turistično društvo Višnja Gora iz zgodovinskih razlogov postavilo spominsko obeležje.

Franc Godeša, univ. dipl. iur.

Viri:

- V Višnjo Goro, 1998;
- Turki so v deželi že, dr. Vasko Simoniti, 1990;
- Pod grajskim jarmom, Fran Erjavec, 1930.

"SEVERNA" STRAN

Srečanja z dediščino

Zlati oltar v cerkvi na Muljavi

Župnijska cerkev Marijinega Vnebovzetja na Muljavi je poleg arhitekturne zasnove, gotskih fresk Janeza Ljubljanskega prepoznavna v širšem slovenskem prostoru tudi po izjemnem glavnem oltarju, ki s svojo sijočo pozlato daje notranjščini cerkve poseben ambientalni pečat. Muljavsko cerkev uvrščamo med najpomembnejše kulturne spomenike na Slovenskem. Leta 1998 je bila cerkvi posvečena posebna publikacija Restavratorskega centra Republike Slovenije, v kateri so celovito predstavljeni vsi njeni bistveni umetnostnozgodovinski in konservatorski poudarki.

Kaj so zlati oltarji

Gre za poseben tip lesenih oltarjev, ki je k nam prišel iz alpskih dežel v 17. stoletju. Zaradi njihovega bleščečega, zlatega videza se je v stroki za njih uveljavil poimenovanje zlati oltarji. Zlati oltarji so pozlačeni in poslikani. Njihova arhitekturna zasnova je lahko sestavljena iz več nadstropij in se proti vrhu navadno zoži. Njihova posebnost je bogata dekoracija, zato na zlatih oltarjih opazimo zelo veliko različnih okrasnih detajlov, med katerimi izstopajo zlasti putti (majhni goli otroci ali angelčki s krili ali brez). Stilni razvoj tovrstnih oltarjev sta preučevala umetnostna zgodovinarja Milan Železnik in Sergij Vrišer. Po njunem gre za stilni razvoj, ki mu lahko sledimo od renesanse do baroka, in sicer v treh razvojnih obdobjih: 1. obdobje (1600-1650), 2. obdobje (1650-1670) in zadnje, tretje razvojno obdobje (1670-1690). Najzgodnejši zlati oltarji so prekriti s plitvim okrasjem, na katerem kot glavna motiva izstopata akant in svitkovje. V nadaljnjem razvoju postane okrasje na zlatih oltarjih še bogatejše in bolj plastično. Glavni okrasni motiv postane hrustančevje z elementi jermenastih izrastkov, jagodičevja in volut. Oltarji postanejo širši, njihove stranske dele nosijo konzole. Zlati oltarji iz poznega obdobja so okrašeni z igrivo obliko pleteničenja, kjer se prepletajo plitvi in plastični okrasni detajli, ki povsem prekrijejo celoten oltar, zato oltarno okrasje deluje kot čipkasta zavesa.

Janez Jakob Mönhardt je leta 1674 prevzel izdelavo muljavskega oltarja. Izdelava muljavskega zlatega oltarja je povezana s slikarjem in pozlatarjem Janezom Jakobom Mönhardtom iz Višnje Gore (r. okoli 1635 – u.1684). Po zaslugi zgodovinarja Borisa Golca, ki je raziskal slikarje v Višnji Gori v 17. in 18. stoletju, vemo, da je bil Mönhardt eden od treh pomembnejših slikarjev in pozlatarjev v Višnji Gori, ki so v drugi polovici 17. stoletja prevzemali naročila tudi za izdelovanje zlatih oltarjev. Od kod je Mönhardt prišel v Višnjo Goro za enkrat še ni povsem razjasnjeno. Po Golcu naj bi veljal za Kranjčana, vendar ne po rodu. Po Golcu je njegova družina po vsej verjetnosti izvirala iz Velike Loke pri Višnji Gori. Mönhardt je v Višnji Gori začel delovati kot slikar in

Zlati oltar v muljavski cerkvi. Foto: D. Štepec

pozlatar v petdesetih letih 17. stoletja. Meščan Višnje Gore je postal po poroki leta 1659. Bil je mestni pisar in več mandatov tudi mestni sodnik.

Podpis na oltarju

Da je Mönhardt kot slikar prevzel izdelavo oltarja, je bilo v tistem času dokaj uveljavljena praksa. Slikarji so delo koordinirali, poskrbeli za sklenitev pogodb, izrisali osnutek oltarja in skrbeli za usklajeno delo kiparja ter mizarja, ki sta obvezno sodelovala pri takšnem projektu. Tudi pri muljavskem oltarju ni bilo nič drugače. Delo je prevzel Mönhardt s svojim pomočnikom Antonom Šenovcem v drugi četrtini leta 1674. Kiparski del oltarja je izdelal ljubljanski kipar Jernej Plumberger. Vsi trije so tudi podpisani na zadnji strani oltarja. Nepojasnjeno ostaja, kdo je izdelal mizarški del oltarja, saj mizarja na oltarju ni podpisanega. Oltar je bil izdelan presenetljivo hitro, in sicer v drugi polovici istega leta, kot je bilo sprejeto naročilo za njegovo izdelavo.

Prva prizadevanja za njegovo obnovo segajo že v čas pred prvo svetovno vojno

Glas o izjemnih umetninah v muljavski cerkvi je v svet najprej ponesel Konrad Črnologar v svojem znamenitem prispevku Kunstgeschichtliches aus Unterkrain, ki ga je leta 1891 objavil v Mittheilungen des Musealvereines für Krain. V njem je med drugim izpostavil tudi posebno umetniško vrednost glavnega oltarja v muljavski cerkvi. Zato ni čudno, da se za oltar začne zelo zgodaj zanimati takratna avstrijska spomeniška služba. V šentviškem župnijskem arhivu so ohranjeni dopisi, ki jih je omenjena služba od leta 1911 dalje v zvezi z Muljavsko cerkvijo naslavljala na šentviški župnijski urad. V enem od njenih prvih dopisov je župnijski urad obvestila, da se v muljavski cerkvi nahajata dve izjemni umetnini, gotske freske in zlati oltar ter prosila župnijski urad za dovoljenje, da umetnini pregleda slikar Hans Viertelberger in kipar Grošelj. Omenjena eksperta sta pri oltarju ugotovila določene poškodbe, drugače si ne moremo razlagati dopis Knezo-škofijskega ordinariata iz Ljubljani, ki je s posebnim dopisom 7. septembra 1916 pozval šentviško župnijo, da naj muljavski

oltar obnovi, ali pa naj dele oltarja, ki so shranjeni na cerkvenem podstrešju pošlje v škofijski muzej.

Leta 1928 je oltar obnovil podobar Miloš Hohnjec iz Celja

Muljavski oltar je po več kot desetletju, od prvih ugotovitev njegovih poškodb s strani dunajske spomeniške službe, na koncu obnovil celjski podobar Miloš Hohnjec leta 1928 po navodilih takratnega deželnega konservatorja Franceta Steleta. Stele je v poročilu, ki ga je leta 1929 objavil v reviji Varstvo spomenikov, zapisal, da je podobar obnovil njegovo poslikavo, dostavil je manjkajoče dele okrasja ter in na oltar pritrdil stranski krili, ki sta ležala na podstrehi.

Leta 2007 je oltar obnovil Restavratorski center Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Restavratorski center je oltar prevzel v delo leta 2002. Njegova obnova je obsegala izvedbo natančnih predhodnih preiskav, zaplinitve oltarja, da so na ta način lahko uničili lesene škodljivce, restavriranje njegovih poškodovanih in manjkajočih delov. Med preiskavami so analizirali tudi posege, ki so bili na oltarju izvedeni med njegovimi obnovami leta 1928 in 1959. Obnova

Račun za obnovo muljavskega oltarja iz leta 1928 iz šentviškega župnijskega arhiva

muljavskega oltarja je bila izjemno zahtevna, saj je bil v slabem stanju. Po demontaži oltarja se je razkrila šele prava slika vseh njegovih poškodb, npr. lesenega nosilca, poslikav in pozlate. Poseben restavratorski izziv je predstavljala tudi obnova poškodovanih oltarnih kipov. Leta 2007 je bil oltar uspešno obnovljen do konca in ponovno vrnjen v cerkev.

Dušan Štepec

NAGRADNA KRIŽANKA

Spoštovane bralke in bralci, vabljeni k sodelovanju v tokratni nagradni križanki v kateri iščemo geslo sestavljeno iz črk na oštevilčenih poljih. Fotografija služi kot namig. Pravilno geslo pošljite na uredništvo do 27. marca 2023, po pošti z dopisnico na naslov uredništva Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica ali na e-naslov: urednistvo@klasje.net. Ne pozabite pripisati vašega naslova, da bomo trem izžrebancem lahko poslali praktične nagrade. Izžrebanci pravilnega gesla (PO SNEŽNIH STEZICAH) iz prejšnje številke Klasja so: Franc Marinček (Velike Češnjice), Marija Ilar (Šentvid pri Stični), Uroš Steklačič (Mekinjše nad Stično). Po pošti prejmejo praktično nagrado. Čestitamo.

				AVTOR MARKO BOKALIČ	NASELJE PRI GEOMETR. SREDIŠČU SLOVENIJE	OPTIČNA PRIPRAVA, DROBNOGLED	OBSTOJ	ZGOLJ	ODBOJKARJA PAJENK IN ŠKET	BIOLOŠKA SKUPINA ČLOVEŠTVA
				NAŠ KANTAVTOR (ADI)			2			
				VODNA TEHTNICA						
				NEZNANKA V ENAČBI				ZNIŽANI TON E		
				LUKNJA, NASTALA Z VRTANJEM	3				NASELJE V SLOVEN. GORICAH	
				GL. JUNAK AM. NADALJEVANJE PREVARA GR. OTOK					MESTO IN REKA V DOLINI POD NANOSOM	AROMATSKA STRUPENA OLJNA TEKOČINA ZA BARVILA
BISTROUMNI BERAČ IN VEDEZ, KI JE RAZSODIL V VIŠNJEORSKI KOZLOVSKI PRAVDI	NAŠ AKTUALNI PREMIER	PEVKA LEAR	MAJHNA MORSKA RIBA	SPLETNA DOMENA TUNIZIJE	KORALNI OTOK	ZAMETEK PEKOČA ZACIMBA				9
DVOŽIVKA Z ZGRBANČENO KOZO							NOGOMETAŠ KAMPL			
ČUSTVEN SANJAC							SORODNIK ŽIRAFE			
REKA NA KOSOVU IN V SRBIJI				NAJVIŠJI PLOČOŽAJ POMEMNA FIZIKALNA KOLIČINA			1	KDOR JO DRUGEMU KOPLJE, SAM VAJNO PADE	ALUMINIJ OKULISTIČNI PRIPOMOČEK	
REDOVNICA IN KUHAJ, MOJSTRICA MARIJA ILC			5			6		JON BON ? PRIMORSKA DLAKAVA ZDRAVLJIVA ZELIKA		
ODLIKOVANJE	4			NAŠA TV VODITELJICA (BERNARDA)	PREBIVALEC ITALIJAN. OBMEJNEGA MESTA OB JADRANU					
ŠTEVILO DIVJADI V LOVIŠČU					10				SMOLA TROPSKIH DREVES. SUROVINA ZA LAKE	ORODJE ZA ROČNO MLACEV
TANGENS		VELIKA PAPIGA	HRVAŠKA PEVKA JURČEVIČ			GROHARJEVA SLIKA				
GRŠKI BOG VETROV			HELEN, AHAJEC	ZNANILEC OGNJA			IGOR BERGANT		ANGLEŠKO PIVO	
POVRŠINA TEKOČINE V NARAVI									GRŠKA CRKA	
POMOŽNO MERILO NA MERILNI NAPRAVI			7						PRIPROVEDNA PESNITEV	8
NEKDANJI AM. PREDSEDIK (BARACK)										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----